

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

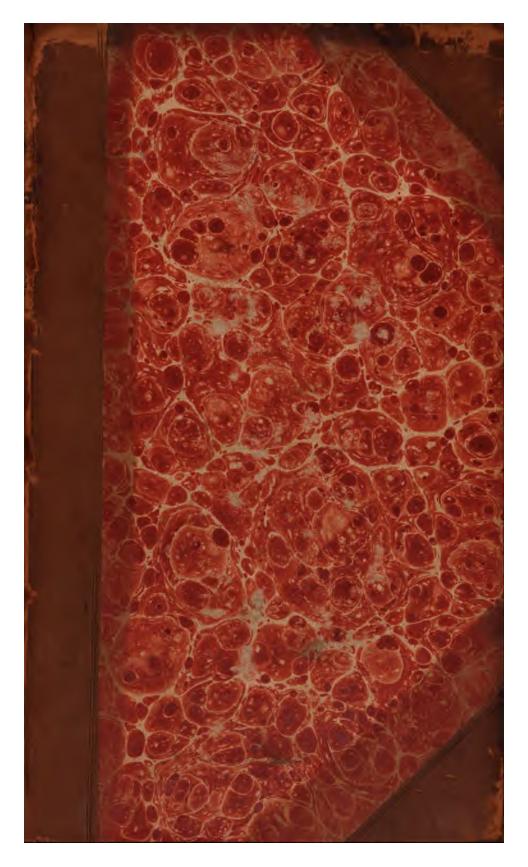
Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + Beibehaltung von Google-Markenelementen Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter http://books.google.com/durchsuchen.

27- 758.

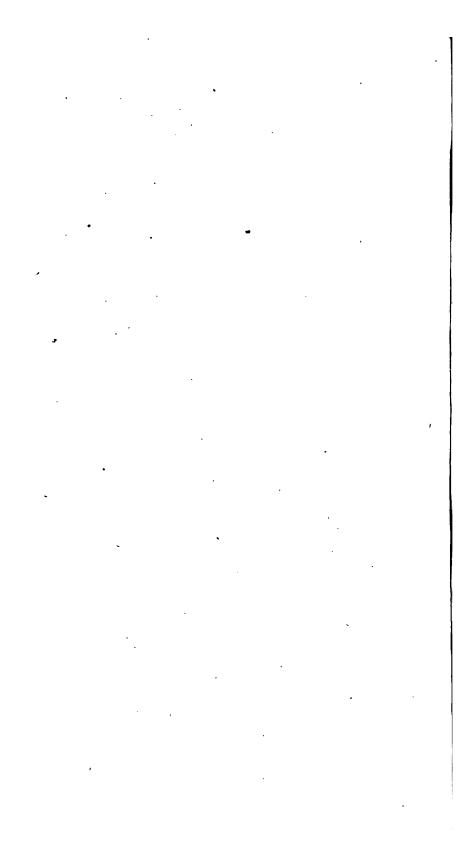

27- 758.

.

pur 1020

Hebräische Sprachlehre

v o n

D. Friedrich Uhlemann

Licent. d. Theok an d. Königl. Universität u. Oberlehrer am Friedrich - Wilhelms - Gymnasium in Berlin.

Berlin

bei T. H. Riemann,

1 8.2 7.

BSO COME.

,

•

•

•

.

9-~ .

•

.

Vorre de.

Nicht ohne gerechte Besorgniss sehe ich der Frage entgegen, was ich bei den vollendeten und unübertrefflichen Arbeiten eines Gesenius mit der Herausgabe eines Lehrbuches, dessen Eigenthümlichkeit nur in einer andern innern Anordnung des Verbi und einiger anderen Theile der Formenlehre und Syntaxis bestehe, und in welchem man sonst nichts Neues, sondern nur die gelehrten und tiefen Sprachforschungen dieses ausgezeichneten Mannes wieder finde, habe erreichen wollen; und ich fühle es nur zu gut, wie unzulänglich es seyn würde, mich damit zu entschuldigen, dass ich auf eine Unterrichtsmethode, welche schon seit einem Jahrzehend von mir entworfen und in meinem jetzigen Berufe als Gymnasialund Universitätslehrer seit einigen Jahren nicht ohne Nutzen angewendet worden sey, habe aufmerksam machen, und somit dieselbe der Prüfung der Freunde und Kenner der hebräischen Literatur habe vorlegen wollen. Die Aufmunterung geachteter und Sachkundiger Männer das bisher Angewendete gemeinnützig zu machen, und der Wunsch meiner Zuhörer und Zöglinge des mühsamen Nachzeichnens der Tabellen überhoben zu seyn, konnte mich anfangs nur dazu bestimmen, in ein Paar Bogen das Resultat meiner Erfahrung niederzulegen; allein das Unbequeme ein abgerissenes Stück erst wieder einem andern Lehrbuche anzupassen, und die Nothwendigkeit einen Leitfaden für meine Vorträge zu besitzen, überredeten mich endlich mit Benutzung der schon gerühmten Schriften zunächst für mich ein Lehrbuch auszuarbeiten, und dasselbe den ebenfalls seit längerer Zeit für den Druck bestimmten Lehrbüchern der syrischen und arabischen Sprache, welche nach derselben Methode bearbeitet in Form und Anordnung mit vorliegender übereinstimmen, und von denen ersteres noch im Laufe dieses Jahres erscheinen wird, voraus zu schicken. innere einfache Bau der semitischen Dialecte, namentlich der syrischen und hebräischen Sprache, schien mir eben so einfach und bestimmt vorgetragen werden zu müssen, und da das ganze Wesen der hebräischen Sprachbildung vorzüglich in der Vocalsetzung besteht, die Flexion des Verbi und Nomen aber sich auf das Pronomen gründet, und auf dasselbe zurückführt, so hielt ich die hierauf ruhende Anschauung und das geistige Auffassen dieser Sprache um so mehr zum gründlichen Erlernen derselben geeignet, da Jünglinge, wenn sie zu der Erlernung derselben schreiten, schon ihre Begriffe von Grammatik im Allgemeinen so erweitert haben, dass man hier ohne grosse Schwierigkeit analog verfahren kann. Weit entfernt aber, meine Erfahrung als etwas allgemein Geltendes aufzustellen, wünsche ich vielmehr Belehrung und strenge Prüfung, und würde mich schon sehr glücklich schätzen, ja es würde meine Erwartung bei weitem übersteigen, wenn man mir zugestünde, dass ich die ersten Grundzüge zu einer für die Zukunft brauchbaren Methode entworfen hätte. Ueber die Anwendung derselben aber sei es mir vergönnt noch eine kurze Uebersicht zu geben, nach welcher es möglich wird, bei zwei wöchentlichen Stunden in einem halbjährigen Cursus die regelmässigen Formen der Grammatik fest und sicher einzuüben.

Nach erlangter Fertigkeit im Lesen halte man besonders auf eine gründliche Kenntniss der Veränderungen, welche mit den Vocalen und den einzelnen Gattungen der Consonanten vorgenommen werden, weil gerade dieser Theil der Formenlehre das rasche Fortschreiten in den übrigen Redetheilen befördert, und erkläre sodann die Tabelle der Pronomina und Suffixa, welche in. ihrer gegenwärtigen Anordnuug eine leichte und fassliche Uebersicht giebt, und um so sorgfältiger behandelt werden muss, da gerade das Pronomen die Grundlage zu der gesammten Verbal - und Nominalflexion wird. Ist die Entstehung der Suffixa aus dem Pronomen separatum deutlich nachgewiesen und aufgefasst, so wähle man solche Sprachformen, welche in Verbindung mit Suffixis den wenigsten Vocalveränderungen unterworfen sind, und lasse die einzelnen Sylben mit denselben verbinden, damit der Lernende schon hier sich ihres eigentlichen Gebrauches bewusst werde. An das Pronomen schliesst sich zunächst die Personalflexion des regelmässigen Verbi, bei welcher nach Weglassung der Radicalbuchstaben, durch die dafür gewählte Bezeichnung, der einfache Bau der Personen des Verbi am leichtesten aufgefasst wird, indem der Lernende, nun nicht bei den Consonanten, sondern bei der Vocalsetzung und dem Charakter der einzelnen Personen, welche er sich wieder selbst leicht aus dem Pronomen erklären

kann, verweilt, und den Schwierigkeiten entgeht, welche gemeiniglich ein mechanisches Auswendiglernen der einzelnen Formen erzeugt. Eben dies soll auch bei der sich anschliessenden Bildung der gesammten Conjugationen, so wie der einzelnen dazu gehörenden Tempora und Modi erreicht werden, bei welchen gerade das Zusammenstellen der schnellen und sichern Auffassung zu Hülfe kömmt. Hat man sich hierauf durch die Beantwortung der mannigfaltigsten Fragen aus dem Deutschen und dem Hebräischen von der erworbenen Sicherheit überzeugt, so ist mehr als der Uebergang zur Bildung der Verba mit Gutturalen gebahnt, indem man hier nur in Vergleichung mit dem regelmässigen Verbo nach den Eigenthümlichkeiten der Gutturalen die Abweichung in der Vocalsetzung ohne Paradigma nach der dazu gehörenden Tabelle entwickeln zu lassen braucht. Letztere Tabelle ist so wie die folgende der unregelmässigen Verba als supplementarisch zu den beiden Haupttabellen des regelmässigen Verbi anzusehen. Bei den unregelmässigen Verbis, welche in ihren abweichenden Formen auf die Gesetze des Quiescirens oder des Vertauschens der Vocalbuchstaben zurückführen. können ebenfalls in vielen Fällen ohne ein vollständiges Paradigma nach Anleitung der dazu gehörenden Tabelle die zu beobachtenden Sprachgesetze entwickelt werden. Die Anordnung ist bei derselben so gewählt, dass der Temporalbildung die Bildung der Personen als Theile der erstern folgt, und wenn dabei nicht auf die Eintheilung in Verba quiescentia und defectiva Rücksicht genommen worden ist, so ist es deshalb geschehen. weil gerade dieses Nebeneinanderstellen nach Radicalbuchstaben, die Aehnlichkeiten sowohl, als die Verschiedenheiten der einzelnen Gattungen mehr hervorhebt. Von besonderm Nutzen scheint diese Parallele bei den Verbis "y und y zu seyn, welche

die meisten Schwierigkeiten in der Bildung darbieten, und selbst von Geübtern oft mit einander Hier stehen die in fünf verwechselt werden. Hauptregeln zusammengezogenen Abweichungen einander genau parallel gegenüber, wodurch, wenn die Eigenthümlichkeiten beider zum klaren Bewustseyn gekommen sind, die Vergleichung sehr erleichtert, und aller Verwechselung vorgebeugt wird. Der allgemeine Ueberblick der unregelmässigen Verba wird dann dadurch immer mehr gesichert und befestiget, wenn man die Regeln derselben so lange von dieser Tabelle ablesen, und die auf derselben nicht vorkommenden, aber analogen Formen so lange bilden lässt, bis man alle Unsicherheit entfernt glaubt. In schwierigen Fällen helfen bei der Wiederholung, auf welche man überhaupt in dem ersten halbjährigen Cursus ein aufmerksames Auge haben muss, den Lernenden auch ohne Lehrer die nach den einzelnen Coniugationen neben einander gestellten Verba in der bisher beobachteten Ordnung aus, wo jedesmal die der unregelmässigen Form beigesetzte Zahl zugleich die Regel in der Tabelle und die dazu gegebene Erläuterung in das Gedächtniss zurückruft. Bei der Zusammensetzung des Verbi mit Suffixis sind die Gesetze der Vocalveränderung bei Fortrückung des Tons zu wiederholen und in Anwendung zu bringen, und die Anordnung der dazu gehörenden Tabelle dürfte vielleicht ebenfalls leicht und fasslich auf die Eigenthümlichkeiten dieser Bildung aufmerksam machen. Einer weitern Ausführung bei den noch übrigen Sprachtheilen glaube ich mich um so eher überheben zu dürfen, da sie leicht aus dem Gesagten entwickelt werden kann; jedoch glaube ich noch bemerken zu müssen, dass ich bei der tabellarischen Uebersicht der Ableitung des Nomen vom Verbo die Absicht hatte, die Aufmerksamkeit auf einen Theil dieser Sprache zu

richten, welche bei Erlernung derselben immer noch zu wenig berücksichtiget wird, obgleich sich erst mit ihm das Gebiet und der Gesichtskreis der Sprachbildung schliesst, und derselbe als Probierstein einer gründlichen Kenntniss des Verbi anzusehen ist. Verbindet man nun mit dieser allmählig fortschreitenden Bildung jedesmal gegen das Ende der Stunde die Erklärung einiger Verse aus historischen Abschnitten des A. T. und bringt das früher oder eben erst dagewesene damit in Verbindung, so ist es leicht, vorzüglich in Anstalten, wo dieser Unterricht in drei hebräischen Classen ertheilt wird, zur höhern Kenntniss der Sprache und Exegese fortzuführen, und wissbegierige Jünglinge zu diesem so wichtigen Theile des theologischen Studiums gehörig vorzubereiten. Auf diesem Wege würden die Klagen verstummen, welche man nur noch zu oft über mangelhafte Kenntniss dieser Sprache erheben hört, und exegetische Vorlesungen über das A. T. können erst dann für den angehenden Theologen bildend werden, wenn bei denselben nicht mehr auf grammatische Formen Rücksicht genommen werden muss.

Berlin im Monat September 1827.

Der Verfasser.

Erster Haupttheil.

Elementarlehre.

Erstes Kapitel.

Vom Lesen und der Orthographie.

J. 1.

I. Von den Consonanten.

Die Hebräer, deren Sprache mit den übrigen semitischen Dialekten die Zahl der 22 Consonanten (w und w gehen für einen), so wie das Lesen von der Rechten zur Linken gemein hat, bedienten sich der von ihrem Ursprunge und ihrer Form benannten assyrischen oder chaldäischen Quadratschrift, deren Schriftzeichen folgende sind:

2 Hauptth, 1. Elementarl. Kap. 1. Lesen und Orthogr.

_		*		
Figur.	Name und Bedeutung.	Aussprache	Zahl- wertb.	
*	Aleph (Stier)	Spirit. leni	1.	I
	Beth (Haus)	b, oder bh	2.	ı
3	Gimel (Cameel)	g, oder gh	3.	1
7	Daleth (Thür)	d, oder dh	4.	
–	Не —	h.	5.	
1 . 7	Vav (Pflock)	w.	6.	1
7	Sain (Waffe)	s, oder ds.	7.	
İ	Cheth (Zaum)	ch, hh.	8.	ı
1 10	Teth (Schlange)	t.	9:	
7	Jod (Hand)	j.	10.	l
am Ende	Caph (hohle Hand)	ch, k.	20.	I
ל '	Lamet(Ochsenknüttel)	1.	30.	l
am Ende	Mem —	m.	40.	
am Ende 7	Nun (Fisch)	n.	50.	
' b	Samech (Triclinium)	8.	60.	
フ	Ain (Auge)	nach Innen gezogener	70.	ŀ
nom Frida	DI 70 05 70	Kehlhauch.		
1	Phe, Pe (Mund)	ph, p.	80.	
Zam Ende	Zade (Fischerhaken)	z, ts.	90.	
P	Koph (Oehr)	k.	100.	
٦	Resch (Haupt)	. r.	200.	
ש	Sin Schin (Zahn)	s }	300-	•
עפ	Thav (kreuzförmiges Zeichen)	th.	400.	,

Anmerkungen.

I. Gebrauch der Consonantenzeichen.

Von den vorexil. phönizischen Schriftzeichen der Hebräer, welche sich noch auf Münzen erhalten haben, sehlen 1, v, (5,) 0, 5. — Dass w und w für einen Buchstaben galten, beweisen die alphabetischen Gedichte, Ps. 119, 161—168. Thren. 1—4. u. s. w. — Die auf salscher Wortabtheilung beruhenden Abweichungen der LXX setzen ursprünglich das Schreiben ohne Zwischenräume voraus, und es sind demnach die Finalbuchstaben 1, 1, 1, 1, v eben so eine spätere Ersindung, als die zur Füllung des Raums am Ende der Zeile gedehnten Buchstaben (dilatabiles), m, n, n, n, v, vor deren Vorbandensein man vielleicht auch die Wörter am Ende der Zeile brach. — Grössere oder kleinere Buchstaben als die gewählte Textschrift in der Mitte der Wörter (Literae manusculae und minusculae), über die Buchstaben (Literae manusculae und minusculae), über die Buchstaben die Wörter (Literae manusculae und minusculae), über die Buchstaben die Wörter (Literae manusculae und minusculae), über die Buchstaben die Wörter (Literae manusculae)

II. Aussprache und Eintheilung der Consonanten.

1. Einen allmähligen Uebergang von dem leisesten bis zu dem stärksten Kehlhauche bilden die Gutturale N, n, n, n (n als schnarrender Kehllaut). Von diesen entsprechen n und n am Ende dem Spiritus lenis; n aber zu Anfange, und n (mit Mappik) am Ende, dem Spiritus asper der Griechen. n bezeichnet ein stark gehauchtes h oder ch, welches die LXX in Nomm. pr. durch X oder den Spiritus

4 Hauptth. 1. Elementarl. Kap. 1. Lesen und Orthogr.

auadrücken, z. B. τη Χαμ, τιτη Ένωχ; am Ende ganz weglassen, z. B. της Θαρα. Das ν ein nach Innen gezogener Kehlhauch, vielleicht gelindes g, bezeichnen die LXX eben-falls durch den Spiritus, z. B. אָסָרָ אַעמּגר, עַבְּרָי, Εβραιος, oder durch y, z. B. מַלְרָה Γομορόα. An diese Kehllaute schliessen sich die aspirirten Buchstaben, בגרכפה, welche iliron leisen, kaum hörbaren h Laut durch Dag. lene (§. 3. 2) verlieren. Diese Aspiration ist kaum bemerkbar in הברח tritt aber mehr hervor in 3 = v, $5 = \chi$, welche ohne dieselbe wie b und gelindes x (zum Unterschiede des vollen, welches p bezeichnet) lauten. Doppelt 5 geben die LXX durch az, z. B. tay Ango. Dass a neben ph auch p ausgesprochen worden sei, bestätigen ausser den LXX, z. B. new Macza, auch in die griechische Sprache übergetragene Wörter, wie παλλαξ aus τίχη. Als Consonanten entsprechen v und v dem englischen w und deutschen j. Die Zungenlaute und n unterscheiden sich so von einander, dass ersteres dem griech. r, letzteres & gleich ist. Von den Zischlauten ist ; = ds, x = ts mit vorwaltendem s; und wenn auch o und w zuweilen promiscue gebraucht werden, z. B. osy und way mit Füssen treten, so kann doch wegen der verschiedenen Bedeutung, welche sie den Wörtern geben, z. B. סָבֵל thöricht, שַׁכֵל klug sein, mit mehr Gewissheit angenommen werden, dass wein Mittellaut zwischen o und w gewesen sei. w endlich = sch wird von den LXX bei Ermangelung dieses Lautes gemeiniglich durch o, zuweilen durch 70 wiedergegeben.

2. Nach den Organen, mit welchen sie ausgesprochen werden, unterscheidet man: a) Lippenbuchstaben: בומב ב בומב; c) Zahnbuchstaben: סיי בומב (ר); חומב מו אורוע (ד), und die wichtigsten d) Kehlbuchstaben: אורוע (ד), deren meisten

Eigenthümlichkeiten auch 7 theilt (§. 8.)

§. 2. a.

II. Von den Vocalen.

A. Eigentliche Vocale.

1. Ursprünglich hatte die hebräische Sprache keine Vocale, deren Stelle in schwierigen Fällen die Vocalbuchstaben (אור — Matres lectionis) vertreten mussten. Hiermit konnten aber nur gedehnte Vocale bezeichnet werden, alle übrigen Verhaltnisse mussten

dabei unberücksichtigt bleihen. Diese Unbequemlichkeit veraulasste im 6ten bis 8ten Jahrh. n. Chr. die Erfindung des gegenwärtigen Vocalsystems, und zunächst zählte man, im Gegensatze der Schwas oder Halbvocale, sieben eigentliche Vocale, so dass ä und ö in —, i in — und ü in n vereinigt waren. Erst die Gebrüder Kimchi stellten den 5 langen eben so viele kurze gegenüber.

2. Eine richtigere Uebersicht ihres Verhaltnisses zu den Vocalbuchstaben, so wie der aus ihnen gebildeten Halbvocale oder Chatephs aus Schwa (---) giebt folgende Tabelle:

Vocale aus Vocalbuchstaben. Halbvocale oder
$$\aleph, -= \vec{a}; -= \check{a}; $

Anmerkungen.

I. Aussprache der Vocale.

Das — in den LXX beständig, in griech. Wörtern sehr häufig ā, z. B. Τρι Καμηλος, wurde von den Tiberiensern und den Rabbinen des Mittelalters fast wie o ausgesprochen (vgl. Ε΄ Σολυμα). Dass ferner — in zusammengesetzter Sylbe ae, oder — ε΄ bezeichnet habe, lässt sich aus den LXX nicht beweisen, da sie bei einem unpunktirten Texte in einzelnen Fällen (wie bei —) einer audern Aussprache folgen, und prix του durch Μελχισεδεί, τρι durch εφθαί übertragen konnten. Das — endlich ist uzu lesen.

6 Hauptth, 1. Elementarl. Kap. 1. Lesen und Orthogr.

II. Von dem Punkte des Cholem.

Trifft .- mit dem diskritischen Punkte des w zusammen, so verschmilzt es mit ihm, und w ohne Vocal ist so, z. B. ਅੜੰਘ; w aber osch ohne vorhergehenden Vocal zu lesen, z. B. משֵׁה. Mit zwei Punkten ist w im erstern Falle scho, z. B. איר im zweiten os, z. B. ירימשוי. Eben so ist 1 = ow, wenn noch ein Vocal darunter sieht, z. B. יָרְחָרָה, הֹוָה,

Ш. Vom Lesen des Kamez-chatuph.

Die I. erwähnte Aussprache des Kamez mag der Grund gewesen sein, dass man es auch zur Bezeichnung des & wählte. Um es von a, als welches es in einigen Fällen am beigesetzten Metheg (-) erkannt wird (§. 6. 2.), zu unterscheiden, ist die Kenntniss des Schwa (S. 2. b.), Dagesch forte (§. 3. 1) und Makkeph (§. 6. 1) nothwendig. Es ist aber = = δ :

- 1. In einer zusammengesetzten tonlosen Sylbe:
- a) wenn Schwa folgt, יְנָלְרָה ; יְנָלְרָה dagegen = ā,
- b) wenn Dag. f. folgt, $\frac{(1)}{1}$, $\frac{(2)}{1}$ aber $= \bar{a}$, שָׁמָּה , יָלָמָּה , יָנָמָּה , אַנָּה.
  - c) in unbetonten Endsylben, a) vor Makkeph בָּל-אָנָים; aber $\equiv \bar{a}$, שָׁח-לִיי; oder β) wenn der Ton zurücktritt, -,, np. ...

In a und b ist such $\frac{1}{a}$ in der drittletzten Sylbe = 3, ב. B. אָמְבְרִיּר, שְׁמֵרְנִי und בַּאַיְּכָם. In c entscheidet bei fehlendem - zuweilen die Etymologie für a, z. B. קרב-לף f. פראב.

- In offener Sylbe ist $= \delta$:
- a) vor Chateph Kamez, בישלו ; פעלו
- b) vor Kamez-chatuph, দুর্বার ঠেঁ; নামুন্ন
- c) in antepen. statt --, מרשים, מישים, בישים. Anm. zu a. Das -- des Artikels (§. 15) vor. bleibt a, z. B. מָאֵנָהָה das Schiff, in dem Schiffe.

IV. Scriptio plena und defectiva.

Von einem Vocale, welcher in seinem homogenen Vocalbuchstaben ruht (namentlich i und i), sagt man, er sei plene, wo derselbe fehlt, er sei defective geschrieben. Letzteres bei Verlängerung des Wortes in ältern Schriften hing oft von der Willkühr der Abschreiber ab, und man findet deshalb z. B. הַקִּימוֹתִי, הָקִמוֹתִי, הָקִמּוֹתִי, הַקִּמּוֹתִי, הַקִּמוֹתִי, הַקִּמוֹתִי, הַקִּמוֹתִי Gewöhnlich fiel von 2 quiescirenden Buchstaben der erstere weg, z. B. בְּיִבְיִבְיִבְּי f. אַבּוֹחִיבֶּם; șeltener der zweite, היוֹם f. הוֹלוֹם; in wenig Fällen beide, z. B. בּילִישִׁי f. בּילִישִׁים.

Mit vorhergehenden heterogenen Vocalen bilden i und i am Ende der Sylbe keine Diphthonge, sondern sind wie ν und j, die Sylbe i aber $a\nu$ zu lesen.

V. Metrischer Werth der Vocale.

In Hinsicht auf Länge und Kürze der Vocale merke man sich folgende Bestimmungen. In Verbindung mit ihren Vocalbuchstaben sind sie unverkürsbar, (impurae), obne dieselben können sie auch in die verwandten kurzen übergehen oder wegfallen (purae). Hiernach ist a) impurum und purum immer a, ersteres n- oder ohne n, wie in קָּחָב f. בּחָאב, letzteres ist verkürzbar in __, oder fallt ganz weg, z. B. יְבַר aus יְבַר. Dagegen ist — = ď. Insofern — = ae hierher gehört, ist es ae in הַהַרִּים (aus - סְלְּוֹד aus מָלֶדּ au aber in מְלְּוֹד au מַלֶּדְּ, ae aber in מָלְוֹד aus מָלֶדּ. b) ב = ē, sowohl impurum י , z. B. הַוּכַל, oder wo stehen sollte, z. B. יישה f. בישב, als auch purum, das sich in — und — verkürzt. Eben so ist 🛶 🗕 ē; 🖵 aber = צׁ aus -, -הַּשָּׁ, oder aus -, יְחַחַיּ, oder das furtive, wie in יספר c) ייב auch ohne י, z. B. מַנָּר aber - = Y vor Dag. f. aus -, z. B. mm aus DM, oder aus ---, z. B. לְקְשׁל f. לְקְשׁל, oder das furtive בּיִח. In schwierigen Fällen steht bei ז Metheg, z. B. יָרָאוּ v. יָרָא יָרְאָה v. יְרָאָה). d) i plene und defect. = ō (impurum), קולח, קול; als purum verkürzt es sich in 🖵 = ס, oder בּל , z. B. מָל aus מָל , mpn aus ph, oder fällt ganz weg, wie יְקְמֵלֹּנְ v. בְּקְמֵלֹּנְ Dagegen ist -= o immer kurz. e) 1 = ū (impurum), z. B. hap, zuweilen defectiv -= ū, z. B. mp;; dagegen ist — aus — in geschärfter Sylbe == #, z. B. בָּלַה aus בָּלַה.

§. 2. b.

B. Schwas oder Halbvocale; Patach furtivum.

1. Das Schwa — (simplex) steht unter vocallosen Consonanten zu Anfange und in der Mitte des Wortes, am Ende nur in אָנ בּיל בּי . B. מַלַר , oder wenn

das Wort mit 2 leeren Consonanten schliesst, z. B. כְרָדְ, עַרָךְ, von denen das erstere unter einem Guttural in — furtivum übergeht, z. B. יְרַעָּהְוּ.
Anm. Weggelassen wird es unter quiescirenden Buch-

staben (§. 9.), z. B. กุหรูอุ.

Es zerfällt in - quiescens (Sylbentheiler), und mobile (lautbar zu Anfange der Sylbe). Ersteres steht nach kurzen Vocalen, z. B. יַקְוֹטוֹל. Letzteres = steht a) zu Anfange eines Wortes, מקפול; b) in der Mitte nach einem langen Vocale, oder vorhergehenden --, קְּמְלֹּר, c) unter Consonanten mit Dag. f., קטלר, oder wo es bei folgendem gleichem Consonanten weggeblieben ist, דַּלְלֹּה f. דַּלְלֹּה. Endlich ist mobile d) das erste von 2 Schwas am Ende eines Wortes nach einem langen Vocale, z. B. ירָד l. nered.

Anm. Das erstere steht auch nach einem langen Vocale vor der Bildungssylbe and in der 2 und 3 Pl. f. Fut. und Imp. (vgl. §. 16. B.), z. B. מַלְּלְנְה Den Laut des letztern bestätigt die Pausa (vgl. S. 12. 2.), z. B. פּלִי aus בּלִי. Aeltere Grammatiker sprechen es vorzüglich vor Gutturalen dem folgenden Vocale gleichlautend aus, z. B. רעו $= d^{u}u$, vor = i, z. B. ביר $= b^{i}jad$ (LXX) שלמה, Σολομων,). Die Ableitung von שלמה bezeichnet quiescens.

Für die Gutturalen, welche mit einfachem - in der Aussprache zum Theil ganz verloren gehen würden, setzte man nach den 3 Hauptvocallauten dem - kurze Vocale zur Seite, und nannte sie wegen ihrer schnellen Aussprache Chatephs (- Chateph-Patach, - Chateph-Segol, - Chateph-Kamez. 2. a). Am häufigsten ist - zu Anfange des Wortes unter 7, 7 und v; — unter N (ausser bei Verlängerung des Wortes, z.B. אַמִרְהַּוּם; und — steht nur dann, wenn unter einem Gutturale nach vorhergehendem - = $\ddot{o}$ ein - quiesc. stehen sollte, z. B. הַפעלי f. פעלי. In der Mitte des Wortes richtet sich das Chateph nach dem vorhergehenden Vocale, so

Schlusse der Sylbe, plygg; unter Nicht-Gutturalen a) zu Anfange des Wortes bei folgendem —, בּרֶכָה f. nach langen Vocalen in der Mitte, z. B. נְּרָכָה nach ז copul. דְּוָהֵב f. הְּוָהֵב b) unter Dag. f., z. B. שׁבֵּלִי, besonders wenn es weggesellen ist, oder derselbe Buchstabe folgt, z. B. עַנְנִי f. אַלְלוּ f. צְלֶלוּ c) zuweilen in Formen, wie אַמְרוֹח, אָחָבּי, (f. אִמְרוֹח, אַמָּר mit Dag. euph.), selten nach - quiesc., z. B. מרְהַבֵּי. Eben so -, verkurzt aus - des Stammes, קָּדָשִׁים; unter Dag. f. (nach — oder — = 8 aus —), z. B. 1), och f. 1), und ohne dasselbe לְבֶל), öfters in Fut. mit הַ parag. und Suff., z. B. יהרפהר, אשקלה. — Ausserdem ist zu merken: Aus 🚃 wird 🚎, z. B. יְּבְרֵי f. קבר; aus 🚃 dagegen _, u. s. w.; ; , , ; ; endlich geht in _, , ; über, z. B. יעברו f. יעברו, u. s. w.

Patach furtivum.

Dieser Halbvocal, bildet am Ende der Wörter unter ה, ש und ה, vor welchen er ausgesprochen wird (furtivum), mit vorhergehenden dem A Laute heterogenen unveränderlichen Vocalen (1, 1, -, -) eine Sylbe, z. B. הַוָּבְּיהָ, שֹׁמֵצְ , רוּהָ

Anm. In Handschriften wird in dem Gutturale auch - bei oder eingezeichnet gefunden, z.B. im n in nin. -Die LXX drücken es durch e aus, z. B. ni Noe.

III. Von den Lesezeichen.

§. 3. Vom Dagesch.

Gleichzeitig mit den Vocalen entstand Dagesch (ein Punkt in der Mitte der Consonanten), als Zeichen der Verstärkung, Verdoppelung (Dag. forte), und zur Verhärtung der Aspiration (Dag. lene).

I. Das Dag. f. zerfallt in das nothwendige und euphonische.

10 Hauptt. 1. Elementarl. Kap. 1. Lesen und Orthogr.

A. Ersteres steht a) wenn in der Mitte des Wortes derselbe Consonant ohne dazwischen stehenden Vocal doppelt auf einander folgen sollte, wo dann der erstere am Schlusse der Sylbe mit – wegfällt, und in der folgenden durch Dag. f. ersetzt wird, z. B. בְּבָּה f. בְּבָּה f. בְּבָּה b) bei verschiedenen durch Assimilition (גָּבָּה בָּבָּה c) als Charakter des Pi., Py. und Hithpa (§. 16. C.), z. B. בּבָּה לַבָּה c).

Anm. Bei b fällt es weg am Ende eines Wortes (nur אָבּוּ), z. B. רְּבָּהְ, tritt aber wieder ein bei hinzukommenden Bildungssylben, z. B. רְּבָּהְ. In Gutturslen und העירם es in c unterlassen, z. B. בְּבָּהָ In Gutturslen und העוד שונה יותר העירה שונה בייתר הוא העירה שונה בייתר שונה שונה בייתר בייתר שונה בייתר שונה בייתר שונה בייתר שונה בייתר שונה בייתר שונה בייתר בייתר שונה בייתר שונה בייתר שונה בייתר בייתר שונה בייתר בייתר שונה בייתר ב

- B. Letzteres verbindet zwei Wörter, von denen das erstere auf einen Vocal ausgeht, z. B. מָה־לֶּךְ, בּיּרִבּיּנִבּ zuweilen im 5 Stammbuchstaben der 3 Pl. Praet. und Fut. in Pausa, z. B. חַרֵלָּר f. חַרָלָר.
- Anm. Ein assimilirendes findet sich zu Anfange der Wörter und Sylben in Handschriften, z. B. לאמר לא l. lemol-lo; בול בול 1. bassel.
- 2. Das Dagesch lene nimmt (wie Dag. f.) den מברכם die Aspiration, und steht a) zu Anfange eines Satzes, z. B. בַּרֵאשִׁית, Gen. 1, 1. oder Wortes, wenn das vorhergehende auf einen Consonanten endigt, z. B. יַּצֶל פַּנָי, oder auf einen Vocal, aber durch einen grössern Accent von dem folgenden getrennt ist, z. B.

רוהי באשר; oder den Ton auf penultima hat, z. B. ישה פרי; b) in der Mitte des Wortes, zu Anfange der Sylbe nach – quiesc., z. B. קטלחם; und am Ende nach –, קטַלְּהָ, oder nach – furt. aus – unter, Gutturalen,

z, B. שַׁמֵעָה f. אַמָעָה (S. 2. b. 1.).

Anm. Es fehlt aber nach — a) in verkürzten Formen, in deren Stammform sich vor der Aspirata ein langer Vocal findet, z. B. מֵלְכֵים aus מָלְכֵים; aus בְּחָבוּ ; כְּחָבוּ aus ישבר aus ישבר. b) in verlängerten, nach einem der Aspir. im Stamme vorhergehenden - mobile, z. B. מכחב aus בחב; ausser in Fut. und Inf. K. mit לשבר, ישפר, ישמר, und c) in den Suff. אָ, בּם, וְבֶּר,

§. 4.

Vom Mappik und Raphe.

Ersteres wie Dagesch ein Punkt in der Mitte quiescirender Buchstaben (§. 9.), um sie lautbar zu machen, hat sich in gedruckten Schriften nur noch in $\pi = \text{ch in den } Verbis = mappic. (§. 18. C. 3), z.$ B. בנה, und im Suff. 3 Sing. f., um es von ה parag. zu unterscheiden, erhalten.

Anm. Auch steht es in אַלוּמָ und בּן בּהוָה aber nicht bei Zusammensetzungen mit letztern, z. B. יָשַׁערָה;

und im Suff. f. יום ist ה ebenfalls paragogisch.

Das Raphe (-) ein kleiner Strich. über den Buchstaben, bildet in Handschriften einen Gegensatz von Dagesch und Mappik, und findet sich in gedruckten Schriften nur da noch, wo man anzeigen will, dass eins dieser beiden Zeichen fehle.

6. 5.

Von den Accenten.

Accentus Distinctivi.

a) Grösseste Unterscheidungszeichen. (Imperatores.) 1. (-) Silluk, :-- mit Soph- 2. (-) Athnach. 3. (-) Merka mahpachatum. pasuk.

12 Hauptth. 1. Elementarl. Kap. 1. Lesen und Orthogr.

```
b) Grosse Distinctivi. (Reges,)|18. ( Karne phara.
                                    19. (-) T'lischa majus
 4. (-) Segolta (postp.)
5. (-) Sakeph-katon.
6. (-) Sakeph-gadol.
                                    (praep.)
20. (—) Geresch.
                                    21. (—) Geresch c'phula.
 7. (-) Tiphcha.
                                    22. (|---) Psik (mit Conjunctiv.)
c. Kleinere Distinctivi. (Duces).
                                      B. Accentus Conjunctivi
 8. (-) R' bhia.
                                                 (Servi).
      —) Sarka (postp.)
—) Paschta (postp.)
                                    23. (—) Merka.
24. (—) Munach.
11. (-) Jethib (praep.)
                                    25. ( ) Mahpach.
26. ) Kadma.
12. (-) Tebir.
13. (___') Merka c'phula.
14. (__'') R'bhia mit Ge-
         .) Merka c'phula.
                                    27. (-) Darga.
                                    28. (-) Jerach.
   resch (praep.)
                                    29. (= )
                                                T'lischa minus
15. (-1) Schalschelet
                              metr.
                                       (postp.)
16. (-) Tiphcha initiale
                                    30. (-) Tiphcha.
   (praep.)
                                    31. (____) Merka sarka-
    d) Kleinste Distinctivi
                                    32. (<u>—</u>) Mahpach sar
            (Comites).
                                      katum.
17. (- ) Paser.
```

Die Accente stehen in genauem Zusammenhange mit den Vocalen, und bezeichnen nicht blos die Tonsylben, sondern auch das Verhältniss des Wortes zu dem ganzen Satze (Ton - und Interpunctionszeichen). Dass sie nicht Musikzeichen sind, darauf führen ihre chaldäischen Namen, welche meist auf Abtheilung und Figur hindeuten. Als Tonzeichen sind sie einander alle gleich, und stehen entweder über dem Buchstaben, welcher die betonte Sylbe anfängt (superni), z. B. מבריל, אלרום; oder unter demselben zur Linken des Vocals (inferni), z. B. בקיע, דמים; und ist kein Vocal vorhanden, mitten unter dem Buchstaben, z. B. קשׁרָ, הַאִּיר. Buchstaben mit einfachem (mobile) oder zusammengesetztem Schwa werden vor der Tonsylbe als für sich bestehende Sylben betrachtet, und der Accent erst unter, oder über den folgenden Buchstaben gesetzt, z. B. אַלוֹהָ, הַקְלוֹתָּה. Accente auf dem ersten oder letzten Buchstaben eines Wortes (Prae-

Anm. Als Tonzeichen unterscheiden sie oft gleichlautende Wörter, z. B. 132 (sie bauten), 123 (in uns); 124

(sie führten gefangen), של (sie kehrten zurück).

- 2. Weit umfassender ist der Gebrauch der Accente als Interpunktionszeichen, wo sie zugleich zur Verbindung und Sinnesabtheilung dienen, worin die metrische Accentuation etwas von der prosaischen abweicht. Die Hauptabtheilung am Ende des Verses ist,: -; die Mitte bezeichnet -, in metrischen Büchern (= unserm : und ;). In langern Versen finden sich mehrere oder und (= Comma). In metrischen Büchern werden zwei Glieder in der Regel durch getheilt, bei drei Gliedern hat meistens daa erste oder -, das zweite -, oder das erste das zweite -, Bei vier Gliedern macht die Mitte des Verses, und die erste Hälfte ist wieder durch oder -, die zweite durch getheilt.
- 3. Jeder Vers bildet gleichsam ein Gebiet, welches der grösste Distinctivus am Ende beherrscht. Nach dem Umfange des Verses bezeichnen mehrere grössere und kleinere Accente die grösseren oder kleineren Abtheilungen. Von den Conjunctivis, welche vorzüglich bei dem Genitivverhaltnisse und der Verbindung des Nomen und Adjektivs gebraucht werden, können nicht zwei hinter einander stehen; die engere Verbindung mehrerer Wörter wird dann durch Makkeph bewirkt. In sehr kleinen Versen werden sie durch kleinere Distinctivi ersetzt, in grössern dagegen vertreten sie zuweilen die Stelle der kleinsten Distinctivi.

14 Haupth. 1. Elementarl. Kap. 1. Lesen und Orthogr.

§. 6.

Vom Makkeph und Metheg.

Ersteres (---) ist eine Verbindungslinie zwischen zwei oder mehrern, vorzüglich kleinern Wörtern (בַּל־, אַת־), welche als ein Wort angesehen werden, und dabei als tonlose Sylben, indem der Ton auf das letzte damit verbundene Wort fallt, kurze Vocale erhalten, z. B. אַרו־כַּל־אַשֶּרי־לוּ

Anm. Ueber die Setzung oder Nichtsetztung dieses Zeichens, wobei die Punktatoren oft durch die Interpunktion und den Ton geleitet wurden, vergl. S. 5, 3.

Das Metheg (-) zur Linken des Vocals bildet in mehrsylbigen Wörtern einen Gegendruck zu der Tonsylbe, und steht a) neben dem langen Vocale in offener Sylbe, welche die zweite von der Tonsylbe ist (ausser י copul.), z. B. הָרָקִיע, הָרָקִיע, הָרָקִיע, בר־צרים; b) zur Bezeichnung der Sylbe neben einem langen Vocale, wenn die darauf folgende Tonsylbe mit - mobile anfängt, z. B. קטללה, קשבר, הושיבר, הושיבר, bei Makkeph ישר כלי (ohne –); und neben einem kurzen Vocale, welcher nach weggefallenem Dag. f. hatte verlängert werden sollen, הַלְלֹּה f. הַיָּלְלֹּה f. בַּיָּדָה f. בַּיָּדָה f. בַּיָּדָה c) bei Vocalen, auf welche ein zusammengesetztes - folgt,

z. B. פֿעַלי אָרֶן, הָאִרְמָהוּ, also auch bei ___, ___, ___. Anm. Zuweilen bei kurzen Vocalen in zusammengesetzter penult. z. B. בַּחִיכָם; stets bei den Futt. und יְהְיָה; in einigen Fällen bei -- mob. vor Gutturalen, z. B. באל. Zwei Methegs unter einem Worte, stehen beim Zusammentreffen mehrerer dieser Bestimmungen, z. B. הַמְצְרָעִים II. Reg. 7, 8., und bei grössern Distinctivis statt desselben auch ein verbindender Accent,

z. B. מון־הַאָרָמָה.

Anhang.

Ueber Chetib und Keri.

Ein im hebräischen Texte mit einem kleinen darüberstehenden Zirkel oder Sternchen bezeichnetes Wort heinst

בחיב (Texteslesart), statt dessen ein am Rande befindliches ohne Vocale mit den Vocalen des בחיב gelesen werden soll. Zur Texteslesart muss sich der Leser die nöthigen Vocalpunkte hinzudenken. So ist z. B. das im Deut. 22. öfter vorkommende הנער mit dem Keri בערה zu lesen, das בחיב dagegen בּרִיכ zu punktiren. Die eigentlichen Varianten bestehen aber a) in verschiedenen Wortabtheilungen, Gen. 30, 11. מָנֶר (מְנֵר), Keri. מא גר ; b) Versetzung der Consonanten, ו Reg. 7, 45. הַאָהָל), Keri האלה; כּ) Verwechselung der Consonanten, Ez. 25, 7. לבנ, Keri לבו, Auslassung von Consonanten, H. Reg. 9, 15. לבו, Keri לבו, Keri להגיד: e) Seizung anderer Wörter, Ez. 9, 11.; f) ausgelassene Wörter, Jud. 20, 13. ..., Keri. מָרִי וְלֹא נְחִיבּ), oder Worter im Texte ohne Vocale, z. B. DN, Ruth. 5, 12. (נְחִיב וְלֹא קְרִי); g) blosse orthographische Verschiedenheiten, z. B. Neh. 9, 6. אָאָר, Keri הַאָּה; oder endlich h) in Euphemismen, z. B. I. Sam. 6, 9. עבלים (Geschwülste am After), Keri מחרים, (Beulen).

Zweiter Haupttheil.

Formenlehre.

Erstes Kapitel.

Grundsätze der allgemeinen Formenlehre.

S. 7.

Veränderungen der Consonanten.

Unter den Veränderungen, welche mit den Stammbuchstaben eines Wortes vorgenommen werden, merke man:

1. Die Assimilation, d. h. das Gleichmachen eines Buchstabens am Ende der Sylbe (mit —) durch Dag. f. in dem Anfangsbuchstaben der folgenden Sylbe. Dies geschieht a) mit בְּ in der Mitte, z. B. מַנְהָ f. שַּׁבָּי, oder mit — furt. am Ende des Wortes, ohne durch Dag. f. ersetzt zu werden, z. B. אַהָּ מָנ (\$. 5. 1. A. Anm.); b) mit ל des Artikels (לון \$. 13.), z. B. הַלְּבָּר f. הַלְּבָר ausser vor Gutturalen, (\$. 8, 1.); und mit n in Hithp. vor אָר, הַהָּבָר, בּ. B. בַּהַרָּה, הַהָּבָר, הַהָּבָר, הַהָּבָר, הַהַבָּר, הַהַבָּר, הַהַבָּר, הַהַבָּר, הַהַבָּר, הַהַבָּר, הַהָּבָר, הַהַבָּר, הַהְבָּר, הַהַבְּר, בּ. בּ. בַּבְּר, הַהַבְּר, בּ. בּ. בַּבְּר, הַבְּרָר, הַבְּרָר, הַבְּרָר, הַבְּרָר, הַבְּרָר, הַבְּרָר, הַבְּרָר, הַבְּרָר, בּ. בַּבְּרָר, הַבְּרָר, בַּרָר, הַבְּרָר, בּ. בַּרָר, הַבְּרָר, בּ. בַּרָר, הַבְּרָר, בּרָר, הַבְּרָר, בּרָר, בַּרָר, בַּבְרָר, בּרָר, בַּרָר, בַּרְרָר, בַּרָר, בְּרָר, בַּרָר, בְּרָר, בַּרָר, בַּרָר, בַּרְרָר, בַּרְרָר, בַּרְרָר, בַּרְרָר, בְּרָר, בַּרְרָר, בַּרְרָר, בַּרְרָר, בַּרָר, בַּרְרָר, בּרָר, בַרְרָר, בַּרָר, בּרָר, בּרַר, בּרָר, בּרְרָר, בּרָר, בּרָר, בּרָר, בּרָר, בְּרָר, ב

Anm. Letzteres einigemal auch vor ב und ב, z. B. א הַנְּבָּא f. הְבָּפָה f. הְבָּפָּה; eben so ז עסר ה und ש, in מוז מון aus מון aus מון, שׁשׁ aus שִׁשָּׁי; so wie כן des späteren שָׁ aus שִׁשָּׁי.

A : 1 2 1 (8)

Anm. Auch findet sich im Hebräischen a) die Aphaeresis, zu Anfange des Wortes M, M, z. B. hang f. hank; und 2 (S. 22. A. 1. und 23, 1.); b) die Contraction in der Mitte, namentlich des M (S. 21. 2.), des n (des Verbis. 16. C. b. des Artikels nach 2, 2, 4 S. 13). c) die Apocope, des n— und n— in dem Fut. und Imp. der no (S. 28. 2.), und n im Stat. c. der Masc. Plur. (S. 37.). d) Eine Prosthesis bildet M zu Anfange vor — mob. z. B. hank und han, und die Paragoge des minden wir an den Formen des Fut. auf wund —, z. B. happ, nusserdem selten, wie in m f. m (S. 9).

. §. 8.

Von den Kehlbuchstaben.

Die Eigenheiten dieser Buchstahen (ע, ה, ה, אות א) sind:

1. Statt des einfachen Schwa erhalten sie ein zusammengesetztes (ל. 2. b. 3.), z. B. אמר לעמר f. אמר f. אמר f. ממר, ausser wo es – quiesc. ist, z. B. ישמעהור, oder – mob. folgt, z. B. ירולקר von ברולקר.

5. In Endsylben lassen sie sich gern in — aussprechen, z. B. משש ל. משש ל. יוִעל ל. יוִעל ל. יוִעל ל. יוִעל יוִעל יוִעל יוִעל ל. יוִעל יוִעל יוִעל יוִעל יוִעל יוִעל יוִעל יוִעל יוִעל יוּעל יוִעל יוּעל יוִעל יוּעל יוִעל יוּעל יוִעל יוּעל יוִעל יוִעל יוִעל יוִעל יוִיני יוִעל יוִיני יוִיני יוִיין יוּעל יוִיני יוִין יוִיין יוִין יוִיין יוִין יוִיין יוִין יוִיין יוִיין יוִיין יוִיין יוִיין יוִיין יוִיין יוִיין יוִין י

Anm. Die beiden letzten Eigenthümlichkeiten theilt

18 Hptth. 2. Forment. K. 1. Grundsätzed.allg. Forment.

auch א, z. B. אָרָא f. אָרָא, איז f. איז mit Ausnahme des - furt. Seltene Formen sind מַלָּה, קְשָׁלָּה.

§. 9.

Von den quiescirenden Buchstaben und den Veränderungen derselben.

1. Die Vocalbuchstaben (ה nebst ה) verlieren ihren Werth als Consonanten (mobiles mit darunter stehenden Vocalen oder —, z. B. אַבל, מֵיוֶת, יָשָׁב,), und werden_zu Vocalen, d. h. sie quiesciren in vorhergehenden homogenen, meist langen Vocalen; namentlich N in בּ, בּ, הַלְּנֶענָה ,מְלֵאְרָהוֹּ ,מָלָארָהוֹ , בּעצָא; aber auch in בַ, בּ, ב, ב. B. מְלֵארָה , הַאָשוֹן , בְּעָרָה ; nur in † und , z. B. סרס , קול ; und in –, ב und –, z. B, בית בין Eben so quiescirt ה am Ende der Wörter in allen Vocalen ausser - und 1. (§. 28. 1). Die Fälle, in welchen diese Buchstaben quiesciren.

sind folgende:

a) Am Ende der Sylbe, wo - wegfällt und der vorhergehende kurze Vocal in den homogenen langen übergeht, z. B. ביהורה f. ביהורה, f. לאמר f. לאמר י בוישב .f. ביישת.

Anm. Nach heterogenen Vocalen behalten oft a und י das -, z. B. עולה. Zuweilen quiescirt zu Anfange des Wortes א mit — und — in —, z. B. אבום f. mit — in –, z. B. אַבּוֹים oder wird bei vorhergehendem –, oder einem andern Vocalbuchstaben gar nicht ausgesprochen, z. B. פַּבְּרָא.

b) Seltener tritt an die Stelle des vorhergehenden – der Vocal des folgenden Vocalbuchstaben, z. B. ר איר, שארו f. אבון; א am Ende ruht in א oder א, z. B. מרה f. יולהר in -, z. B. ירור f. ירור.

c) Am seltensten bei Vocalen zu beiden Seiten, z. B. קום aus קום, bei furtiven, z. B. נָמֶצָאָת f. נָמֶצָאָת, welche jedoch bei vorhergehenden heterogenen Vocalen bleiben, z. B. חַוֶּה, וְוָת.

Anm. Formen letzterer Art contrahiren daneben in und 1, z. B. ny, nis. Vgl. S. 41. Declin. V.

d) Beim Zusammentressen mit einem heterogenen Vocale, richtet sich entweder dieser nach dem Vocalbuchstaben, z. B. בַּלְיַתָּ ; הַוְלָיִר f. בַּלְיַתָּ f. בַּלְיַתָּ , oder, wenn der Vocal zur Form gehört, jener nach die-

sem, z. B. באם f. הקים f. הקים f.

Vertauscht werden in spätern Schriften am Ende der Wörter mit Beibehaltung des Vocals ,--, ים מרא בים עומל יש und א ", z. B. מָרָא f. זְמָרָה ; הרא הות f. הות seltener היורא יוֹרָא wit א-, z. B. אם f. אם; אל f. לי; ferner א- und א- mit יב und יב, z. B. בים f. באם; דישון f. באשון f.

3. Dienen sie zur blossen Dehnung des Vocals. so fallen sie weg, z. B. אמר f. זֵלֵד f. נֵלֵד f. מילָר aus

Anm. Ausserdem fällt weg n bei Dag. f. euph. (S. 3. B.) in מָּה z. B. מָנָה; bei יַ conv. aus מָנָה (S. 16. C. b. 3.), im Pron. demonstr. הַלְּיָה f. הַלָּיָה; das tonlose am Ende, אלפה f. אלפה Paragogisch treten hinzu א nach ים und ז, ב B. איקב f. הַלְכוּא f. הַלְכוּא ; הַלְכוּ seltener ח_, z. B. אַרָי und אַרְיח , אַל und יאָרָי ; הַ am Fut. und fmp. (§. 16. C. b. 2. c. 2.), und endlich i und, -, im poet. in-, und am Stat. c., z. B. inin f. nan; vir f. דְּבְרָחִי ; עֹוַב f. רְּבְרָח Eingeschoben werden Vocalbuchstaben bei Zusammensetzungen, z. B. גַּרְריִאֵל f. בָּרָר אֵל; ז und — nach S. 24. 3. S. 26. 3.

S. 10.

Veränderung der Vocale.

Α. Unveränderliche.

Veranderung der Vocale wird bewirkt durch Verlängerung und Verkürzung des Wortes, Veränderung der Tonstelle, Pausa und andere Gesetze des Wohlklanges. Unveränderlich sind aber durchgehends:

Die in ihrem homogenen Vocalbuchstaben ru-סוס, סוס; oder in demselben ruhen (d. h. plene geschrieben sein) sollten, z. B. בְּחָאב f. קלוֹת; קלוֹת f. קלוֹת קלוֹת

20 Hptth. 2. Formenl. K. 1. Grundsätzed. allg. Formenl.

Anm. Ausgenommen dayon ist ein blos zufälligts Zusammentreffen, wie in אַקָּרְאוּ Pl. אָקָרָאָּי, אָנָיָסְ m. האָצָסָ f.
Ueber die Verkürzung des in in bei Fortrückung des Tones vgl. §. 24. 3., und eben so gilt — für kürzer als

- (Inf. Hi. §. 16. C. d.)

2. Kurze Vocale in durch Dag. f. geschärster Sylbe, z. B. אַדִּים, אַבּוּר (oder die bei Unterlassung des Dag. f. vor Gutturalen entstandenen langen, wo dann — in —, — in — übergeht, z. B. אַבָּוּן, וְגַּאַל f. אָבָּוּן, וְגַּאַל f. אָבָּוּן), und in zusammengesetzter Sylbe, auf welche noch eine zweite folgt, z. B. בְּרָוֶל, וְבִּרָּנָּן.

B. Veränderliche.

Die Veränderung der Vocale richtet sich nach folgenden Getetzen:

1. Der lange Vocal einer zusammengesetzten Sylbe, die den Ton verliert, geht in den verwandten kurzen über, und zwar: a) bei fortrückendem Tone durch Makkeph, z. B. בַּלְּרְתָּאָרֶץ, בֶּןְּבְּאָרָם, יַרִּרְיִּרְהָּלָּם von יַבְּלְּבָּן, oder wo bei Bildungszusätzen die Sylbe eine zusammengesetzte bleibt, z. B. דְּבָרְלֶּם von דְּבָרְלֶּם ton יַבְּלָבְּר von יַבְּרָרְלָּם ton יַבְּרָלָם von יַבְּרָלֶם von יַבְּרָלָם von יַבְּרָלָם von יַבְּרָלָם von יַבְּלָם von יַבְּלָם von יַבְּלָם von יַבְּלָם von יַבְּלָם von יַבְּלִם von יַבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבִּלִם von יִבְּלִם von יִבִּלם von יִבִּלם von יִבְּלִם von יִבִּלם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבִּלם von יִבְּלִם von יִבִּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבִּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבִּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבִּלִם von יִבִּלַם von יִבִּלָם von יִבִּלָם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבִּלִם von יִבְּלִם von יִבִּלִם von יִבִּלִם von יִבִּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִם von יִבְּלִּם von יִבְּלִּם von יִבְּלִּם von יִבְּלִּם von יִבְּלִב von יִבְּלִם von יִבְּלִּם von יִבְּלִבְּים von יִבְּלִבְּים von יִבְּלִּם von יִבְּיִבְּים von יִבְּיִבְּים von יִבְּים von יִבְּיִבְּים von יִבְּיִּים von יִבְּיִּבְּים von יִבְּיִבְּים יִבְּיִּים von יִבְּיִּים von יִבְּיִּים von יִבְּיִּים von vi יִבְּיִבְּיִּים von vi יִבְּיִים von vi יִבְּיִּים von vi יִבְּיִּים von vi יִבְּיִים von vi יִבְּיִּים von vi יִבְּיִּים von vi יִבְּיִבְּיִּים von vi יִבְּיִּים von vi יִבְּיִּים von vi יִבְּיִּים von vi יִבְּיִים von vi יִבְּיִּים von vi יִבְּיִּים v

Anm. Ausnahmen von a sind Formen mit dem Suff.
ק, z. B. אָבֶרְ דְּבֶּרְ זְּבֶּרְ (מָבֵּיִן); auch behält die betonte geschärfte Sylbe den langen Vocal, z. B. אָנָה, אָנָה, אָבָּרָ.

2. Der kurze Vocal geht in den verwandten langen über, a) wenn die zusammengesetzte Sylbe zur einfachen wird; a) vor Suff. oder Bildungssylben, die mit einem Vocale anfangen, z. B. קבלר , דְּבֶר aus בְּבֶרי , von יָהְרִים , פָּטֵל , wodurch der einsylbige Stamm zweisylbig wird, z. B. סְסֵר aus סְסֵר aus מָבֶר (vgl. noch §. 28. 2. Anm.); γ) bei weggefallenem Dag. f. im folgenden Guttural, z. B. בְּצִע (uach A. 2.); b) beim Zusammentressen mit

homogenen Vocalbuchstaben. z. B. עָשָׂה, קּרָא f. יַּעָשָׂה, g, יַּעָשָׂה, g, יַּעָשָׁה, קּעַשִּׂה, קּעַשִּׂה.

An m. Das — einiger einsylbigen Wörter geht beim Hinzutreten des Artikels in — über, z. B. הַהָּ aus הַהָּ von אַר und — der Part. verb. לה Status constr.

in —, z. B. nin, Stat. c. nin.

3. Weggeworsen werden Vocale bei hinzukommenden Bildungssylben, a) beim Nomen in der vorletzten Sylbe, wenn der Ton auf Bildungssylben oder Suff. fortrückt, z. B. דָבָרָים, und eben so beim Verbo mit Suff., z. B. קמַלִּני, vor den Bildungszusätzen היי, ז und יי aber fällt bei letzterm der Vocal der zweiten Sylbe weg, z. B. יִקְמֵלָ von יִקְמֵלָ von יִקְמֵל von יִקְמֵל p. Bei unverändertem Tone bleiben die Vocale, z. B. יִקְמֵל (v. יַקְמָל), b) Beim Fortrücken des Tons um zwei Sylben fallen (beim Nomen) beide veränderliche Vocale weg, z. B. דְּבָרֵיבֶּם aus יִבָּרָי.

Anm. Vor Gutturalen mit — geht — oder — in — über, z. B. הָהָרִים f. הָהָרִים, מָהַה בְּעָשִׁית, ausser הָאָרָן, הָאָרָם u. s. w. Vgl. S. 13. b. und S. 15. 3. Anm.

4. Neue Vocale entstehen beim Zusammentreffen mehrerer Schwas (§. 2. b. 2 Anm.) und in Pausa §. 12, 2.; furtive, wenn sich ein Wort auf zwei leere Consonanten endigt, und zwar — (in Nomm. segolatis §. 41. Decl. V.), z. B. קרש aus קרש ; (im Fut. apoc. der קרי §. 28. 2.) ייגל f. ייגל f. ייגל , bei folgenden Gutturalen, z. B. ייגל aus ער, wenn der Consonant mit — ein vist, z. B. אות הביר f. הביר f. ביר קרי הייגל
sonant mit — ein י ist, z. B. אבר f. אבר f. אבר Anm. Vor — furt. assimilirt sich — in — im Nom. segol. wie קלף aus אבים und im Fut. apoc. Hi. der אל, z. B. אבים f. בגל אבים Das furtive — oder — nach — lesen die LXX wie o, z. B. אבים Molog, ועוד Boot.

§. 11.

Von den Sylben und dem Tone.

1. Man theilt die Sylben in offene oder einfache, die sich auf einen langen Vocal, und in zusam2. In Ausehung des Tones ist zu merken:

Der Ton ruht gewöhnlich auf der letzten Sylbe (Milrá); auf der vorletzten (Milél) in folgenden Fallen: a) In Formen mit furtiven Vocalen in der letzten Sylbe, namentlich in sämmtlichen Segolatformen ער , פֿוָלָשׁ, יבֶּעֶר, פֿוָלָשׁ, אַלֶּךָה , אַלָּבָר, אַזָּלֶךְ u. a. w.; in der Femininalendung auf ກ_, z. B. ກູ່ ເອງ; im Dual auf p; (§. 56.) und dem Suff. 7:, z. B. סוסוף; und im Fut. apoc. des K. und Hi. der לה (§. 28. 2.), z. B. גָּגָל, הָגָל; b) in Formen mit paragog. הַוֹּמָת , הַלַּיְלַת . B. הַלִּילַה, הַמָּה , הַנָּמָה , מָּהָלָה . c) bei den Afform. der 2 und 1 Sing. und 1 Plur. Praet., und in Fut. und Imp. vor ב, z. B. בְּטֵּלְתַּ, יָקְמַּיְלְנָה; d) bei den Suff. ב, ב, ב, ב, ב, ; בּרָה; לָּבָּה, hei ק, wenn ein Vocal vorhergeht, אַבּיך; e) im Hi. des regelmässigen Verbi und im K., Ni. und Hi. der על und על bei den Bildungszusätzen דה י und י, z. B. הַקטילַה, הַקטֿילַה, הַקֿבּי, הַקֿרָמִי,

B. Der ursprüngliche Ton auf der letzten Sylbe tritt auf die vorletzte, a) wenn ein einsylbiges Wort oder Milél folgt, das vorhergehende aber mit offener Sylbe schliesst, z. B. קרא ל לְרָה ל לְרָה ל בּרָה ל לְרָה ל לְרָה ל בּרָה ל בּרָה ל ל בּרָה ל בּרְה ל בּרָה ל בּרְה בּרָה ל בּרָה בּרָה ל בּרָה בּרָה בּרָה ל בּרָה בּרְה בּרָה בּרְה בּ

z. B. אַמָּל von אַמָּל, u. s. w.

C. Von der vorletzten tritt derselbe auf die letzte, a) nach 7 convers. Praet. (§. 16. C. a. 2.), z. B. יקטלהי von יקטלהי b) bei Formen mit Suff., z. B. קטַלְּחָהר von קטַלָּקָי, c) bei paragog. ן im Fut. der על, z. B. יִקוֹמוּן von יַקוֹמוּן.

§. 12, Von der Pausa.

Hat bei grossen distinctiven Accenten die Tonsylbe einen kurzen Vocal, so fordert das Ruhen der Stimme den verwandten langen, und man sagt dann, das Wort stehe in Pausa, z. B. קפל , מום von קטל, מִיִם, In Segolatformen mit – oder bei Gutturalen mit - in der penult. geht beides in - über, z. B. נער, מֵלֶהְ von נְצֵר, מֵלֶהְ und – der letzten Sylbe in ____, z. B. בשָת f. בשֶת.

Anm. Unverändert bleiben die Afform. ng, ng, und

die Suff. np., np., no und 15.

2. Fangt sich die betonte letzte Sylbe mit zwei Consonanten an, so tritt an die Stelle des - mobile der ursprüngliche Vocal der Hauptform, und erhält den Ton, z. B. קטלר f. קטלר aus יָקטלר f. יָקטלר f. יָקטלר aus יקטול; zu Anfange des Wortes wird in demselben Falle aus -- mobile ein --, z.B. פָרִי, und aus _ compos. der verwandte lange Vocal, z. B. אָנָר aus מולי : אַנִּי aus הַלָּי : אַנִּיי

3. Diese Neigung des Tons auf die vorletzte Sylbe zeigt sich in der Pausa auch in einigen Wortern, wie in אַלַר aus אַלַלי aus אַלָּכוי in den Verbis לה, welche dann ihr ursprüngliches שieder annehmen, z. B. בֵלֵת in Pausa גַלַת. Von der vorletzten Sylbe tritt er dagegen auf die letzte im Fut. der

על. mit ין conv., z. B. רַלַּמָת, in Pausa רַיָּבוּת.

Anm. Die Pausa wird bewirkt durch :- Silluk mit Soph-pasuk und — Athnach in der Prosa; in der Poësie noch ausserdem durch — Merka mahpachatum, — Sa-

keph - katon und - Sakeph - gadol (§. 5.).

Zweites Kapitel.

Vom Artikel und Pronomen.

§. 13.

Artikel.

Anm. Ueber den Gebrauch des Artikels s. die Syntax §. 49.

	Nominis.	Nom. Plur.	1,		*		1 2	1111	
a.	Pron. suff. Nominis.	Nomen. Sing. Nom. Plur.	a, Vc, : a, Cs,	(13-) Pausa +	1, 137 S, 537	E E'	2 2	رد (دنة) درا (دنة) براه (دنة) (دراه)	(년) (구년) (구년)
Tabelle der Pronomina personalia und Suffixa.	rbi.			(	(5)	ausa	4) b #		
nalia un	Pronomen suffixum Verbi.	1 An d. Vb. An Verballorm, a. Cons. : Mitepenth anf Vocale 2 Pract. : 5Fut. Imp.cw. 3 an Fut.	4]:	mu → F (-c.) · · F		4 ;	4		1.
na perso	ronomen si	An Verball	41.	4, (πς) in Pausa (ς,) ; π und	1, th	41.	1	4. (1) (1) (1) (1) (1) (1) (1) (1) (1) (1)	1. 1.
Pronomi	I		1 .	4, (32)	F	4	Ð	D, G, G, G. T	42
No der	sm.	Pausa.	A N	Z Z Z	••••		•••••••	,	
Tabe	Pronomen separatum.	Selten,	***	E, È. X, X,		(ith)	ברי		
	Promome	Sing. Gewöhnl.	X ī	Z' Z'	Ž	ž,	X SECT	אַפָּטָר אָפָּוּן הַטָּ הַפָּטָר אָפָּוּן	FE
		Sing.	.: .:	2. J.	3. m.	3. f.	Plur. 1. c.	3. 15. 15. 15. 15. 15. 15. 15. 15. 15. 15	3. f.

S. 14.

Personal pronomen.

A. Pronomen separatum,

Die Pronomina separata bezeichnen den Nominativ, und sind ursprünglich Primitiva, welche ihren Plural durch die Endbuchstaben 1, D und 1 bilden. (vgl. Tab.)

Anm. Eine אלכה analoge Form findet sich nur im Phönizischen und Koptischen. — Das Dag. f. in אין und אין ist aus אַרָּאָן entstanden. — Das א in אין und ist parag.; ersteres im Pentateuch comm., weshalb die Punctatoren אין f. schrieben. — אין חוד Jer. 42, 6. und בּרָּאָּ sechsmal. — בּרָּאָּ in Pausa unverändert. — Gleich häufig kömmt die doppelte Form der 3 Plur, vor.

B. Pronomen suffixum.

a) Verbi.

Diese Suffixa sind abgekürzte Formen des Pronominis separati, doch liegen für die 2 Sing. und
Plural. veraltete, verloren gegangene Stammformen
(הַּהָּם, Pl. הַּהָּם, zum Grunde. Sie
bezeichnen den Accusativ.

(Ueber die Verbindung des Verbi mit Suff. s. 6. 19. und die dazu gehörige Tabelle.)

Anm. Auf vorstehender Tabelle ist der Gebrauch der einzelnen Formen näher bezeichnet; die eingeschlossenen kommen seltener vor. Die Formen mit | epenth. (noch vollstäudig in poet. Schriften) werden mit dem Fut. (selten Imp.) verbunden. — In der 1 Sing. 2— ist — (f. —) aus 1—, che das parag. hinzukam, beibehalten, in Pausa 25—. — Für 25— findet sich 25—— 1 Reg. 2, 24., 25— am Fut. Job. 7, 14. Die 2 Sing. m. 1— kömmt in Pausa bei den 25 und 25 vor, sonst selten; gewöhnlich 3—. Selten sind 25 und 25—; eben so 1— als Fem., wofür auch am Praet. 1— und 15— gebraucht wird. 25 und 25— sind spätere Formen. — Pousalformen der 3 Sing. sind 25— und 25—, letzteres stets ohne Mappik, 25— zuweilen. — Für 25— auch plene 25— Ps. 85, 5. — Die Formen der 3 Plur. auf 12 sind

poëtisch. - Der Ton ruht auf den Bindevocalen, wo diese fehlen, auf der letzten Sylbe des Stammwortes, ausser bei בּלֶּן, בֶּלֶן, מֶּלֶן, welche den Ton haben, und weil sie die Vocale der Verbalformen, an welche sie treten, mehr als die übrigen (Suff. levia) verkurzen, schwere (gravia) genannt werden.

b) Suffixum des Nomen. (Pronomen possessivum.)

Diese Suffixa (Pronomina possessiva), Welche man in leichte (levia), und wegen ihres Einflusses auf die weitere Vocalverkürzung des Nomen in schwere (gravia — die 2 und 3 Pl. בָן, בֶם, הֶם, הֶן, הֶן Sing.; und ביהו, היהם, היהם, am Plur.) eintheilt, werden, mit denen des Verbi fast durchgehends übereinstimmend, dem Nomen singular. mit Bindevocalen, wenn es sich auf einen Consonanten endigt, angehängt, und bezeichnen den Genitiv. bei -, ק, בֹם und כן bleibt keine Wahl.

(Ueber die Verbindung des Nomen mit Suff. s. §. 39 — 44. und die dazu gehörenden Tabellen der

Paradigmen p. 104 und 110.)

Anm. Das Suff. der 1 Sing. - verschmilzt mit einem Nomen auf -, z. B. אבר Stat. c. v. אבר, mit Suff. אבר f. אביי; zuweilen verliert es den Ton bei folgendem einsylbigen Worte oder Milel, z. B. אָבִי אָחָה, הָאָהָתִי הָּוּא . — Selten aind die 2 m. no und f. n- (plene); so wie die 3 m. ה-. In m- fehlt zuweilen Mappik; זה und הwerden vorzugsweise bei Nomm. auf n- gebraucht, z. B. עה אי ע. בעה Selten sind endlich die a Pl. f. קנה, 3 m. הַהָּה, ז' f. יְּהַלָּה und הָּדֶּ — הָהָ findet sich auch am Nomen auf einen Consonanten. — Beim Inf. ist das Suff. des Nomen subjektiv, z. B. קבלי mein Tödten.

Im Plural der Masculina treten die Suffixa an die Form des Stat. constr. auf ... Dieses , welches mit dem Suff. der 1. Sing. in - verschmolzen ist, z. B. סוסי, hat man als unterscheidendes Kennzeichen den Suffixis plural. selbst gegeben, was sich aus dem Plural der Feminina mit Suffixis beweisen lässt,

wo sie in dieser Form an mi angehängt werden.

28 Hauptth. 2. Formenl. Kap. 2. Vom Artikel u. Pronom.

Anm. Dieses ist zuweilen weggeblieben, vorzüglich in 1-, wofür sich öfter 1- findet. In Suff. am Singular ist dasselbe entweder als überslüssige Lesemutter zu betrachten, oder es liegt ein Missverständniss der Endang in zuen Grunde, z. B. מָנוֹתִין (dein Bauen) Ez. 16, 31. Für n., in welchem — fartiv ist, findet sich auch Coh. 10, 16. n. und Ez. 41, 15. Nn. f. n.; das poet. 12 - endlich als Sing. bei Collectivis. Seltene Formen sind auch הַרָבָה, יוֹבֶבָה und יוֹבֶבָה und -יַבְבָּה.

c) Suffixa an Partikeln.

Zu den Adverbien, Conjunctionen und Interjectionen mit Suff. des Verbi (auch mit > epenth.), welche dann den Nominativ hezeichnen, gehören: תַּבָּרָי, דְיָשׁ, אֵין ,אֵין ,אֵין , עוֹד, und הַבָּבִּי siehe ich, עורפר er noch, ישוף du bist, אינפר wo (ist) er? אינפר und אַרְבָנף wir nicht. (Von בַמֹּר S. 3. nur wie ich.)

Präpositionen. welche ursprünglich Nomina sind, erhalten deren Suffixa, z. B. אחרני nach mit Suff. des Plur. אַרְרֵיך; auch ohne dieses Pluralzeichen ער, עריף, אלי ilber, z. B. עליר, עריף, אלי; mit Suff. des Sing. und Plur. בין zwischen, חחה unter.

5. Zu בֿ, לְּ, אַת , ist zu merken, dass ausser der 1 Sing. בי, ב. B. לי, die Formen mit dem Bindevocale -- vorherrschen, z. B. אַר, בָּנר; אָר, geht als Zeichen des Accus, vor Suff. (ausser der 2 Plur. אחבם,ן in אא über. z. B. אחל; und eben so treten die Suff. bei ש und מן (die 2 und 5 Plur. ausgenommen מֶהֶם,ן ,מַכּם,ן ,כַּהֶם,ן an die verlängerten Formen במוך oder שמן und שבם, z. B. במוך, יממובה.

Anm. Auch findet sich אל f. ל f. ל bei Collectivis), בותוא und בהחוא; zu bemerken sind אָם, קשָּי und אָחָוּאַ als Masc. in Pausa und Fem.; wand als 3 Sing. m. und 1 Plur.; počtische Formen wie מָנָה und מְנָה und מְנָה und מְנָה, auch מנהם. Einigemal werden die Pronn. מנהם und הגה vollständig nach ב, ב, ש und נון beibehalten, z. B. המהם, u. s. w. — Ueber die Flexion vgl. die Tabelle zu

§. 46 — 48. p. 119.

§. 15.

Uebrige Pronomina.

1. Das Demonstrativum ist:

Sing. m. הַן, mit Art. הַּהָּה, selten הַלֶּלֶה dieser.
f. הַלְּי, selten זוֹ, הו und תְּלֵה diese.

נו und דולו und.

Plur. comm. אָלֶה, seltener אָל mit Art. הָאֵל und הָאֵל, diese.

Anm. it und it f. it scheinen apocopirt aus nit. — ny und it für das Relativum bezeichnen Sing. und Plur. — Die Casus werden durch vorgesetzte Präpositionen gebildet, z. B. ny diesem, nitz darin.

2. Das Relativum für beide Genera und Numeros ist: אַשֵּׁר welcher, welche, welches; welche.

Anm. Die Casus werden umschreibend durch nachgesetzte Präpositionen mit Suff. gebildet; der Dat. Sing.
n., 17 — nun; Plur. Lunt — nun; der Aca. Sing. nun, 1714 —; Pl. Lunt — nun, der Ablat. eben so durch nund po; der Gen. aber mit Suff. am Nomen, z. B. nun, 122 dessen Name. In späteren Büchern ist es abgekürzt in w., z. B. nun, welcher nicht, (bei folgenden Gutturalen ohne Dag. f.); selten w oder w.

3. Das Interrogativum für Personen ist, אים wer? für Sachen, מון was?

Anm. Statt no steht no vor n, n, v mit —; doch findet sich auch ausnahmsweise in diesem Falle no, z. B. אַרְאָרָא Num. 13, 19. 20., so wie no vor Nicht-Gutturalen, z. B. אַר בָּהָר הַאָרָא vor den übrigen Consonanten steht no mit folgendem Makkeph und Dag. f., z. B. מָה־לָּבָה und zusammengezogen מַה־לָּבָה f. בַּרָא, מָה־לָּרָף (\$. 3. 1. B.) — Ueber das Pronomen reflexivum vgl. die Syntax §. 54. A.

Drittes Kapitel. V o m V e r b o.

I. Regelmässiges Verbum.

§. 16.

A. Allgemeine Uebersicht.

- Zu der Grundform des hebräischen Verbi gehören drei Stammbuchstaben, welche entweder in allen Bildungen beihehalten werden (Verbum regulare), oder von denen einer oder zwei eine Veränderung erleiden konnen (Verbum irregulare). Diese Abweichung besteht darin, dass einer derselben wegfällt (Verbum imperfectum), oder als Litera quiescibilis durch Quiesciren (S. 9.), Wegfallen, Verwechseltwerden mannigfaltige Veränderungen hervorbringt, (Verbum quiescens) 6. 20-28. Doppelt anomalisch ist ein Verbum, bei welchem zwei dieser Ursachen zugleich eintreten (S. 29). Die Verba mit Gutturalen (§. 18.) sind demnach nicht wirklich irregulär, da sie nur in Ansehung der Vocalsetzung (vgl. §. 8.) abweichen. Im Ganzen theilt man sie in Primitiva (Wurzelworter), Verbalia (Conjugationen) und Denominativa, welche letztere, aus Nominibus abgeleitet, spätere Sprachbildungen sein müssen, z. B. אַהַל v. אַהָּל Zelt.
- 2. Die Grundform, welche auf Tab. I. der Personalflexion zum Grunde liegt, und die Hauptcharaktere zur Bildung der *Tempora* angiebt, wird, weil sie den einfachen Stamm bildet, *Kal* oder die leichte genannt, mit welcher die übrigen (Tab. II.) nach dem

alten Paradigma אָשָׁ benannten Conjugationen, in der genauesten Verbindung stehen, da ihre ganze Abweichung nur in hinzugetretenen charakteristischen Bildungsbuchstaben und Vocalen besteht. Nach dem Vocale der zweiten Sylbe — (Transitiva), z. B. אָבֶּי, בּי und — (Intransitiva), z. B. אָבֶי, הֹבּי nennt man sie Verba mediae A, E, und O.

NB. Ueber die bei folgenden Tabellen der Verbalflexion (p. 32. 33. 43. 52.) gewählten Zeichen ist Folgendes zu merken: Die Stammbuchstaben sind mit * bezeichnet, die zunächst darunter gesetzten Vocale gehören
der gewöhnlichen Form, die durch Puncte unter oder über
denselben getrennten den Verbis intransitivis an, oder
gelten mur für eine gewisse Gattung der Verba, oder beziehen sich auf abgekürzte und Pausalformen. Dagesch
forte ist durch einen in Parenthese über dem Zeichen der
Stammbuchstaben eingeschlossenen Punct ('\frac{1}{2}', vgl. Ni.,
Pi., Py. und Hithpa.), weggefallene Stammbuchstaben sind
durch o angedeutet (vgl. \mas, \m

de
Tabelle
Ta
sonal-
Pers
I.
Tab.

	Prast.	Futur.	Imperat.
	8	ing.ulari	8,
3. m.	* 6 . * 1 3 U * 1	ingulari	
3. f. 3. m.	* 5	E.C. # 1	
2. 73.	* (	# : 1 ;* : 1	* : * : ;*
2. f.	女女女 计 (4)	既? # :: # -	# (*) ii *
1. c.	(A)		
		Pluralis	
3 ເ	# # · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Pluralis Pluralis *** *** *** ** ** ** ** ** *	, ,
2. 77.	**************************************	版。 * * * * * * * * * * * * * * * * * * *	* * * * * * * * * * * * * * * * * * *
1. c. 2. f. 2. m.	# # # CD = 2	## (F)	# : : : : : : : : : : : : : : : : : : :
1. 6.	* * * Ct.	# 11.	

S. 16. Allgem. Uebersicht der Flexion des regelm. Verbi. 33

34 Hauptth. 2. Formeniehre. Kap. 3. Vom regelm. Verbo.

B. Personalbildung.

Bei der Bildung der Personen hat man die Endsylben oder einzelne Consonanten der Pronomina separata nach folgenden Regeln angewendet. Das Praeteritum nimmt erstere an das Ende des Stammes (Adformantes); das Futurum dagegen setzt erstere vor
denselben (Praeformantes), und erhält noch ausserdem Genus und Numerus bezeichnende Bildungsbuchstaben oder Sylben am Ende. Der Imperativ wird
ohne Präformanten ganz nach den Gesetzen des Futuri gebildet.

Aus Tab. I. sieht man:

Für die 3 m. Sing. Praet. reicht der reine Wortstamm aus, an das Fem. tritt das allgemeine Femininalzeichen 7-; und eben so wird im Fut. der das Masc. bezeichnende Präformant י (aus איז) mit einem dem Femininalzeichen a verwandten n vertauscht; und wenn ferner in der 3 Pl. Praet. für beide Genera das Pluralzeichen 7 am Ende ausreicht, so behält das Fut. die Präformanten des Sing. (m. h f.), vertauscht aber das Pluralzeichen 7 im Fem. mit paragog. ת. Die 2 Sing. Praet. ה m. und ה f. führt eben so auf man und my zurück, wie vor dem Fut. n. wo das Fem. noch näher durch das den Stammconsonanten angehängte - bezeichnet wird; und eben dieses gilt von der 2 Plur. מון m. und מון f. am Praet. (aus מוח m. ווא f.), wofur vor der 2 Plur. Fut. das blosse n mit denselben Bildungszusätzen am Ende (ז m. und בה f.), wie bei der 3 Pl., ausreicht. In der 1 c. Sing. Praet. endlich ist in eben so aus (בַּאַרִי entstanden, wie in derselben Person des Fut. das vorgesetzte N; und eben dies gilt von der 1 c. Plur., wo 13 am Praet., und 3 vor dem Fut. ans אַנ genommen sind. Der Imperativ theilt im Sing. und Plur. mit dem Fut. in denselben Personen genau die Flexion am Ende.

Anm. zu Tab. I. Die eingeschlossenen Vocale ge-

hören nur dem Kul an, die übrigen sind als allen Conjugationen gemeinschaftliche zu betrachten. An die Stelle der erstern treten alsdann die jedesmaligen charakteristischen der auf Tab. II. angeführten Conjugationen. Der Vocal der zweiten Sylbe fällt stets bei den hinzutretenden (betonten) Bildungszusätzen (n., nund ...) weg, ausser vor dem parag. (unbetonten) ni in dem Fut. und Imp., und im Hiphil, wo das zwischen dem zweiten und dritten Radicalbuchstaben eingeschaltete hei erstern (n., nund ...) den Ton behält, bei letzterm aber (n.) dasselbe mit — vertauscht. Der Präform. A erhält im Fut. Pi. und Py. —, im Ni. und Hithp. — (wie Kal), im Hi. und Ho. bleiben — und — = 8.

Anm. zum Praet. der Verba med. E. und O. Die Verba med. E., zuweilen sogar in der 3 m. Sing., ausser der Pausa, mit — in der zweiten Sylbe, nehmen ihr — wieder an in der 3 f. Sing. und 3 Plur. in Pausa, z. B. במולה, אולה in — oder — geht es über, wenn die letzte Sylbe den Ton hat, (2 Plur.) במולה, (mit Suff.) אולה של במולה, z. B. במולה in ach i convers. Praet. (S. C. a. 2.) במולה Die Verba med. O. behalten ihr — in der 2 und 1. Sing., z. B. במולה, vor Suff. und nach i convers. Praet. in — = 0, z. B. במולה.

Anm. zur Flexion des Praeteriti.
In der 3 f. Sing. Praet. findet sich auch eine Form auf n., z. B. ning f. ning; in der 3 Plur. einigemal sa, z. B. sing f. ning, selten mit 1 parag., z. B. ning f. ning, selten mit 1 parag., z. B. ning f. ning, bei n., f. n bezieht sich — auf die Randlesart, und die Textlesart ist dann mit andern Vocalen zu lesen, z. B. Ps. 73, 2. ning, Keri ning, im Texte l. ning, so wie die 2 m. Pl. auf ning, bei der 1 Sing. fehlt einigemal 4, z. B. ning, f. ning, und n.— parag. findet sich nur selten in der 3 f. Sing., wobei n der Personalendung in niverwandelt wird, z. B. ning, f. ning.

Anm. zur Flexion des Futuri.
An 1 und — des Fut. tritt am Ende der Sätze ein parag.
1; das n an denselben Endungen ist nicht parag., sondern Suff. Mit n— und — am Ende verhält es sich wie beim Praet., und bei na fehlt öfters das n, z. B. 1424.

36 Hauptth. 2. Formenlehre. Kap. 5. Vom regelm. Verbo.

C. Charaktere der einzelnen Conjugationen.

- a) Bildung der Praeterita.
- Die Charaktere der einzelnen auf Tab. II. angegebenen Conjugationen nebst ihrer Bedeutung sind folgende. Im Niphal dem Passivo zu Kal mit passiver, zuweilen reciproker und reflexiver Bedeutung. tritt ein 3 vor den Stamm mit den im Namen selbst liegenden kurzen Vocalen. Der Charakter des Piel mit intensiver und causativer Bedeutung ist Dag. f. in dem mittelsten Stammbuchstaben, und - in der zweiten Sylbe. Die passive Form desselben Pyal theilt den Hauptcharakter (Dag. f.) mit dunkeln kurzen Vocalen (1.7). Dem Hiphil mit causativer Bedeutung (oft = Pi.) wird i vorgesetzt, und zwischen den beiden letzten Stammbuchstaben eingeschaltet, welches in - quiescirt. Sein Passivum Hophal nimmt blos das vorgesetzte n mit dunkeln kurzen Voden (-1-) an. Die reflexive, zuweilen passive Betung des Pi. endlich wird durch Hithpael ausgedi \ kt, welches ausser der vorgesetzten Bildungssylbe אָד, vie Pi., Dag. f. mit den Vocalen 💬 erhält.

(Veber das Assimiliren, Umstellen und Vertau-

schen in Hithp. S. J. 7.)

- An Die letzte Sylbe in Praet. Pi. erhält auch, besonders Makkeph und in der Mitte der Sätze (eben so Hithp. im Pausa —); selten —, z. B. בּבָּי , einmal in der e. en Sylbe —, בּבָּי , Gen. 41, 51. (Anspielung auf den N ven השבים). Das Dag. f. fällt in Pi. und Hithp. weg, wenn der mittelste Stammbuchstabe erhält, häufiger loch ist es stehen geblieben; zuweilen wird es durch plangerung des vorhergehenden Vocals ersetzt. Im Hi. en sich Formen mit n (vorzüglich n z. B. הַבְּיִה , oft beide Formen neben einander, z. B. הַבְּיִה , oft beide Formen neben einander, z. B. בְּיִבְּיִה , oft beide Formen
- 2. Wird das Praet. noverhergehenden Fut. und Imp. durch is overbunden, dass es die Bedeutung derselben aunimmt, so nennt man dieses i conversivum Praeteriti, welches den Ton von der vor-

letzten auf die letzte Sylbe fortrückt, z. B. לְקָטֵלְהוֹי, ausgenommen in der 1 Plur., z. B. יְקְמֵלְנוּ, in der Pausa, vor einsylbigen Wörtern oder Milel, und in den Verbis של und ה"ל. Zuweilen hat es Einfluss auf die Punktation, z. B. הַּנְעֵמְרָהָן aus הַנְעֵמְרָהָן

b) Bildung der Futura.

Die Bildung der Futura, denen der Imperativ zum Grundé liegt, von welchem es sich blos durch die Praeform., aber mit Beibehaltung des Vocals unter dem charakteristischen a der Imperative des Ni., Hi. und Hithp. unterscheidet, ist folgende: Die Präformanten הכי werden dem Wortstamme, eigentlich mit - vorgesetzt, welches in Kal wegen eines folgenden zweiten in - übergeht; die zweite Sylbe erhält - bei Transitivis, - bei Intransitivis. Im Fut. Ni. wird in יָלָ (f. יְרָגְיָ aus dem Imp. mit Wegwerfung des a) das a durch Dag. f. assimilirt, und der erste Stammbuchstabe erhält -, der zweite -. Im Pi. behalten die Praformanten - (ausser i Sing. N), und - der ersten Sylbe geht in - über. Eben dies gilt von den Praeform. des Pyal. Im Hi. entsteht wiederum יָם aus יָהְ eben so in Ho. בין und יְהָ im Hithp. יורת aus.

Anm. In dem Fut. K. der Verba med. E und O, welche in der zweiten Sylbe — erhalten, z. B. אַרָּבְּיִּלְ v. אַרָּבְּיִּלְ v. אַרָּבְּיִּלְ v. אַרָּבְּיִּלְ v. אַרְבְּיִּלְ v. אַרְבְּיִלְ ע. אַרְבְּיִבְּיִלְ ע. אַרְבְּיִבְּיִלְ ע. אַרְבְּיִבְּיִילְ ע. אַרְבְּיִבְּיִילְ ע. אַרְבְּיִילְ ע. אַרְבְיִילְ ע. אַרְבְּיִילְ ע. אַרְבְיִילְ ע. אַרְבְייִילְ ע. אַרְבְיילִיילְ ע. אַרְבְיילִיילְ ע. אַרְבְיילִייל ע. אַרְבִילְ ע. אַרְבִיילִייל ע. אַרְבִיילְ ע. אַרְבִייל ע. אַרְבִייל ע. אַרְבִייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבִייל ע. אַרְבִייל ע. אַרְבִייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבִּיל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבִייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבְייל ע. אַרְבִיל ע.

und der spocopirten Form in Hi. geht — vor Makkephin — über; in der Pausa bei letzterer in —, z. B. war.

2. Durch ein verkürztes und verlängertes Futurum (apocopatum und paragogicum) drückt der Hebräer das Verhaltniss des Conjunctiv aus. Ersteres findet sich in den Personen, welche auf den 3 Stammbuchstaben endigen, im regelmässigen Verbo nur im Hi., wo der Charakter — mit — vertauscht wird; ausserdem im Kal und Hi. der Verba in, wobei im Kal — in — = ö verkürzt wird, und in allen Conjugationen der Verba in (§. 28). Letzteres, welches sich, die Passiva ausgenommen, in allen Conjugationen des regelmässigen und unregelmässigen Verbi (höchst selten jedoch bei den in und vor Suff.) findet, nimmt an die I Sing. und Plur. mit den Vocalen der Form auf und— das parag. III. 1200.

Anm. Ersteres steht bei Wünschen und Besehlen (bei Dichtern sur das gewöhnliche Futurum), aber nur in den Personen ohne Bildungszusätze am Ende nach ist und andern Negationen, nach i ze dass, und nach i conv. mit Ausnahme der i Sing.; letzteres bei Ermunterungen oder Aufforderungen, bei Bitten um Erlaubniss (mit 12), eben-

falls nach 1 conv. und 1 = dass.

Anm. Entstanden ist es aus הַּיָה = הָּיָה; gunächet

אָן, woraus יוָה

c) Bildung der Imperative.

1. Bei der Bildung der Imperative fallen, wie schon beim Futuro, welchem sie zum Grunde liegen, bemerkt worden ist, in K. und Pi. blos die Praformanten weg; im Ni., Hi. (wo in der nur noch ge-

bräuchlichen apocopirten Form auf - des - in den Formen auf - und wieder eintritt) und Hithp. zeigt sich das charakteristische vorgesetzte a mit den unter den Präform. der Futura angegebenen Vocalen; Py. und Ho. haben keine Imperativė.

Anm. Zur Bezeichnung des Imp. dienten auch die sind Formen wie von oder von . — Mit — der letzten Sylbe im Ni., Pi. und Hi. wird, vor einsylbigen Wörtern und Makkeph (b 1. Anm.), wie beim Fut. versahren; mit - in der zweiten Sylbe findet sich im Pi. 199 Ps. 55, 10. (§. 18. B. 3),

2. Auch der Imperativ hat wie das Futurum eine verkurzte und verlängerte Form (apacop. und parag.), von denen erstere mehreren Conjugationen der Verba 17 (§, 28.), so wie den Verbie 10 (§. 24.) eigenthümlich ist; letztere (mit n- am Ende) hat das regelmassige Verbum in Kal, wobei die Form auf - in der ersten Sylbe : , z. B. אַכָּוּרָה, v. יוֹשְׁיִנְיּרָ, die auf — aber | erhält, z, B. ישָבָר v. בּשִׁי seltener im Pi., z.B. סְּפְרָה; und ausserdem das K. der Verba ער, פֿר, פֿר, ע. ד. מ. B. חַנָה v. חַנָה (לַ. 22 — 24). Beide Formen sind neben einander in Hi, vorhanden, z. B. דָקְטִילָה und הַקָּטֵל,

Anm. Statt des parsg. n- findet sich auch n- in וְקָּמָה; gebräuchlich sind aber beide Formen (die parag. und apoc.) nur in der 2 m. Sing. (S. b. 2.), indessen kömmt

doch auch ואַרָם f. קראַנה vor.

d) Bildung der Infinitive.

Der Infinitio existirt in doppelter Form, einer absoluten und einer construirten, von denen erstere (das lateinische Gerundium in do) sich meist durch - in der letzten Sylbe zu erkennen giebt (K. Ni. Pi. und Py). Im Ni. schliesst sich die eine der beiden angeführten Formen mit 3 au das Praet., die andere (5.77) an die charakteristische Bildung der Conjugation an. Im Hi, quiescirt das charakt, in -, und im

40 Hauptth. 2: Formenlehre. Kap: 2. Vomregelm. Verbo.

Ho. und Hithp. fehlt diese Form ganzlich. Letztere stimmt theils mit dem Imp. (K. Ni. Pi. und Hithp.; im Hi. tritt wieder ein und quiescirt in -), theils mit dem Praet. (Py. und Ho.) überein.

Anm. Der Inf. abs. K. wird plene und defective geschrieben; auch der Inf. constr. häufig plene in Pausa, doch geht in letzterm vor Makkeph das - in - = 8 über, z. B לשאל - לו ; mit Suff. קטלי, wie von Segolatiormen oder קשל. Als Femininalformen (sonst gewöhnlich , n***, n*** Nomina verbalia) kommen vor, 5 * |* * ה* **. Seltener sind Formen auf -, z. B. שַבַב, mit vorgesetztem מגרָש . (chald.) z. B. מגרָש. — Im Ni. wird vor einsylbigen Wörtern in — verkürzt, und ה nach ב, א, א בעשפו en contrahirt, z. B. ל בַּשְׁלוּ f. ל בָּעָר (הָּבֶּשְׁלוּ הַנְּרִיף) f. הפרף Ps. 68, 3. vielleicht wegen des folgenden הפרף. -Auch im Pi. geht — vor Makkeph in — über. Gleich-lautend mit dem Praet. sind γκι, γιη, häufiger mit Femininalendung, z. B. מונה . — Der absolute Inf. Hi. findet sich auch ohne mit -; der Inf. constr. ist oft gleichlautend mit dem Praet., z. B. ער השאיר, mit Suff. ער mit Suff. חשידה; nur ausnahmsweise wird ה (als Hauptcharakter) nach ב, ש und ל contrahirt, z. B. ילשבית; und א statt ה ist chaldaiseh, z. B. אַשׁבּים — Vom Ho. findet sich auch ein Inf. abs. auf -; die construirte Form fehlt.

e) Bildung der Participia.

Ueber die Participia ausser Kal, wo sich neben der aktiven Form ** זֹ* m., הֹ* * und הַ * * f. (in den Verbis med. E. und O. gleichlautend mit den Praet., z. B. אָרֶר, הַוֹּיִר,), auch eine passive * זְּ * m., הַ * זְ * f. erhalten hat, merke man, dass sich in Ni. das Part. vom Praet. nur durch — in der letzten Sylbe unterscheidet, welche Eigenthümlichkeit auch in Py. und Ho. gefunden wird. Als charakterische Bezeichnung der Participia vom Pi. an giebt sich der Präformant ה (vielleicht aus ה) zu erkennen, welcher so vor den Inf. constr. tritt, dass er im Pi. und Py.

-, im Hi., Ho. und Hithp. aber mit Wegwerfung des n dessen Vocal erhalt.

Anm. Im Part. act. K. ist selbst in der Hauptform die desective Schreibart die gewöhnlichere, so wie das Fem. auf קַּבְּיב. Beim Zurücktreten des Tons vor einem einsylbigen Worte oder Milel kann auch — in — übergehen; und nicht selten ist das Masc. mit paragog. —, z. B. בְּיִבְיִּבְי בְּיִבְיִי רְּצָּבְי רְּצָּבְי בְּיִבְי רְּצָּבְי רְּצָּבְי בְּיִבְי רְּצָּבְי רְּצָּבְי בְּיִבְּי רְצָּבְי רְצָבְי רְצְבְי רְצָבְי רְצָבְי רְצָבְי רְצָבְי רְצָבְי רְצָבְי רְצָבְי רְצְבְי רְבְי רְצְבְי רְבְי רְצְבְי רְצְבְי רְצְבְי רְצְבְי רְבְי רְצְבְי רְצְבְי רְצְבְי רְבְי רְצְבְי רְבְי י רְבְי רְבְיי רְבְיי רְבְי רְבְיי רְ

§. 17.

Seltene Conjugationen und Verba plurilitera.

1. Ausser den §. 16. C. aufgeführten Conjugationen, finden sich noch einige seltener vorkommende, zunächst Poel, Poal und Hithpoel (eigenthümlich den Verbis אָט §. 26; selten im regelmässigen Verbo), deren Charakter ein zwischen den beiden ersten Stammbuchstaben eingeschaltetes imp. ist.

Anm. Formen mit $\frac{1}{\sqrt{1000}} = 0$ können wegen i imp. nicht hieher gehören; auch ist in den meisten Fällen (ausser Ps. 94, 20. אַ יְּהְבֵּרְהְּ Py.) das $\frac{1}{\sqrt{10000}} = \frac{1}{2}$ aus — wegen Unterlassung des Dag. f. im Pi. entstanden.

42 Hauptth, 2. Formenlehre. Kap. 5. Vom regelm. Verbo.

Noch seltenere Formen werden gebildet durch worgesetztes אָ, z. B. אַרְהֵל Denom. v. אָרָ; oder durch Wiederholung der beiden ersten Stammbuchstaben zu Anfange, z. B. בְּּלִים sehr schön sein v. הַּטָּיָן (oder des zweiten am Ende, z. B. סְּמָחִ vgl. יְמֶחָ).

2. Zu den Quadriliteris rechnet man solche Verba, in welchen 4 verschiedene Stammbuchstaben erscheinen, die nicht wie vorher auf 5 zurückgeführt werden können. Die seltenen Beispiele, welche sich an Pi. und Py. anschliessen sind folgende: מַרְטָּח ausbreiten, בּוֹחְם abfressen, בְּיִם gegürtet sein, und שִׁבְשָׁ wiederaufleben.

§. 18. Verba mit Gutturalen. Tabelle der Verba mit Gutturalen,

A. Verb	a primae guttural	נפר).	
	Imp. u.Inf. constr.K.		١.
* * * * 1	* * *	□ p * * *	1.
* 71 - VI 40	···········	٠	1.
Praet, Ho.	Fut. Hi.	Praet. Ni.	
* * # n	* 9 * * 9	* * * ,3	
Praet. Hi.	Praet. Ni.	Fut. K.	Anmerk.
* 1 * * 7	* * * 5	* * * *	1er]
	- ; ¥		, A
2. f. Sing. Fut, Ho.	3. f. Sing. Praet. Ni.		2.
7 * * # j) T IT	ה * * * ה ד י י י	g * * * 9"	
	Imp. u. Inf. N.	Fut. Ni.	3,
	* * * n - **	* * * * •	3"
B. Verba	mediae gutturalis	(ברה , זעק).	t
Inf.gen.f. [mp.Pl.m]	3. Plur. m., Fut. K.	3. Pl. Praet. K.	1
7 * * * * * * * * * * * * * * * * * * *	9 * * * 9	* * * * *: IT	1;
Pract. Hithp.	Praet. Py.	Praet. Pi.	2.
* * * nn	* * *	* * *	1 ~
" Ť ; •	,, <u> </u>	•••••	
· Imp. Hi.	Fut. K.	Imp. K.	3.
* * * 7	* * /* *	* * *	
	ba tertiae guttural		
	2. f. Sing. Praet. K.	2.m,Sing.Praet.K	1,
B * * * 7	n * * *	"" p * * * T :T	
Praet. Pi.	Fut. K.	Imp. K.	2.
* * *	* * *	* * *	
Praet. Hi.	Inf. abs. K.	Part. P. K.	
* * * * 7	* 1 * *	* 9 * *	
Inf. constr. Pi,	Fut. Ni.	Part. act. K.	]}3.
* * *	* * * ,	* * *	16
	,,, <u>,</u> ,,,, T		1

44. Hauptth. 2. Formenlehre. Kap. 3. Vom regelm. Verbo.

S. 18.

Verba mit Gutturalen.

Diese Verba, welche von dem regelmässigen Verbo nur durch die Vocalsetzung (nach §. 8.) abweichen (vgl. §. 16, 1.), werden nach der Stelle der Gutturalen, Verba primae, mediae und tertiae gutturalis genannt. Verba mit 2 Gutturalen sind seltener, z. B.

Anm. Ein Theil der Verba אוֹשׁ (גָּ. 21.) und die Verba אוֹשׁ (גָּ. 27.) und הֹ (גַּ. 28.) gehören zu den unregelmässigen Verbis (גָּ. 20).

A. Verba primae gutturalis.

Die von dem regelmassigen Verbo abweichende Vocalsetzung ist folgende:

1. Statt des einfachen – unter dem ersten Stammbuchstaben steht in der 2 Plur. Praet., Imp. und Inf. constr. K. — (— im Imp. und Inf. c. K. der Verba ND). Präformanten erhalten entweder den kurzen Vocal des folgenden Chateph (Fut. K., und zwar — in dem Fut. auf —; — dagegen in dem Fut. auf —), oder dieses richtet sich nach dem Vocale des Präform., so dass — aus — (Praet. Ni. und Hi.), — aus — (Fut. Imp. Inf. und Part. Hi.), und — aus — oder — (Ho.) entsteht.

Erklärung der Anmerkung auf der Tabelle.

Mehrere dieser Verba haben durchgehends besonders unter n ein —, jedoch mit Beibehaltung des nach No. 1. eigenthümlichen kurzen Vocals unter dem Präformanten, z. B. Fut. אַרָּחָבּי, אַרָּהָבּיּ, Praet. אַרָּחָבָּי, im ganzen Hi., Praet. אַרְּחָבָּי, Fut. אַרְחָבָּי, im ganzen Hi., Praet. אַרְּחָבָּי, Fut. אַרְחָבָּי, im Ho. zu-weilen, z. B. בְּהְבָּי, Seltener bestehen beide Formen neben einander, z. B. בְּהְבָּי, und בְּיִבְּיִה auch gehen — und — der Hauptform vor Afform. und Suff. in — über, s. B. בּיִבְּיִבְּי, יַּבְּיִבְּי.

- 3. Die unterlassene Verdoppelung des ersten Stammbuchstaben (auch >, §. 8. Ann.) durch Dag. f. im Fut., Imp. und Inf. Ni. wird durch Verlängerung des in ersetzt.

Anm. Dieses — findet sich plene in הַּיְשָשֵׁה f. פּוֹחְשֶׁה einigemal statt desselben —. Keine Vocalveränderungen trifft Pi., Py. und Hithp., auch nehmen einige Verba I. gutural., welche zugleich ה"ל sind, keine Rücksicht auf den Guttural (ה und ה), namentlich הַיָּה und הַּיָּה, Put. הַיְּה, u. s. w. (חוד Inf. c. הַּיְה, und Imp. הַרְּבָּר, בַּרָּבָּר, בַּרָּבְּר, בַּרְּבָּר, שִׁרְבָּר, עִּיְרְבָּר, עִּיְרְבָּר, עִּיִּרְבָּר, עוֹרָבְּר, עוֹרָבְּרָר, שִׁרְבָּר, שִׁרְבָּר, שִׁרְבָּר, בּרָבְּר, הַרְבָּר, בּרָבְּר, בּרְבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרְבָּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרָבְּר, בּרְבִּר, בּרְבָּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרְבָּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרְבָּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרְבָּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרְבִּר, בּרָבְר, בּרָבְּר, בּרָבְּר, בּרָבְר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבְּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבְּרָב, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבַּר, בּרְבַּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבְּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבְּר, בּרְבָּר, בּרְבְּרָב, בּרְבָּר, בּרָבּר, בּרְבָּר, בּרְבְּבָּר, בּרְבָּר, בּרְבָּר, בּרְבּר, בּרְבָּר, בּרְבָ

B. Verba mediae gutturalis.

Zu diesen merke man:

1. Das – unter dem mittelsten Stammbuchstaben des regelmässigen Verbi, der Formen auf n., י und -, geht im K., Ni. und Ho. in - über, z. B. 3 f. S. Praet. K. אָנְעַקר; 3 Pl. Praet. Ni. כְּנַעַקר; yobei im Imp. K. und Inf. fem. auch der 1. Stammbuchstabe nach §. 2. b. 2. Anm. - erhalt, z. B. יַנַעַקר.

2. Die unterlassene Verdoppelung (Dag. f.) wird im Pi. vor א und א (selten vor א, א und א) durch —, z. B. אבן; eben so — im Fut., Inf. und Part. Pi. und im Hithp. durch — (ausgenommen vor א und א). z. B. אבן, — im Py. mit wenigen Ausnahmen durch — ersetzt, z. B. און, (אָרַוּרָ).

Anm. Das — des Pi. und Hühp. geht bei zurücktretendem Tone in — über, ist jedoch öfter, vorzüglich nach i conv. geblieben. In Pausa erhält die letzte Sylbe im Hühp. —, die vorletzte —, z. B. 17557.

3. Der *Imp*. und das *Fut*. K. haben in der zweiten Sylbe meistens —, זְעַרָּח, דְעָרָח, haufig das *Praet*. Pi., z. B. בְּרָחָת, und *Imp*. Hi., z. B. בְּרָחָת.

C. Verba tertiae gutturalis.

Bei diesen Verbis sind folgende Regeln zu beobachten:

1. Schliesst der dritte Stammbuchstabe eine Sylbe, so erhält er in diesen Verbis —, ausser in der 2 Sing. f. aller Praet., wo an die Stelle desselben — furt. tritt (§. 2. b.)

Anm. Ein - furt. steht auch unter der 2 Plur. f. Imp. apoc. K., אַמָעָן f. יוִישָּעָי; und zusammengesetztes Schwa bei hinzutretenden Suff., z. B. רָּנְעָנוּף.

- 2. Im Imp. und Fut. K. erhält die zweite Sylbe stets (vgl. B. 3.) Eben so im Praet., Imp. und Fut. Pi., z. B. אַמָּעָר, Fut. אַמָּעָר.
- 3. Geht ein heterogener unreiner Vocal (-, i, i) vorher, so erhält der Guttural (n, v und n) furt. (Inf. abs., Part. P. K. und ganz Hi., ausser der Imp.). Auch im Inf. constr. K. ist impu-

rum. Ist der Vocal der letzten Sylbe — (Part. act. K., Inf. und Fut. Ni., und ganz Pi.), so bezeichnet bei den Partt. die Form auf — den Stat. abs., die auf — den constr.; in den übrigen angegebenen Fällen steht die erstere Form in Pausa.

Anm. In dem Imp. und Fut. apoc. Hi. findet sich nur die Form auf —, im Inf. abs. Hi. aber stets —.

48 Hauptth. 3. Formenlehre. Kap. 3. Vom regelm. Verbo.

Tabelle des regelmässigen

Suff.	Sing. 1. c.	2. m.	2. f.	3. m.
Pract. K. Sing.	15 * * * - T :	न <u>* * *</u> *	ካ * * * ፣	ייייייייייייייייייייייייייייייייייייי
5 m. 5 f.		키마	ريالار م	חחר זה
2. m.	ה די די	*	· · *	ייייייייייייייייייייייייייייייייייייי
2. f.	יֹבִי הָּ	*	* .	יייר הידור · }
1. c.	*	न ភ <u>្</u> ថិ	יי ישׁירוּ	wie 2. f.
. Plur. 3 c. 2. m. 1. c.	יביי ווווי ווויני	귀 ^하 ········ 수 * 귀 카츠·······	دولا * دلال	ากว้ ร รกรกิ้ <u></u> รกรวิ
Futur. 3. m. Mit repent: Plur. 3. m.	יי. בי הני	न न न्ने	* * fr	ידהר בי בי בי בי בי בי בי ב
Inf. K.	לי לי לי	T	·計···································	ה
Praet. Pi.	ני	₹	.j	············

§. 19. Regelmässiges Verbum mit Suffixis. 49
Verbi mit Suffixis.

3. f.	Plur. 1. c.	2. m. u. f.	3. m. u. f.
河 * * * でです	73 * * # T T :	* * * בס _י ן	7,0 * * *
भूषे दे	רְננּדּ 🟃	* * תׁכם,ן * • • • •	י מם,ן. * מם,ן
河口 * *	カンパラ * * マ・-	*	* * בַּת ִם, ן
ָּתְידָה קינה	הויכו	*	הִים,ן
wie 2 f.	*	* '* תּיכֶם,ן -	wie 2. f.
ឃុំរក្ខ ឃុំរក * * ឃុំរុំ * *	* * הנר * * הנרכר * *	* * ייקס,ן * * * נייקס,ן	* * רס,ן * * חוס,ן גוס,ן
ת * * * * * * * * * * * * * * * * * * *	י * * * כר י י י י י י י י י י י י י י י י י י י	יי * * בְּמּלֶן * * * וֹנְבֵם,ן	* * רם,ן
គ * * * ក្ំុំu.wieInf.	לל * * * wie <i>Inf</i> .	* * * כס,ן י י י י י י י י י י	7,0 * * * #
(·) 취 * * * * · ·	ኔ(·) ቫጋ * * * ፕ ፡ ·	],p3	7,0 * * *

50 Hptth. 2. Formenlehre. Kap. 3. Vom regelm. Verbo.

§. 19.

Regelmässiges Verbum mit Suffixis.

Ueber die Suffixa des Verbi s. die Tab. der Pron. und Suff. p. 25.; über die dabei vorzunehmende Vocalveranderung, vgl. §. 10. B. 3. Ausserdem hat man für einige Personen des Verbi zur Verbindung mit Suff. eine bequemere Endung gewählt. In der 3 Sing. f. Praet. geht n— in n— über, in der 2 Sing. f. wird n in m verwandelt, und aus on in der 2 Pl. m. wird n. Die einzelnen Formen vor Suff. sind folgende:

Anm. Beim Zusammentressen derselben Person des Verbi und Suffixi, welche Formen auf der Tab. seblen, braucht der Hebräer das Hithpael in reslexiver Bedeutung.

A. Praeteritum mit Suffixis.

In der 3. Sing. m. treten an לְּטְרְּ die leichten, an אָסְרְ die schweren Suff. 2. Die 3 Sing. f. nimmt an קְּטִרְלָּהְ Suff. I. Die 2 m. in der Form קְּטְרְלָה erhält Suff. I., in der Form קְּטִרְלָה, nur die Suff. 2. werden mit Suff. I. verbunden. Im Plur. treten an die 3 c. קְּטִרְלָה, an die 2 m. קְּטֵרְלָה, und an die 1 c. קְּטִרְלָה, an die 2 m. קְּטֵרְלָה. 1.

B. Futurum mit Suffixis.

Im Fut. K. geht in den Personen, welche mit dem dritten Stammbuchstaben schliessen, vor Suff.

der Vocal der zweiten Sylbe verloren, nur vor בָּב , בָּב und יב erscheint er als = ĕ mit Suff. 3. Die übrigen auf י und - ausgehenden Personen (הַּקְמֵלְנַה f. הַּקְמֵלְנַה) erhalten Suff. 1.

Anm. In den Futuris anf — wird dasselbe in — verlängert, z.B. ילבשני. Eben so treten an das Fut. die Suff. mit ב epenth., und Suff. 1. an Formen mit paragog. , z. B. יקבאונני, יקבאונני, יקבאונני, יקבאונני, richtiger mit Dag. f. im zweiten ב.

C. Imperativus mit Suffixis.

Der Imperativ lautet vor Suff. 5. קמל, und die Pluralform bleibt unverändert mit Suff. 1.

Anm. Hat die letzte Sylbe einen Guttural, eo verlängert sich — der letzten Sylbe in —, z. B. שַׁמְעוֹנָי , שָׁמֶעוֹנָי ,

D. Infinitivus mit Suffixis.

Der Infinitiv K. erscheint mit Suff. des Nomen (subjectiv), des Verbi Suff. 5. (objectiv) in der Segolatform קָּטָל; auch קָטָל (l. ketol) vor ק, z. B. אָבֶלְכָם, vorzüglich vor בָּם und בָּם, z. B. אָבֶלְכָם.

Anm. Ist der mittelste Stammbuchstabe ein Guttural, so erhält er — anstatt –, z. B. בְּרֵבְבָּם und בְּ aber — שׁ z. B. בַּרְבַבָּם Die Form בְּשָׁל geht in בְּלְבַבָּם über, und nur vor בָּ und גָּן kömmt בְּיִם vor.

E. Participium mit Suffixis.

Die Participia welche die Suff. des Verbi 2. 5. (כב, , יבי) und des Nominis (י-) ohne Einfluss auf die Bedeutung annehmen, z. B. עשי und עשי mein Schöpfer, richten sich nach der Flexion des letztern (§. 41.) Im Fem. treten nur an die Form לשילה Suffixa.

F. Suffixa an die übrigen Conjugationen.

In den übrigen Conjugationen wird nach denselben Gesetzen verfahren. Im Pi. fällt — überall aus, nur geht es vor ק, בָּטָ und בָן in —, seltener in – über, z. B. מְקְרַשֶׁכֶם, und — unter Gutturalen bleibt, z. B. בַּרַכְּהָ

52 Hptth. 2. Formenlehre. K. 5. Vom unregelm. Verbo.

Anm. In wenigen Fällen ist — vor 7, 50 und 10 geblieben. — Im Hi. liegt selten die Form mit — zum Grunde.

II. Unregelmässige Verba.

§. 20.

Allgemeine Uebersicht.

1. Die unregelmässigen Verba, welche in imperfecta und quiescentia (S. §. 16. 1) zerfallen, werden nach dem die Unregelmässigkeiten betreffenden Stammbuchstaben, und dem die gleiche Stelle im Verbo אמל einnehmenden benannt, wie folgende Tabelle zeigt:

5	ע	٥.
N	ή.	И
ਅ ਸ਼ੇ ਲੈ	קום	אָכַל
71	,	,
± 5 €	1 , 3	בָשַׁ בַ
,	ע	د ·
	ੜ ੜ ਠੰ	בָנַשׁ בַּ

2. Verba imperfecta sind: אָט (§. 25), אָט (§. 22. C.), und אָט (§. 26.); die übrigen auf der Tabelle angegebenen sind quiescentia: אָט (§. 21), אָט (§. 22 A. und B.), אָט (§. 24.) אָט (§. 25.), אָל (§. 27.), und אָל (§. 28).

Anm. Zu den erstern rechnet man auch die Verba, welche ihren dritten Stammbuchstaben n und i vor Afformanten, die mit n uud i anfangen, durch Dag. f. assimiliren, z. B. 1712, 1112. Bei dem letztern liegt §. 9. zum Grunde. Nach der Stellung dieser quiescirenden Buchstaben (1814) sollte man eigentlich 9 Quiescentia erwarten, allein hip fehlt ganz, die 18 begreifen zugleich die 182, so wie die 182 die 182 und 182.

3. Ueber die doppelt anomalischen Verba (§. 16), vgl. §. 29:

S. 21. Verba quiescentia No. S. 22. Verba quiesc. 42. 53

§. 21.

Verba quiescentia אַבַל (בַּאַ essen).

Bei den Verbis No, welche zugleich Verba I: gutt. sind, ist zu bemerken:

1. In 5 Verbis אַבֶּר , אָבֶר , אַבֶּר , אָבֶּר , אַבֶּר , אָבֶר , אַבֶּר , אַבְּר , אַבְר , אַבְּר , אַבְר , אַבְּר , אַבְר , אַבְר , אַבְר , אַבְר , אַבְּר , אַבְר , אַבְּר , אַבְּר , אַבְּר , אַבְּר , אַבְר , אַבְּר , אַבְר , אַבְּר ,

quiescirt bei אָמֵר das א in ---, לַאמָר.

2. Das quiescirende radicale N fällt in der 1. Sing. Fut. nach dem Präform. N weg, seltener in den

übrigen Personen, z. B. המרר f. האמרו.

Anm. Auch fallt es weg, wenn es im Inf., Imp., Fut. und Part, Hi. in —, oder — quiescirt, s. B. לְּחָה f. יְחָשְׁרֵה f. יְחָשְׁרֵה im Pi. durch Contraction, z. B. קוֹם f. קאָתָה.

3. Uebrigens werden sie wie Verba 1. gutt.

flectirt (s. §. 18. A).

J. 22.

Verba quiescentia 50,

Diese Verba zerfallen in 5 Klassen, je nachdem der 1. Stammbuchstabe 1 aus 1 entstanden, oder ursprünglich 1 ist, oder endlich wie 2 (vgl. §. 23 je): am Ende einer Sylbe durch Dag. f. assimilirt wird.

A. Verba ursprünglich בו wolnen, wissen).

Bei diesen sind folgende Regeln anzuwenden;

64 Hauptth. 2. Formenl. K. 3. Vom unregelm. Verbo.

1. Das ' fällt weg im Fut., Imp. und Inf., wenn die zweite Sylbe im Fut. —, bei Zusammentreffen mit Gutturalen oder 'n aber — erhält. Die Präformauten werden dann mit — vorgesetzt, z. B. ביל, יביע. Der Imp. behalt dieselben Vocale, z. B. ביל, שיב und der Inf. nimmt die Segolatform auf 'n und 'n an, z. B. מביל, ושב. Hat aber die zweite Sylbe des Fut. — oder —, so bleibt ', quiescirt im Fut. in —, z. B. שיביי, und erhält im Imp. und Inf. —, z. B. שיביי, 'ססי.

Anm: Zu ersteren gehören: יְרֵע , יְרֵע , יְרָע (הָלַד), אַיָּרָע, יְרָע, אָרָי, וּאָשׁי, Im Fut. findet sich auch, wiewohl selten, die volle Schreibart, z. B. ייַקר, und bei zurücktretendem Tone wird mit — der zweiten Sylbe wie ge-wöhnlich versahren, jedoch bleibt der Ton in diesen Pällen auf der letzten Sylbe in der 1. Sing., אַלָּאָיַ, und יור in Pausa ייר Eine chald. Form scheint ייר Fut. K. ' f. יַרֵע Ps. 138, 6., vielleicht aus יַרַע Der defective Imp. hat gewöhnlich ה- parag., z. B. לכה; selten ist der defective Inf. m. בָּלָר oder f. לָח f. לָה v. לֶרֶה Mit Suff. erhalt der Inf. die Form n * * 0. Im Hithp. tritt zuweilen das i ein, z. B. בשוחה. — Nach letztern, welche wegen ihrer Flexion im Ni., Hi. und Ho. (vgl. No. 2) א sind, werden gebildet: טַב, יַבָּע, יָבָע, יָבָר, יָבָר, יָבָר, יָבָר, יָבָר, יָבָר, יָבָר, יַבָּע, יִעף, יְעָף, יְקָר, אָרָי, אָרָי, אָרָי, וְיָרָשׁ, deren Fut. K. sich auch defectiv findet, z. B. פֿרָי, אָרָי,; eben so im Pi., wo dann der Präformant den Vocal des radicalen • erhält, z. B. בְּשְׁרֵם f. יְנִישְׁרָם; im Hühp. nur בְּתַחָהַ f. בַּיִּחְהַ. Bei den Flexionen folgen: בְּיֵר, יְכָר, יְכָר, יְכָר Die Form בוש Hos. 13, 15. ist Fut. v. שבו (nicht von יבל , und יובל Fut. v. יכל ist arab. Flexion.

2. Das ürsprüngliche tritt ein, wo eine Sylbe schliessen sollte, und quiescirt im Praet. und Part. Ni. und ganz Hi. in i, im Ho. in i, ż. B. הוטיב. (Im Fut., Imp. und Inf. Ni. aber יַ, z. B. בושב.).

 findet sich ווֹיִי f. זְיִהְשִׁישִ f. יְּוֹשִׁישִׁ f. יְּוֹשִׁישִׁ, so wie defektiv i, z. B. וְּבְּׁלֶּךְ f. יְבְּיִלְּהְ. — Im Ho. quiescirt i auch in i —. Die Kennzeichen dieser Verba sind in Fut. K. — unter den Präform., im Ni., Hi. und Ho. aber 1, 3, 4 nach denselben.

B. Ursprüngliche Verba בו gut sein).

In diesen Verbis wird im Fut. K. nach der letztern Flexion des ursprünglichen בי verfahren, nur findet sich in der letzten Sylbe häufiger —, z. B. ביטי; in wenigen —, z. B. ביטי. Im ganzen Hi. quiescht in —, z. B. היטיב, Fut. ביטיב.

Anm. Hieher gehören: בְּבֶר, יְבֶל, יְבֶל, יְבֶּר, (bilden), יְבֶּר, יְבֶל, Im Hi. desektiv יְבֶּר, einmal aufgelöst יְבִּילוּר, בּיִנְילוּר, Chaldaisirende Formen sind, Fut. Hi. wie

C. Verba "10, deren sich assimilirt (vgl. §. 23, 2).

Einige Verba 50 behandeln 1 am Ende einer Sylbe wie 3, und assimiliren es durch Dag. f. im Fut. K., im Ni, Hi. und Ho., theils durchgehends, theils in einzelnen Formen.

Anm. Durchaus ist dies der Fall bei: רְצַע יְצַע יִצַע יְצַע יִצַע יִּצַע יִצַע יִצְע יִּצְע יִצְע יִצְע יִצְע יִּצְע יִצְע יִצְע יִּצְע יְצָע יִּצְע יִּצְע יִּצְע יִּצְע יִּצְע יִּצְע יִּצְע יִּצְע יִּבְּע יִּצְע יִּצְע יִּבְּע יִּבְּע יִּצְע יִּצְע יִּבְּע יִּבְע יִּבְּע יִּבְּע יִּבְע יִּבְע יִּבְּע יִּבְּי יִּבְּע יִּבְּי יִ

§. 25.

Verba (imperfecta) וֹם (צַנָט sich nähren).

Die das 3 betreffenden Unregelmässigkeiten (zum Theil analog denen der ursprünglichen 42, vgl. §. 22. A. 1.) sind folgende:

1. Das ב fällt weg im Imp. und Inf. constr. K.
Ersterer hat dann gewöhnlich —, z. B. בָּשׁ, שִׁבְּ, וֹחָן, der Inf. חַבָּי, חִבּ, z. B. מָּמָח, נְּשָׁח f. חָבֶּה,

Anm. Im Imp. hat die defective Form neben — auch — und —, z. B. שֹׁבֶּי, שִׁבֶּּי; mit parag. הַ, הַשֶּׁבְּּ, auch die volle Form שֵּבְּי, וּשִׁבָּי, Eben so findet sich neben dem desektiven der volle Inf., z. B. מַבְּל, נְצִר yבְיָ, mit Suff.

2. Assimilirt wird ( ) ( ) . 7. 1.) im Fut. K. auf _____, z. B. יַבְּלַ, ____, שַבַּי (und _____ in יְבָּלַ); im Praet. und Part. Ni., יַבְּלַע und יַבְּעָּי ; in ganz Hi., יַבְּע und Ho. שַבַּי. Im Fut., Imp. und Inf. Ni. (vgl. §. 22. A. 2. 7) erscheint das radicale > regelmässig in §, z.

B. יינגש

Anm. Das Fut. K, auf — ist das gewöhnlichere, — findet sich nur in einigen, שֹבֵּיל , יְבָּל , יִבְּל , יבְּיל , יבְייל , יבְּיל
§. 24.

Verba quiescentia איל (קדם) aufstehen).

Die Bildung dieser Verba, deren Stamm durch Quiesciren und Wegfallen des im K., Ni., Hi. und Ho. einsylbig erscheint, ist folgende:

1. Das 'quiescirt beständig in 'oder 'imp. bei vorhergehendem oder folgendem , Imp. und Inf. c. K. איף f. איף, Fut. יְקִים f. יְקִים; oder wenn zu beiden Seiten Vocale stehen, und der Vocal der zweiten Sylbe dem 'homogen ist, Inf. abs. איף f. שוף, und Part. P. K. איף f. קורם f. קורם איף, und ausnahmsweise in ganz Ni., איף f. בקום f. בקום f. בקום f. בקום איף. Im entgegengesetzten Falle fällt es

weg, und der einsylbige Stamm erhalt den Vocal, in welchem ein stellvertretendes noder quiesciren würde, namentlich im Praet. und Part. act. K. עובים, בות המונה בות בינות בי

Anm. Die volle Schreibert im Praet. und Part. K. ist sehr selten, z. B. באר, בייחוש: gleichlautend sind auch beide in den Verbis med. E. und O. (ממי, אוֹא), und— und— behalten sie wie das regelmässige Verbum intrans. (erstere auch ohne Pausa, 3 f. Praet. אוֹאָר, 3 Pl. אחמי, aber 2 m. אחמי, letstere 3 Pl. אוֹא, אוֹיִי \$. 16. B. Anm.); jedoch finden sich 3 Pl. Praet. K. אוֹא neben אַיִּי, Part, איַי עסח איי, und בייני חוש הפיין. Im Imp., Inf. und Fut. K. quiesciren in 1, אוֹר, אוֹב, אוֹב, אוֹב, וֹיִי, beide Formen kommen vor in שיין und בייני mit verschiedener Bedeutung in בייני (בּיִית מות בייני שוֹין, אוֹר, אוֹין, אוֹר, מות, בייני בּייני שוֹין. Bei Zurücktreten des Tones geht— im Fut. in— בי ט über, בַּיִּינִ, אַיִּינִי, In Pausa bleibt der Ton unverrückt, z. B. בַּיִּייִ, אָיַיִּיִי, In Pausa bleibt der Ton unverrückt, z. B. בַּיִּיִי, אַיִּיִי. In Pausa bleibt der Ton unverrückt, z. B. בַּיִּיִי.

2. Die Praformanten des einsylbig gewordenen Stammes erhalten als offene Sylben lange Vocale, und zwar im Fut. K. und Praet. Ni. —, z. B. פְּרָכּי, praet. und Part. Hi. —, הַּרְכִּים, und im Ho., הַרְכִּים, Diese Vocale fallen weg (ausser im Ho.), wenn der Ton fortrückt, z. B. הַּלְכִּיתוֹת , und ה im Hi. erhält —, z. B. הַּלְכּיתוֹת .

Anm. Abweichend bildet שלום im Fut. שלכין, und my im Ni. אנים — (מְּבְיִם Jes. 30, 28. ist chald. Inf. Hi. f. קרִיף). Im Fut. apoc. Hi. wird — in den bekannten Fällen in —, bei Zusammentreffen mit Gutturalen in — verkürzt, z. B. אַבָּיֹן, wo dann K. und H. nur durch

den Zusammenhang von einander unterschieden werden können. Der verlängerte Imp. Hi. findet sich zuweilen, z. B. הַמִּירָה.

3. Vor den Afformanten, welche mit n und anfangen, wird im Praet. Ni. und Hi. i, und im Fut. K. i eingeschaltet. Das Fortrücken des Tons auf diese neu entstandene Sylbe hat das Wegfallen des Vocals unter den Präform. zur Folge, wobei noch ausserdem i der Stammsylbe im Praet. Ni. in verwandelt wird, z. B. יכקרטונים.

Anm. Letzteres ist einigemal im Ni. unterblieben, z. B. בְּנִישְׁבָּי (dagegen Inf. constr. שׁבּיּה); ersteres im Praet. Hi., z. B. בְּנְבְּיִה, besonders bei Verbis ה"ל und "ל, z. B. הַבְּנִיה, und Fut. Hi. findet sich einmal הַּנְנִיּ Mich. 2, 12. (f. הַבְּנָהְהָ). Zu merken sind ferner im Hi. defektive Formen, wie הַרְמוֹף, oder mit — unter dem Praform., wie הַנְבִּייִׁם.

4. Der Ton ruht vor den Bildungszusätzten בי, ז und ז im K., Ni. (und Hi.) auf dem einsylbigen Stamme, z. B. קלומר, קקמר, קקמר; und tritt auf die No. 5. angeführten Einschaltungen ז und י— (ausser vor בּוֹה und זַה).

Anm. Auf s und tritt jedoch der Ton im Fut. mit parag. 1, z. B. אָלְהַיּבְּיִי, und Ho. behält die regelmässige Betonuug.

5. Statt Pi., Py. und Hithp. bilden diese Verba mit verdoppeltem letzten Stammbuchstaben und i in penult. Pilel, Pylal und Hithpalel, z. B. בוֹמֶלוּם, u. s. w.

1), an den langen Vocalen unter den Präf., an den Einschaltungen 1 und , an den zuletzt angeführten Conjugationen.

§. 25.

Verba quiescentia עי merken).

Bei diesen Verbis wird mit eben so verfahren, wie bei den אי mit אין; wo jenes in –, quiescirt dieses in –, Imp. und Inf. c. בון, Fut. יָבִין; und fällt in denselben Fällen weg, Praet. und Part. K. בון, Inf. abs. אָבוּן, Hi. יְבִין; jedoch entlehnen sie das א aus jenen im Ni. יְבֵּין und Pi. בּוֹבִן. (Die übrige Flexion ist ganz übereinstimmend mit den א §. 24.)

§. 26.

Verba mediae geminatae oder geminantia על שני umgeben.)

Diese Verba, welche in allen Fällen mit den 50 (§. 24.) zusammentreffen, haben folgende Eigenheiten:

1. Durch Zusammenziehen der beiden letzten Radicalbuchstaben erscheint der Stamm einsylbig im K., Ni., Hi. und Ho., und erhält dann den Vocal der zweiten Sylbe, im Hi. —, z. B. Praet. K. Do, Imp. und Inf. c. Do, Fut. Do, Praet. Ni. Do, Praet. Hi. Do, (s. No. 2). Diese Contraktion unterbleibt, wo ein langer unverkürzbarer Vocal vor oder zwischen die geminata zu stehen kommt, Part. act.

K. סבום, Pass. סבום, Inf. abs. סכום; giebt sieh aber zu erkennen durch Dag. f. in der contrahirten geminata bei den Bildungen mit ה, ז und ה am Ende, (No. 4.), so wie vor den eingeschalteten i und . (s. No. 3).

Anm. Im Pract. K. kommen auch Formen mit - vor, wie and v. app. Im Fut. K. mit a conv. geht - in בּבּ אֹ ווֹשׁבֵּי, בְּסָבֹּוֹ (ausser in Pausa), wenn der Ton auf die Suff. fortrückt, z. B. בְּחָבֵּנִי, eben so im Imp. קירות, zuweilen ohne Suff., אָבָּה. Imp. mit — ist אַבְּ, mit parag. ה-, הַּבָּה, הַבָּה, Der Inf. vor Makkeph erhält __ = d, z. B. יוַן, mit Suff. __, זְּחָקַוּ. Auch finden sich Inf. mit — wie אָשׁ, und Feineninformen למה (abs.) man, man (Phur.) Spätere Schreibert ist i (plens) im Fut., Imp. und Inf. — Im Praet. Ni. finden sich auch Formen auf — und 1, z. B. בָּלֵּי, נְּלֵלְי, im Hi. (auch ohne Guttural) durchgängig auf —, z. B. בָּלִי, נְתָּלְּ, (Mit - im Fut. Hi. wird bei der Tonveränderung wie gewöhnlich versahren). — Nach dem regelmässigen Verbo gebildete Formen, z. B. Praet. K. קבבו , Fut. הָהֶנְגָי (mit Suff) הְלָנָנִי, bezeichnen einen Nachdruck, oder stehen in Pausa. Chald. ist Fut. 20, neben 26. -Auch fehlt zuweilen Dag. f. in der gem. z. B. Fut. K. שמין f. אמין, Praet. Ni. הַסְבָּה f. Bei Verbis gem. gutt. wird entweder statt Dag. f. der vorhergehende Vocal verlängert, z. B. יְאַרוֹחָי, oder es steht implicite, wie หากับ. 🔻

2. In Ansehung der Vocale unter den Praform. gelten dieselben Bestimmungen wie bei den Verbis של (S, 24. 2.)

Anm. Das Fut, auf — erhält unter den Präform.

—, z. B. בְּיֵל v. בְיֵינ — Im Ni. der Verba, die zugleich I. gutt. sind, erhält (chald. gebildet) der Präform.

— oder —, die zweite Sylbe —, z. B. בְּיֵל v. בְּיֵל v. בְּיֵל הַ, Chald. Formen des Ho. sind מִּינוֹ, בִּינוֹיִי, בְּיִלְיִם.

3. Die Einschaltung des im Praet., und im Fut. (§. 24, 3.) ist hier durchgehends (K., Ni., Hi. und Ho.), letzteres auch in den Imperativis (vor nj.). Die Vocale unter den Präformanten fallen nach denselben Bestimmungen weg, (Hi. n) und die Vocale

der Stammsylbe werden mit folgendem Dag. f. im Fut. und Imp. K. — in —, z. B. הַסְבֵּיכָה, und — in Hi. in — verkürzt, z. B. הַסְבּוֹחָ.

Anm. Diese Einschaltungen fehlen in chald. Formen wie אַקְּנָגּוּ f. יוֹשְׁמָנֵיּ einmal steht — für 1, אַקְנָגּוּ Mich.

2, 4.

4. Die Betonung ist dieselbe, wie bei den Verbis לא (ל. 24. 4.); nur dass auch im Ho. (vor איר und י-) der Ton auf der Stammsylbe bleibt, z. B.

Anm. Bei ז conv. Praet. tritt der Ton auf die letzte Sylbe, z. B. בְּנָבָּוּ, zaweilen ohne dasselbe, z. B. בַּנָּבָּ

קלוני stets bei hinzutretenden Suff., z. B. סנוני.

5. Statt Pi., Py. und Hithp. bilden diese Verba Poel, Poal, Hithpoel, z. B. סוֹבֵב u. s. w., zuweilen Pilpel (mit Verdoppelung der beiden ersten Stammbuchstaben), z. B. בַּלֵל, v. בַּלֵל.

S. 27.

Verba quiescentia אין (אצה finden).

Die Unregelmässigkeiten dieser Verba, welche das Quiesciren des N betreffen, lassen sich auf folgende Fälle zurückführen.

1. Im Praet., Fut. und Imp. K. im Ni., Py: und Ho. ohne Afformanten quiescirt א in —, z. B. אַצְיִּי, אַצְיִּי, in allen übrigen Fällen bleibt der gewöhnliche Vocal, z. B. Inf. c. אַצִּיִּ, Part. אַצִּיֹי, uach Vocalen welche in ו und י ruhen, otiiret es, Part. P. אַצִייּ, Hi. אַצִּיִּי,

Anm. Abweichende Formen des Inf. sind: יְרַאַה,

האָטָּט, האָטָּט, האָטָּט, הַּאָרָא, הַּשְּׁי, וֹתְּיּא (sich fürchten), zum Unterschiede von יְרֵאוּ (sie sehen), und הַיְאֵג לַ. הַאָּגָע v. אַצְיָ. Das Part. fem. ist האַצָּט, seltener die araie. Form האָצָט f. הַאָּצָט und defectiv הַצָּיִא. Syr. punktirt ist הַיְאָטָה f. הַיְאָטָה f. בּיְאָטָה Das otiirende א fällt zuweilen weg, z. B. Hi. יְבָּיִה, Inf. יְבָּיִה, Inf. יְבָיִה,

2. Vor Afformanten mit א und א quiescirt א im Praet. K. in -, אָצְאָרְוּ, in den übrigen Praet. in בְּיַצְאַנְרּ, in den Fut. und Imp. in -, אַנְאָצִאַנָר,.

Anm. Die Verba med. E. (אַמֵּר) behalten ihr — im Praet. K. Für die 3 f. Sing. Praet. findet sich auch eine syr. Form, wie אַרְאָר, Das quiescirende א fällt zuweilen weg, z. B. אָרָאָר, Ni. בּיִרְאָרָה.

3. Vor den Afform. אין, ז und י ist א mobile (die Form regelmässig), z. B. אָנְאָאר, מָצָאר, מָצָאר,

Anm. Ueber die aus n's entlehnten Formen vgl. S. 28. Allgem. Anm.

6. 28.

Verba quiescentia לה (הֹלָם offenbaren).

Diese Verba, welche, wie ihre Flexion zeigt, zugleich die 50 und 50 begreifen, und deren Eigenthümlichkeiten das Quiesciren, Vertauschen und Wegwerfen des 50 betreffen (vgl. §. 27.), weichen in folgenden Fällen vom regelmässigen Verbo ab:

1. In allen Praet. (ohne Afform.) quiescirt ה in —; in allen Fut. und Part. in —; in allen Imp. in —; in den Inf. abs. in — (Hi. —, הַלְּהָר, constr. in הן. (Das Part. P. K. verwandelt ה in , z. B.

Anm. Aram. ist die Form des Praet. Hi. auf החלים, das Fut. בְּּחְוֹיִים, des Fut. Der Inf. abs. kömmt auch vor in der Form iba, seltener חוֹשׁם, so wie der constr. השׁם; Inf. abs. Ni. such חוֹשׁם. Das Part. f. hat öfters die Form משׁלה (von m. בּּילִים). Im Part. P. K. fällt auch am Ende weg, z. B. משׁים, oder vertauscht es mit a mobile, z. B. היחים (v. מוויב).

2. In allen Fut., zuweilen in den Imp. Pi.,

Hi. und Hithp. findet die Apocope statt, d. h. die Wegschneidung des radicalen הו mit seinem vorhergehenden Vocale — oder —, z. B. Fut. K. יגלה v. יגלה.

Anm. Ueber die Bildung dieser Form merke man: Gewöhnlich erhält im K. und Hi. der erste Stammbuchstabe — furt. (bei Verb. med. gutt. —, z. B. נְיִשׁעָ v. im Hi. such der Präf., z. B. יָבֶל (צָּהָרָ), bei Verb. I. gutt. doppelt _ וַּמַּעל (K. und Hi. gleichlautend), auch ohne Rücksicht auf den Guttural zuweilen im Fut. K. mit - unter den Präsorm., z. B. מַרָּהָן. Zuweilen ist im Fut. apoc. K. das - unter den Präsorm., die 3. Person ausgenommen, in - übergegangen, z. B. בַּאַפָּן, וָמִּרֶב. Das - unter dem 1. Stammbuchstaben bleibt, wenn der zweite eine aspirata ist, z. B. בַּנְּמֶּךְ, הָנְּשֶׁבְ (Hi. מְבַּרָה) und in denselben Falle mit - unter dem Praf., z. B. muisq. (Beide Formen in רָאָה, Fut. apoc. בָּרָא, mit י conv. וְיַנְא, mit י conv. וְיַנְא, Bei הַרָּה und מֵיֵה werden die Vocale umgestellt; יְהָר und יחף aus יחף und יחף. Im Ni. (יבל) tritt keine Veränderung ein; im Pi. (יְגֵל) und Hithp. fällt ohne Vocalveränderung nur das charakt. Dag. f. weg, und - geht in Pausa in — über, z. B. 1919. Der Imp. apoc. findet sich im Pi., z. B. 51, im Hi. mit den beim Fut. erwähnten Hulfsvocalen, הַּמֵל , הַרֶּף, und unverändert in Hithp. הָתְגָּר, הָתְּחָל.

. 5. Vor den Afformanten mit א und ב tritt an die Stelle des א das ursprüngliche א, und quiescirt im Praet. K. in -, אַלְיאָב ; in den übrigen Praet. in -, אַגְלִינָה ; in dem Fut. und Imp. in -, אַגְלִינָה .

Anm. Dieses ist nur selten weggefallen, z. B. אָרָיף f. בָּיִרְיּף st. בְּיִרָּיף f. בְּיִרְיִּף st. בְּיִרָּיף f. בְּיִרְיִף st. בִּירָיף f. בְּיִרְיף st. בִּירָיף st. בִּירָיף st. בִּירָיף st. בִּירָיף st. בְּיִרָּיף st. בְּיִרָּיף st. בְּיִרְיף st. בְּיִרְיף st. בְּירִיף st. בְּירִיף st. בְירִיף st. בְירִיף st. בּירָיף st. בְירִיף st. בּירָיף st. בירָיף st. ביר

4. In Verbalformen, welche sich auf יש und endigen, fällt הוְגָלוּ, נְגַלוּ, בָּלוּ (Eben so vor Suff.)

An m. In diesen Fällen wird a dorch das ursprüngliche ersetzt im Praet., Imp. und Fut. mit vorhergehendem — in der Pausa, auch vor derselben, oder vor paragog. 1, z. B. ישִׁיִּהוּ (vor parag. a nur Ps. 77, 4. ישִׁיִּהוּ (im Pi. mit vorhergehendem –, z. B. Imp.

64 Hauptth. 2. Formenlehre. K.5. Vomunregelm. Verbo.

יַבְּלְיּהְ ; Fut. יְבְּלְּיּהְי. — Vor den Suff. fällt n mit seinem vorhergehenden Vocale weg, z. B. Praet. יְבֶנֶגָי; Imp. יְבֵנֶגִי; בְּנֵנְגִי ; Fut. אָבֶנָי; Hi. אָבֶרָי, Seltener tritt י — an die Stelle von הַ und ה—, z. B. יְבִנְּיִנְין, יְבַיּבְּרָין.

5. Die 5 f. Sing. aller Praet. verwandelt das

radicale ה in n, z. B. K. גַּלְתַה; Ni. הַגָּלְתַה.

Anm. Eine aram. Form ist K. מְּנָבֶּה, Hi. מְּנְבֶּה, Ho. מְּנְבֶּה; und vor Suff. geht מְּנְ in מִּבְּ, meistens מֹשׁ über, z. B. מְנְשִׁת, מִּבְּיָ (f. מְּנְיִהוּ בִּ).

Im Allgemeinen merke man noch besonders:

In einigen Verbis ה"ל findet sich auch Pilel und Hithp., wo der verdoppelte 3. Stammbuchstabe als הו erscheint, z. B. בַּאָרָה, Pl. בְּאִרָּה, (בַּאָה); Hithpal. הַחְהַשְּׁיִה, Fut. apoc. אַהְשִּייִי, — Man erkennt diese Verba an dem die Stelle des 3. Stammbuchstaben vor ה und ש vertretenden , an den betonten Endsylben ז und — mit zwei vorhergehenden Stammbuchstaben, u. s. w. Ist das Verbum zugleich ז, so bleibt oft (vgl. §. 23. 2.) nur der mittelste Stammbuchstabe übrig, welcher an Dag. f. zu erkennen ist, z. B. Fut. K. ישוי (הַבַּיַ), Praet. Hi. זבה (הַבַּבַּיַ).

Allgemeine Anmerkung zu den Verbis א"ל, (§. 27.) und הלה.

§. 29.

Doppelt irreguläre Verba (§. 16. 1.) und Verba defectiva.

1. Unter erstern versteht man solche, in welchen zwei dieser (§. 20—28.) einzeln aufgeführten Anomalien zugleich eintreten. In dieser Hinsicht kommen vor:

2. Letztere begreisen diejenigen unregelmässigen Verba, welche von ihrem Stamme allein nicht alle vorhandenen Formen und Tempora bilden, sondern zu ihrer Vervollständigung aus andern verwandten Verbis die sehlenden entlehnen. Hieher gehören:

שוֹם sich schämen, a) Praet. K. שוֹם, Fut. יבוש Hi. הַבְּישׁ, Hi. הַבִּישׁ, Hi. הַבִּישׁ, Hi. הַבִּישׁ

הָבֶה, absondern, a) Inf. K. הָבוּ, b) von נְּבֶּה, Part. Ni. נְּבֶּה, Hi. הוֹנֵה

קהַלְּתְּ gehen, a) Fut. (poet.) קּרְבְּלְי, selten קּרְבְּה, Inf. abs. קּרְבָּה, constr. selten קּרְבָּר, Part. קּרָב, Ni. קּרָב, Pi. קּרָב, Hithp. קּרְבָּר, (Part. Hi. בְּבָּר, בָּרְבָּר, Fut. K. קּרָב, Imp. קּרָב, parag. קּרָב, Inf. c. חַלָּר, Hi. קּרָב, Hi. הוֹלִיף.

שמח sein, a) Praet. imperf. ים לי בח, Fut. בחי; b) von בחי. Fut. impers. יחם לי

הַהָּתְּהָה , von הְּהָה, Py. חְּקָה, Hithp. הְּתְחָהָה.

בום gut sein, von יושב, Fut. הימים, Hi. הימים, fürchten, von און, Fut. בור, Imp. הוב,

עשי, rathen, von עיר, Imp. עצי.

יצב stellen, a) Hithp. נָצָב (b) נָצָב, Ni. אָנָא, Hi. הִאיב,

וּבְּבּר. Ho. בְּבְּה. , bilden, a) Fut. K. בְּבָּר, and בְּבִּר; b) von אָנָר, Fut. , אַנּר אָנִיר.

יָקף, erwachen, a) Fut. יִיקץ; b) von אָדָף, Hi. יְקּרָץ, Imp.

יַבְשׁרּן, Schlingen legen, a) von לְּבָשׁרּן, Fut. יָבְשׁרּן; b) von בָּבָשׁרּן, Part. שְֹבֵּי, Pi. שׁפָּב, Hithp. הַחָּבַּשָּׁר,

מרק ausspucken, von ברק Fut. ברק

np nehmen, a) Ni. אָרָלְ, Py. חַבְּלָ, Hithp. Part. מְּחַלְּקָהָם; b) von אָבָ, Fut. אַבי, Imp. אָב, Inf. מּ אַרָּה, Ho. Fut. אַבָּי.

נְפֵּץ zerschmettern, a) Pi. יְפֵּץ; b) von יְפּה, Fut. K. אָפּה, Imp. יְפּרְץ, Ni. יְפִּרְץ, Hi. יְפִּרְץ; c) von יְפּה oder יְצִּפָּץ, Pil. יְצִיּם, Hithp. יְצִיּם, Pilp. יְבָּצִים, Fut. יְבַּצִים,

Ekel empfinden, von mp, Fit. mp, Ni. ph.

ארבן abreissen, von ארבן, Fut. ארבן. אוס and ארבן surickweichen, a) Praet. K. אין, Fut. אים, Part. P. אים, Ni. אוסן; b) Fut. K. אפן, Inf. abs. אוסן, Hi.

אַבָּק verfluchen, a) Pract. בֹּבְ (חָוֹבֹּף), Imp. und Inf. בֹּבְי, b) von בְּבַי, Fut. בֹּבְי, Part. בֹבָי.

יְבַם viel sein, a) Praet. בַ , Inf. רָב ; b) von יְבָה, Fat. יְרָבָה, בְּמָה, אָנָרָ, בָּה, אָנָרָ, וְיָרָה,

רום hoch sein, von רָם Praet. בֹיִ (מּשׁיִ), Fut. Ni. רְים (יִּרשׁיִן).

רוּשֵ böse sein, a) Praet. רְּעֵל; b) von רְעֵע, Hi. רְּעָל; c) von יָרָע, Fut. K. יַרִע.

רצץ zerbrechen, a) Pi. אָבֶּר; b) von אָזר, Fut. אָזר, Ni. אָרָר, Hi. אָרָר,

שור (שׁרָר, Hi. שְּרֵר, b) איר (שׁרָר, Hi. שְּרֵר, b) אינר ישרו, Part. ישרו, Hithp. ישרו, השְּלָּר, פּיברי שׁרָר, streiten, von שָרָר, ישר, בּיברי שִּרָר,

Auf gleiche Weise ersetzen wechselseitig verschiedene Conjugationen desselben Verbi die der einen fehlenden Formen und Tempora. So ist zu:

קרב, (Pi.) segnen, das Part. P. קרה, von יוכל können das Fut. יוכל (aus Ho.); zu קרי hinzufügen, das Fut. und der Inf. aus Hi. יוֹכָל Ni. sich nähern, das Fut. שֹבֵי, der Imp. שֹבֵּ, Inf. השֶׁבָּ, aus K.; zu הַּחָן führen, das Fut. יְנְהַה, Inf. חֹבָּי, Inf. חֹבָּי, zu בְּאָרָה, Ni. sich ergiessen, Fut. אָבָּי, aus K.; zu אָרָה אָנוֹר sich ergiessen, Fut. אָבָּי, aus K.; zu אָרָה עוֹר sich ergiessen, Fut. אָבָּי, aus K.; zu אָרָה עוֹר צוֹר אַבּיין aus Ni.; und zu הַבְּעוֹר trinken, das Hi. הַבְּעִּין.

Anhang zu §. 29. Gemischte Verbalformen.

Bei einigen schwierigen Verbalformen hat es das Ansehen, als ob dieselben die Charaktere zweier verschiedener Conjugationen, Tempora oder Personen in sich vereinigen, welchen man dann auch zuweilen die beiden eigenthümlichen Bedeutungen beizulegen pflegte. Allein bei einem Theile derselben ist diese Mischung nur scheinbar. So ist, z. B. אַלְרְהָּוֹי Gen. 16, 11. nicht Part. und Praet., sondern = אַלְרָהָוּ. Andere sind wohl nur aus verschiedenen Lesarten entstanden, z. B. יְלֵהֶוֹי Ps. 7, 6. aus יְרִדֹּי und יִרִדֹּי Noch andere endlich, wie בְּלֵיתְיוֹיְ (bei deinem Bauen) Ez. 16, 51., wo man הו für Pluralendung ansah, sind als blosse Incorrectheiten des Styls zu betrachten.

Vergleichende Uebersicht sämmtlicher Conjugationen des regelmässigen und unregelmässigen Verbi.

Anm. Die auf den folgenden Tabellen bei den einzelnen Verbis fehlenden Formen haben die Flexion und Punktation des regelmässigen Verbi, dagegen sind die auch nur in einzelnen Vocalen abweichenden Tempora vollständig aufgeführt. Die kleinen daneben stehenden oder darüber gesetzten Zahlen verweisen auf die in den einzelnen §§. hieher gehörenden Regeln.

}	Verb. r	eo. med.	I. gutt.	II.out.	III.gutt.	MĎ.	15. S.
	A. u. I	E. S. 16.	§. 18.A.	В.	Č.	S. 21.	22. Å.
Praeter.		Ī					a
Sing.3 m	בַּוֹשֵׁל	בָבַר בְ	מָמַר	וָעַק	กมีคุ	אכל	ವರ್ಷ
3 f.	קמלה	1	•	יַ עַכָּה י	l •	•	•
2 m.	קשלת	1			1	1	i
2 f.	בָּטֵילְ וּוּ	!			น่กับคื	1	
1 c.	קשלח				l	1.	1
Plur. 3 c.	קַפלוּ	1		ו מלו	ł	1	
2 m.	קשל תו קשל תו		מַבְרָּחָם עַ		1	1	]
2 f.			אַבַּיָּיוּן וּ	1.	]	l	1
1 c.	בָּקְשֵׁלְנֵנּ			ļ [*]			Ì
Inf. abs.	לומול השוק	בַּבוּד	עמור	ועוק	3 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 1	אַכול	ישוב
constr.	קשל	בבר					âב̂u.
	,,,,,	1			بالمية	. "	1\$
Imperat.			ť		2	3	· x
Sing.2m.	קטל	נבר	עַפר.	ועק	ಗ್ರಹಗ	אַכל	
$\int_{-1}^{2} 2 f$	ב שלי			וְעַכִּןי י	wie	1	بفخر
Plur.2m.	קשלו				med. E.	'	474
2 f.	קְּלְנָּה	בַּבֵּרֶנָה	ְאֵמְיִרנָה	וַמְּקנָה		אַלְלָנָה	นว์ว่ดี
Futur.				3	2		
Sing.3 m.	יקטל	יכבר	יעמר			רּאַכֵּל	· ਹ ੁੰਦਾ
3 f.	חקשל	חכבר	אַעמר	wie	wie	אאבל	אשב
2m.	חקטל	תכבר	העמר	med.E	med. E.	האכל	א ^י שב
2 f.	חקשלי		חַעמדי ²	שוֹעַכִּייַ		האכָּלִי	אשבי
1 c.	אָקטל	אָכְבַּד	אָעֱמר			אבל	אשׁב
Plur.3m.	יקמו		יעמרוי2	بالقطه		ראכלו	יַשְׁבוּ
3 f.	קקטרנה	חִכְבַּגַרְנָה	חַעָּקרנָה			אבלְנָה	שׁישׁבננת
2 m.	חקומלו		מַעמרוי בּ	יוועקוי		תאכרו	משבו
2 f.	חכשלנה					7 10-	<u>שלש</u> בנה
1 c.	נקמל	ָנְלָבֵּר	נֿאָמר			נאבַל	⊐ឝੌਤ
Fut.apqc.							
Part.act.	קפל		עֹמֵר	ועם	3	אבל	ישב
pass.	קשורל קשורל		עמוד	ועום	שמוע	אכול	ישנב ישוב
	K					,,,,,	

"5.	B. פֿר.	ງ້ອຶ.§.23.	1"y§.24	.\$.\$.25.	ນັ້ນ.§26	ה"ל.§27.	ל"ה. §2 8.
ָרָשׁ נְרַשׁ	ئقت	ָנְינָשׁ נְינִשׁ	ي 4 چا ت چا چات	ڊ إ wieئ © u.	ז 3 4 בין בין בין בין		֖֞֝֞֞֞֞֝֞֝֞֝֞֝֞֝֞֝֞֝֞֝֞֝֞֝֞֝֞֝ ֖֖֖֖֖֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞
			145E	תין wie על.	סַבּוּת סַבּוּת	บหลั่มั บหลั่มั	יַּנְלֵּים בְּלְיָנֵת
			غاهه غاهنان	,	סְבּוּ סְבּוּתי סְבּוּתי	มหรือ	בֶּלְ יְרִוּיּ בָּלְיִרִיִּיִּ
,			کا مرہ کا مثار کامثار		ים בורני מבוניו מבונים	מַצֵּאָרָנּ מַגָּאנינּן מַגָּאנים	בְּלִיתָם בְּלִיתָן בָּלִיְינה
دُشِدٍ. دُداہے۔	ישוב ישב	ភព្រះ	קום קום	בון בין	ت وداد هد	מאא מגקא	הָלְית הְלות
wie med	Fehlt.	נים. דים	ב 4 קום קומי	ביני בין	z 3 4 20 120	หรือ่	גלה ^ב 41 - בי
<i>E</i> .		ಕಿಸುತ್ತ ಗ್ರಾಭತ್ತ	קימו קמנה ליים	אָיבּר *	ָסָבָּינָה סָבָּינָה	นว์ห ^{ู่} สู่ธ่	ְּבֶלֶּיבֶּה ^{כּ}
שליין ייבש	ייִמֵב פור שוש	2 W <u>a</u> :	יקום	יָבין	1 2 3 4 201 201	иды иды <u>1</u>	יגלה יגלה מולה
שורה שונה היות	b b	ַתְּבָשׁ תַּבָּשׁ תַּבָּשׁי	שַׁלְנִמָּ שָׁלַנִּם שַּׁלַנִם	קבין קבין קביני	ָּחָסָב הָסָבּ	мźрu	ַחְּגְלֶה מִגְלֶה מִגְלָי
אירש יירשו		אַבָּשׁ יְבָשׁר	יָקוּמוּ אָקוּם יָקוּמוּ	אָבין יָבִינוּ	אָסב יָסִבּוּ	з И́др́й	אָבְלֵה יִבְלֹפ
שירשו פילשור פילשור		ַ הַבְּשׁנְּתּ	הַּקנימינה הַקנימינה	* בינוי	ְּהַסְבֵּינָה הָסָבּרּ	บวัหรัฒ	חְבֶלֶ יבָה תְבֵלֵר
מירַשׁינָה נירַשׁ	,	มว์ดุรับ เรา	וְנַקוּם נַקוּם בַקוּם	ָנְבִין בָבִרן	ָּחִסְבֶּינָה נָסֹב	មនៃនៃវិមនិប	ָּהְלֵּינָה בִּגְּיֶה
<del></del>			ָלִם .	15;			יָבֶּל
שיתי שיתי	נמנכ קמכ	בָנגוּשׁ בְנֵשׁ	ק ם קים	12	סבור קבר זבר	изг <u>г</u> ияр	בְּלָהִי גָּלִּהִּ

ייפֿומּק ייפֿומּק	שנגל. געמיה	ו. gutt. B. בושלוי בושלוי בושלוי בושלוי	יי	אַבּלל wie האַבַלל gutt.	2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2
ייפֿומּק ייפֿומּק	געיפור איני פרלי איני פרלי פרלי פרלי פרלי פרלי פרלי פרלי פרל	ינימל בינתל	יי	בְּאֵכַל wie s. gutt.	5- 16-5412 16-5412 16-1612
הפשל הפשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הק	ַנְעָמֵר ַנְעָמֵרְ ַנְעָמֵרְ ַנְעָמֵרְ ַנְעַמִרְּ בַעַמִרְ בַעַמִרְ העמר פֿ העמר פֿ העמר פֿ	יוימל ניומלו ניומלו	3 3 2 5 5 5 5 5 7 7	ייים wie (. guit.	פים בים בים בים בים בים בים בים בים בים ב
הפשל הפשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הק	ַנְעָמֵר ַנְעָמֵרְ ַנְעָמֵרְ ַנְעָמֵרְ ַנְעַמִרְּ בַעַמִרְ בַעַמִרְ העמר פֿ העמר פֿ העמר פֿ	יוימל ניומלו ניומלו	3 3 2 5 5 5 5 5 7 7	ייים wie (. guit.	פים בים בים בים בים בים בים בים בים בים ב
הפשל הפשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הק	יישיבר בעמרה בעמרה בעמרה בעמרה בעמרה העמר העמר העמר העמר העמר העמר	יוימל ניומלו ניומלו	3 3 2 5 5 5 5 5 7 7	wie	פילים ביה ביה ביה ביה ביה ביה ביה ביה ביה ביה
ייפּמִיל ייפּמיל יפּמיל יפיל יפּמיל יפּמיל יפּמיל יפּמיל יפּמיל יפּמיל יפיל יפיל יפיל יפיל יפיל יפיל יפיל י	יישיבות קייבות קייבות קייבות קייבות העמור העמור העמור העמור העמור העמור העמור	ָּנְוְעֵקּ הַנְּעֵקּ הַנְּעֵק	נישׁמַער הּשָּׁמַע		פים משלים מ
הפשל הפשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הק	יישיבות קייבות קייבות קייבות קייבות העמור העמור העמור העמור העמור העמור העמור	ָּנְוְעֵקּ הַנְּעֵק הַנְּעֵק	נישׁמַער הּשָּׁמַע		פון אַברני פון אַברני פון אַבני פון אַבני פון אַבני פון אַבני פון אַבני פון אַבני
ויפֿמּק ייפֿמּק ייפֿמּק ייפֿמּק ייפֿמּק ייפֿמּק ייפֿמּק ייפֿמּק	בֶּעֶמֶרְהּ בֶּעֶמְרְהָּ בָעֲמֶרְהָּ בָעֲמֵרְהָ הִעְמֵרְ הַעְמֵרְ הַעְמֵרְ הַעְמֵרְ	ָּנְוְעֵקּ הַנְּעֵק הַנְּעֵק	3 ਸੁੰਘੂਧਾ 	ַהַאָבֵל	יה להלינו לשלה הקרו לשלה הקרו הלהלים הקלינו השלבו
הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל הקשל	עמבר ב העמבר ב בעמבר ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב	ָּנְוְעֵקּ הַנְּעֵק הַנְּעֵק	3	הַאָבֵל	פּיִקְאַבְׁנִנּ נוְאַבְּנִיּטׁ נוְאַבְּטָּ נוְאַבּנּ
הקפל הקפל הקפל הקפל הקפל הקפל הקפל הקפל	עממר הממר ב בממרה בממרה בממרה	ָהָנָעַק הַנָּעַק	3	הַאָבֵל	
הַקּמֵל הַקּמֵל הַקּמֵל הַקּמֵל	בַּעַמַרבּנּ הָעָמֵד ³ הָעָמֵד ³ הָעָמֵד	ַתּנָעַק	3	ַהַאָבַל הַאָּבַל	ร- เกริ่ดีเก โช่ร์ดีเก
ייפֿומּל ייפֿומּל ייפֿומּל	בַּעַמַרבּנּ הָעָמֵד ³ הָעָמֵד ³ הָעָמֵד	ַתּנָעַק	3	הַאָּכֵל	3. בינה בינה
ָהַקָּמֵל הַקּמֵל	הָעָמֵר ³ 3\ הַעַמִר	ַתּנָעַק	3	הַאָבל	2.
הקשל הקשל	3\ הַעִּמֵר	ַתּנָעַק	3	הַאָכַל	ינימר זי
הקשל הקשל	3\ הַעִּמֵר	ַתּנָעַק	3	הַאָּכֵל	נינימר
הקשל הקשל	3\ הַעִּמֵר	ַתּנָעַק	3		
והקשל	העמר				
והקשל	העמר				
והקשל	העמרי העמרי			הַאָּכֵל	ה פיטוב ה פיטוב
75(5)	והעשדי		המושע	wie	3644
		הָּנֶעָקייּ		I. gutt.	,
הקשר	הַעָּמְרוּ	ننوتواه		i. gan.	
רקופל	הַעָּמֵירְנָּר	יוביאלוביי	השָׁמַיְענָה		}
			<u> </u>		
יקשל	ז יעמר	יועק	ישמע	יַאָכַל	دوهاد
שלמל	תעמר	P27:	קשמע		
	T	•		1	
ת המל		ा कार संतर		. 8	i
אפשל	• :IT =	1.212.	nama m	İ	l
י קשלו	" T	יבעתו			
ו תקשלו		17247			į .
ה קטל		חג עכן		l	1
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	(F.=11+)	חשמשנה		l
		·	7 11-7	1	1
-71	- 7-		1 '		i
				<u> </u>	
			Ì		
			בשמע	ב אכל	כוּשָׁכ
	תּקְמֵל אָפָּמְל יְהָפְּמְל הַקְּמֵל הַקְּמֵל הַקָּמֵל הַקָּמֵל	הְּעָפֵר הְּקּוְמֵל הַעֶּפֵרי הְּקּפְּל הַעֶּפֵרי יְקּפְל הַעָפֵרי יִקּפְל הַעָּפֵרי הּקּפְל הַעָּפֵרי הּקּפְל הַעָּפֵרי הּקּפְל הַעָּפֵרי הּקּפְל הַעָּפֵרי הַקּפִל	בְּעַמֵּר נְפָּמֵל אַנְמֵרְ הִּקְמֵרְ אַנְמֵרְ הְּקָמֵרְ הַּעָמֵרְ הְּפָּמְלְ הַּמְמֵרְ הְּפָּמְלְ הַמְּמֵרְנָה הְּפָּמְלְ הַמְּמֵרְנָה הְּפָּמְל הַמְּמֵרְנָה הְּפָּמְל הַמְּמֵרְנָה הְפָּמְל הַמְּמֵרְ נְפָּמֵל	לַהַמֵּר נְפּמֵל הַשְּׁמֵלְהֵנָה הַשְּׁמֵלְהָנָה הַשְּׁמֵלְהָנָה הַשְּׁמֵלְהָנָה הַשְּׁמֵלְהָ הְשָּׁמֵלְהָ הְשָּׁמֵלְה הְשָּׁמֵלְה הְשָּׁמֵלְה הְשָּׁמֵלְה הְשָּׁמֵלְה הְשְּׁמֵלְה הְשְּׁמֵלְה הְשְׁמֵלְה	אָשָּׁמַע הַאָּמָלָה הְּאָמָבּר הְּאָמָבּר הְּאָנְמֵלּה הְּאָנְמֵר הְאָנְמֵלּה הְאָנְמֵל הְאָנְמֵל הְאָנְמֵל ה אָנְמֵלְה הְאָנְמֵל הְאָנְמֵלְה הְאָנְמֵלְה הְאָנְמֵלְ הְאָמַלְנָה הְּגָּעֲלָה הְאָנְמֵלְה הִּקְמֵל הְאָמַעְנָה הְּגָּעֵלָה הְאָנְמֵלְה הִּקְמֵלְה הְּקָמֵלְה הִּקְמֵלְה הִּקְמֵלְה הִּקְמֵלְה הִקּמֵלְה הִקּמֵלְ

B. 15.	į 5. §.23.	ŵ. S . 24.	. ي. ي.25.	ששׁ . Ş.2 6.	M"3. §. 27.	. §. 28.
Kommt	12.44.42.42.42.42.42.42.42.42.42.42.42.42	ללימוני הלימוני הלימוני הלימוני הלימוני הלימוני הלימוני הלימוני	נָבוּן wie ער	12 3 4 12 3 4 13 2 3 13 3 2 3 15 3 3 16 3 3 3 17 3 3 4 18 3 3 4 18 3 3 4 18 3 3 4 18 3 3 4 18 3 3 4 18 3 3 4 18 3 3 4 18 3 3 4 18 3 3 4 18 3 3 4 18 3 5 4 18 3 5 4 18 3 5 4 18 3 5 4 18 3 5 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 5 6 18 3 6 18 3 5 6 18 3 6 18 5 6	נְמֹצֹאִנּנּ נְמִצֹאִנֵׁנּ נְמִצֹאִנִׁנּ נִמִּצֹאִנִּ נִמֹצִאִנּ נְמִצֹּאִנּ נְמִצֹּאִנּ נְמֹצֵאִנּ	בְּבְלֵיכֵנ בְּבְלִיתָו בְּבְלִיתָו בְּבְלִיתָ בְּבְלִיתָנ בְבְלִיתָנ בְבְלִיתִנ בּבְלִיתִנ בּבְּליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְּליתִנ בּבְּליתִנ בּבְּליתִנ בּבְּליתִנ בּבְּליתִנ בּבְּליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְּליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְליתִנ בּבְרִיתְנ בּבְליתִנ בּבְּליתִנ בּבְרִיתְנוּ
	คู่วรุก	חקום	ناهار	ָהַפָּב	Иййы	*arha្កក
nicht	י אָלַנָּאַ	הַלְּמָנָה הַלְּוֹמִיּ הַלְּוֹמִיּ הַלְּוֹמִיּ	הבון wie עלי.	א מ הפתי הפתי הפתינה	ַטַּמָּצָאנָע יַנּמָּגאי	ָהְבֶּלֵהְ הָבֶּלִי הְבָּלִוּ הְבָּלֵינָת [ּ]
¥or.	a, î	יקום הקום הקומי הקומי יקומי הקמנה הקמנה הקמנה הקמנה	wie 13.		פּנָצְאנָה פּנָצִאנָה פּנָצִאנָה	1735
					```	و پر ده
	m,Ý;	קום ו	בון	בֿב בּבְ	j kżb;	ָּבְלָה. :בְּלָה

72 Vergleichende Uebersicht des regelm. u. unregelm.

,	Verb. reg. §. 16.	[. gutt. §.18.A.	II. gutt.	III.gutt. Č.	<b>йь. §2</b> 1.	15.S.22. A. 15.
Praeter.	3,	-				
Sing. 3 m.	קשל	עפר	בּרֵיף בּרֵיף	שׁמע	אַבּל	رنود
3 f.	בשלח		בַּרְכָּה			
2 m.	קשלת		מַרֶּכְהָּ			
2 f.	ַק פַּיַל וְיּבּ		ברכוז	השות		
1,0	קשלוע		בַרְכָּוּני			
Pher. 3 c.			בַּרְכוּ	•	·	l .
27%			גרַכָּתָּם		1	
2 f.	קשלתן		ַבָּרָכְהָּוּן בַּרַכְהָּוּן		1	!
1 0.	קַשַּׁלְכֹּוּ	\ 	ָּנַרֶ <b>ְכְנ</b> וּ			
Infinit.	קַפֵּל	עַמֵּר	וְיֵבֶי	. ភ្នំដីត 3	אַכַּל	نقد
Imperat.				2		
Sing. 2 m	קפל	צפור	มวิส	שַׁמַע	אַכל	רשב
2 f.	קשלים		וְרָבי וּ		i	1
Plur. 2 m.	ושלוי	1	אָרְכוּ		ì	1
a f	פלנה	<u>.</u>	גָרֶכְנָה	שַּׁמַעְנָה		ŀ
Futurum.				2		
Sing. 3 m.		יעמד	יַבָּרָתּ	1	יאבל	ררשב
3 f.			ทาวูก			
2 m	יוק של	1.	קברו			
2 f.	וקשלי		יברכי		1	1
1 C.	אַקשל	y	ทาลุย	אַשׁמַע	<b>.</b>	
Plur. 3 m.			יברכו		Ì	1
5 f	יוקמלנה ו	<u> </u>	זבָקבָנָה	זשמועברון	1	I
2 m		li .	וּבְרָכוּ	∄ .	İ	} .
2 f		1	זּבָרָכְנָּה	שמוגלע	1	·
1 c.	נַקשַל		מָבָירָנוּ	ישמע :		
Fut. apoc						
Particip.	מקפל	מְעַפֵּוּר יְ	מַבָּרֵת	ភិធិត្តិភ 3	מַאַבֶּל	בוֹמִיבּ

		<i></i>	<del></del>			
B. 55.	<b>ja.</b> §.23.	ъ. S. 24.	₹ <b>9.§.2</b> 5.	ສັນ <b>.</b> §26.	לא. §. 27.	ל"ה. 🖇 28.
יַּיָּבָּב	<b>ส</b> ุขัว	ರ್ಣವರ್ಷ ರಾವಸ್ಥೆದ ರಾವಸ್ಥೆದ ರಾವಸ್ಥೆತ ಕ್ರಾಪ್ತೆಕ ರಾವಸ್ಥೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕ ಕ್ರಾಪ್ತೆಕ	נון wie ז <i>'e.</i>	ສ່ວງໃດ wie ຳ້ນ.	ภหัสบ ในหลือ อนิหลือ มห์สือ บหัสอ นห์สือ หลือ	تَوْمِن وَهُ تَوْمِن أَنَّ مَا تَوْمِن المِ تَوْمِن الْهُ تُومِن الْهُ تُومِن الْهُ تُومِن الْهُ
בֿבּב	ĄŦĴ	קוֹמֵם	läta	ەاتح	ийй	z Nje
تقح	<u>ਜ</u> ਬੂਤੋਂ	לוְמֵאַנָּה לוְמָאַנּ לוְמָמִיּ	נונן wie אני.	פובב wie אלי.	מֹאֵלִנּע ס מַצֵּא	تۆرەك تۆرە تۆرە تۆرە تۆرە
3817	ָבָבָּאָ <i>שׁ</i>	ירלומם שלומים: שלומים: שלומים: שלומים שלומים שלומים שלומים שלומים	יבונן wie שׁ	יסובב wie יש.	עלאלנע אלנטש אנינט	בִּצַבָּנֵנ שִׁבִּבְּנָנֵנ שִׁבִּבְּנִנֵנ שִׁבִּבְּנִנְנֵנ שִׁבְּנִנְנִנְ שִׁבְּנִנְנִנְ שִׁבְּנִנְנִנְ
					,	2 <sup>2</sup> 727
أتأث	คุรัวม่	مارتم	<b>ط</b> حات ا	<b>مواتح</b>	William	מַבַּב <u>ּ</u> נָה.

	Verb. reg. §. 16.	I. gutt. §.18.1.	II. gutt.	IIIgutt.	<b>№5.</b> §21.	5.§.22. A. 15.
Praeterit. Sing. 3 m. 3 f.	کاقبر	3.10		שַׁמֵּע י		
2 m. 2 f. 1 c.	למלוני למלני למלני		קַרַכָּהִּ קַרַבְּהָ קַרָבְהָ	sinië A		
Plur. 3 c. 2 m. 2 f. 1 c.	كَفَرْكُ! كَافَرْشُ <b>ت</b> كَافَرِهِ	•	בַּרְכוּ בַּרְכִּחָּם בַּרְכִנִּיּ			
Infinit.	کاتھر	עמַד	בּלָּנוּ	nišá.	אַכַּל	יְמַּכ
				D	ie Im	pera
Futurum. Sing. 3 m. 3 f. 2 m. 2 f. 1 c. Plur. 3 m. 5 f. 2 m. 2 f. 1 c.	֖֖֖֖֓֞֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓		ליכלני שליכני שליכני איליני איליני שליני שליני מליני	•	יָאַכַּל	- - - - -
Fut. apoc.						
		1		l	ì	

## unregelm. Verbi in Pyal (Poal ข้า; Pylal ซ้, ซ้). 75

B. 45.	is.∫.23.	15. J. 24.	.3.25. £°	ນັ້ນ.§26.	<b>#</b> 5. <b>§.</b> 27.	n"ל. §. 28.			
797	æ.ÿŹ	រដ្ឋស័ព្ធ ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី សំពី ព្រះសំពី សំពី ព្រះសំពី សំពី ព្រះសំពី ព្ពះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រះសំពី ព្រស	פוכן wie יער.	בים ביים wie ישׁי.	เวหรือ ไม่หรือ อบ่หรือ มหรือ บัพรือ ร	2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 -			
ָבַּל.	क्षक्र	קומם	הנו	סוּבַב	೫ಜೆಏ	*กระ			
tive	tive fehlen.								
درهر	gā	יקומם קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקמפי קקפי קק	wie iv.	יסובב wie יטי	ийр изихр изо ихр ийр ийр ийр ийр	יייה אינים ב מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מדקיבע מריבע מדקיבע מדקיבע מריבע מריבע מריבע מרבע מריבע מריבע מריבע מריבע מריבע מריבע מריבע מריבע מריבע מריבע מריבע מריבע מריבע מרבע מרבע מרבע מרבע מרבע מרבע מרבע מר			
ر م م	ಶ ಕ್ರಾಕ್ಷಿಸ್ತ	בן פֿמ	ובונו י	נסובב ק	- MŽŽ	בְּלֶּה סְ			

	Verb. reg. §. 16.	I. gutt. §. 18. A.	II. gutt B.	III.gutt C.	<b>⊮b.</b> §21.	າ້ອ.§.22. A. າ້ອ.
Praeter.		T		3	3	2
Sing. 3m.	הקשיל	הַנְמִיד	הזעיק	השמיע	הָאֲכִיל	הוֹאַרב
3 f.	הַקִּמִילָה	העבירה		•	wie	הושיבה
2 m.	יולה לני	การนำ	•	1	[. gutt.	רויש ביווי
2 f.	הקפלה	הַנֶּמִרָּה	! !	השמעה	1	הושבה
1 C.	נילמ <b>ליווי</b>	ָהֶעֶׁמַרְ <b>יִּוּי</b>			i	הושבחי
Plur. 3 c.	הקמילה					הושיבו
2 m.	הקפולותם	רָעֲמַדְאָם	,	i	1	עומלבעם
2 f.	הקשלתו	רָאָמִרְהָּוּ		,		הושבחן
1 c.	ن <sup>ب</sup> اقالارود	הָעֱמַרְנּוּ				י אושַׁבְנוּי
Infin.abs. constr.	הַקְּפֵיּיל הַקְפִיּיל	הַלְּטִיר הַלְּצִירר בּלְצִירר	ַחּוֹצֵיק הַוְעִיק		הַאֲבֵיל הַאָּכִיל	הוֹשִׁיב
Imperat.						
Sing. 2 m.	הַקְפֵיל	העמר	הוינק	הְשִׁמֵע	האכל	'הושב
2 f.	הַקּמילי	העמירי		, ,,	wie	הושיכי
Plur. 2 m.	הקטילו	העמידו		` `	I. gutt.	הושיבו
2 f.	יילמלל בי	ַהַעֲמֵּיְרְנָה		הַשְּׁמֵּענָה		הושלבלע
Futurum.			<u></u>			
Sing. 3 m.	הַלְּלְמִיּנ <b>ְ</b>	רַעֲנִירר	יוִעים	י שִׁמִיעַ	רַאַכיל	יושיב
3 f.	תקשיל	חַעָמיר		שׁוּשְׁיִמִּיעַ	wie	חושיב
2 m.	חַקִּמיל	חַעָמיר		הַשִּׁמִיע	I. gutt.	תוְשׁיב
2 f.	שלום יילף	וַאַמיִירִי		חשמיעי		חושיבי
1 c.	אַקשיל	אַנְמִיד		אַשְׁיִבִּיעַ		אושיב
Plur. 3 m.	יַקטילוּ	רובים ורא המידור				יושיבו
3 f.	שלהלבני	אַעמִרְנָה		שִּׁשְׁמַענָה		שומבלע
2m.	חַקִּילוּ	פעמירנ				חושיבו
2 f.	בַּלִמִיל פַּלִמִיל	ַהַּצְמֵרְנָה בַּצְמֵרִנָה		שַּׁשְּׁמָּיְענָה		הושלבנה נושיב
	, -14:		,			
Fut. apoc.	וּלִמֵּל	יִעֲמַר	יַוְעַק	a ವ್ಯಕ್ತಿ	י אֲכֵל	בשלוי
Particip.	تتأظفهم	בְּעֲמָיד י	מַוְעִיק	בֿיִשִׁמיבּ	מַאָבִיל	מוּשִּׁיבּ

			·				
<b>B</b> .	"s.	jā.§.23	ער. §. 24.	צה.§.25.	עשֿע.§26.	. \$. 27.	กั <b>ว. </b> §. 28.
		2	1234		1234		
ייב	הים	הנרש	הַקִּים	חבין			ָהַּגְלָּה י
וֹיָבָח	היפ	הַגִּישָׁה	וַ קִּינָית	wie על.	הַמַבָּת	2	ותולמהי
اِدِمِ		មកទីរ	ַהַקּימָוֹ <b>ת</b> ָ		נֿיסׂפוּעֿ	המצאת	ָּהְגְלֵית הְגְלֵית
וֹבִית		הגשח	הַקימות	1	הַסִבוּת	המצאת	<b>בורות</b>
וכתי		רבשתי	הַקּוּמְוֹחִי	1	רוסבותי	המאַאותי	וה בל רחור
12.5	בהים	דובר שו	וַהָּקְימוּ		הַבַּנָנּ		447277
וֹכָהָם		הַנְּשְׁמָם	הַלִּימוֹתֶם	}	עַסִּגוּתָם	בימאאטים	והגליתם
וְבָּאָן		הַנִּשׁׁהָת	הַב <b>ּנִימו</b> הָא	1	נֿיסבותו	המצאתו	ָּהְגְלֵי <b>ָ</b> יָתוּ
ובנו	הנא	יָהַבָּ שְׁיבוּ	הַקימונו		יַנְסָנְוֹנֵי	רבא <i>ארף</i>	יה בְּלֵיבּף
<del></del>		הַוּרשׁ					ַחַגְלֵּח <b></b>
		ת. הביש	2		2	הַמצא	ַהְגְּלָת תוּגְנֵית
272	נייב	וַוּאָלי ש	הָקי <b>ִם</b>	נֿיכֿגן	ַ בְּסֵבּ	עַמְצִיאּ	11740
	היפ	พลุก	2 4 bpņ	17.7	2 3 4 בַּטְב	267.50	אר היי היי און א
	1	הגישי	הָקִיפָ <i>וּ</i>	יבן wie על.	המני	หลั่วัน	הַבְלֵה * חַבְּלִי 4
זיכי		רהרשו	הַקִּימוּ		הַמָּבּוּ		ַתְּבְּלִף וְתְבָּלִף
ינבו פָּרָנָה		הַגַּשְׁבָּה	ָהָק <b>ַמנָה</b>		הַסָבָּינָת	ก <b>ม</b> ูหรู้อุก	הַּגְלֶינָה <sup>3</sup>
	-				2 3 4	· · · · ·	
24	ייש	רַבִּרשׁ	יכים	יכיו	יָסֵב	ימציא	בַּגְלָהִי
24	חים	חַנִּישׁ	תקים	wie iv.	הַסַב		ַתְּגֶלָה
コル		תגיש	הַקים		בַּסָב		חַּבְּלֵה
ציבי	חים	חבישי	חַקיפר		חָמַבּי		חבלי 4
שיב		אַבּרש	אָקוּם		אָסַב		אגלה
422	ליים	יבישו	ב קימו	1	יָמַבּוּ	2`	בבלו
לַבְנָה		חַגַּשְׁנָה	ກວຸຊຸດຸກຸ	1	הָסָבֶּינָה	ักวุหนูหก	מבליבה <sup>3</sup>
זיבו	חרי	תבישו	חַקּימוּ		חסמו		חַבלוּ
nga r		חַבָּשָׁבָה	ກລູຊະວິທີ		חסבינה	ַ הַּכָּצָאנָה	הַבלינה
	ניפ	בָבִּישׁ	נָקים		נָפַב		בַּבְּלֶה
حـــــــــــــــــــــــــــــــــــــ	יים	พุรั	:ظ <del>م</del>	נֿבֿו	ಇಂತ್ರೆಸಿ	мярт.	<sup>2</sup> ميرد
זיב	أعدذ	בֿעניש	מַקים²	מֵבין	²೨೦ಙ	หาระุธ	בַּנְלָה י

	Verb. reg. §. 16.	I. gutt. §. 18. A.	II.gutt. B.	III.gutt Č.	ŘB.§21.	້ອ.§.22. A. ເອົ້.
Praeterit. Sing. 3 m. 3 f. 2 m. 2 f.	הָקִפֵּלְ הָקִפֵּלְ הָקִפֵּלְ הָקִפֵּלְ הִקִפּלְ	ָהְשְׁמֵר הָעָמֵרָה הִעָּמֵרָה העמרה העמרה	בּוֹתֲלָת בּוֹתֻל	ָּהָשְּׁמַע הָשְׁמַע הָשְׁמֵע	wie [. gutt.	הושבה
1 c. Plur. 3 c. 2 m. 2 f.	הַקִּמֵלְתִּי הַקִּמֵלְתִּּ הַקִמֵּלְתִּּם	ָהָעָמֵרָּפִּר הָעָמִרְּפָּ הָעָמִרְפָּם הָעָמִרְפָּן	הָוְעָקוּ	`(~(~T` <b>↓</b>		יהְשָׁבְשִׁי הוּשְׁבִּוּ הוּשִׁבְּשָּׁם הוּשַׁבְּאָּן
I c.	בּלִמק בּלִמּלְנִינּ		הָוָעַק	<b>ਜ਼ੈਕੋ</b> ਕ	ָהָאָכַל	הושבנו. הושב
			-	$\dot{m{D}}$	ie Im į	o er a
Futurum Sing. 3 m. 3 f. 2 m. 2 f. 1 c. Plur. 3 m. 3 f. 2 m. 2 f. 1 c.	וָלִמְלֵּי מָּלְמִלְּי מִּלְמִלְיּ	יִּתְׂמִר שָּׁאָמָר פָּאָמָר פָּאָמָר	בּוֹמֹלוּ יִּוֹמֵלוּ בּוֹמִלוּ בּוֹמִלוּ	ئېقىر	יְאָבֶל wie I. gutt.	רוּשׁבׁלֵּע שִּישִׁבֹּלָּע שִּישִׁבְּלָּט ייִשְׁבּנְ אִישִׁב שִּישִׁב שִּישִׁב שִּישִׁב
Particip.	ئە <i>ل</i> اھر	ئىلأثىد	فأثرط	<u> ಸಿವೆಗ್ಗೆ</u> ವೆ	מָאָכָל	<del>7ಥೈಬ</del>

B. 45.	į́5. §.23.	<b>า๊บ.§.2</b> 4.	ຳ່ນ.ຽ.25.	ນັ້ນ. <b>§. 2</b> 6.	ל"א. §. 27.	ל"ה. <b>§. 28</b> .
	2 780	2 הויקם		1 2 3 4	הָמָצֵאּ	הַגַלַהיּ
הוְשָב			רוּבָן עוֹר wio	חויםב		הגלחה. הגלחה
wio is.	חַשְּׁאָחָ	WIG 18	WIG 15.	הוַסַנָּה	המצאה	הַּבְּלֵיתְיּ
•	חמשת	'		הנסגות	<sub>3</sub> น์หลัมน์	
	הגשת			הוסבות	המצאת	הָגלַיּת
1	הַבְּשׁחִי			הוַסְבָּוֹתִי	עמצאנונ	ָהָבְלֵי <b>וְחִי</b> ּ
	יוְבִּשׁיף		,	הופנו	มหน่อน้	ַרָּבְרִיף <sup>4</sup>
i	הַגּשׁׁמִם	1	)	הוסבותם	ביותאמטע	בָּגְיָיתָם
	וַבַּשָׁמָּוּן	ł	i	រក្សាធិច្ចរក	lúnazesí	הָבְלֵיתָן
	אַנְשְׁנוּ			הוּסַבְּוֹבוּ	המצאכה	ָּהְבְּלֵיְנ <i>ׁ</i> ר
	רָבֵּשׁ	רויכום	חובן	הומב	אָסָנָאָה	ָּהַגְּלּית י
live	fehl	en.				`
	·	]		. 2 3 4		
יוּשַׁב		יוקם	دائي	יוּסֶב	wźź	בָּנֶּית בּ
wie វិទិ.	שְׁבָּשׁ בַּ	wie 19.	wie iv.	תרַסַב	NZDU	פָּבְלָה
	พรค			arg:	חמצא	מַּבְלֵּה
	חַנשי			תופשני	חמצאי	קבלים
	אַנָּשׁ	' '		MEGE	иххи	אגלה
	1037			יונסבו	יָמַצָאוּ	בַּבלף
	חַבַשׁנַה	l. '		חוספינה	ַ אַנָאַנָה	מּבַליבָה <sup>2</sup>
	ווגשו	ľ	1	חוסבו	חמצאו	<b>จ</b> รรค
	ַרָּבָשָׁבָה		l	חוסבינה	חמצאנה	מָבְלֵינָה
	ลุรัว			נוּסֵב	ָׁנִמְצָא ׳	בָּבְּלֶּהֹ
				2500		
<b>ಇದ್ದಿದ</b>	ಇತ್ತಿದ	D5480	عمثوا	22010	NX DD	מגלהי

## 80 Vetgleichende Uebersicht des tegelm. und unregelm.

	Verb.reg.	I. gutt.	II. gutt.	III. gutt.	J. Co.	is, S. 22
	S. 16.	S.18.A.	B.	C.	<b>va</b> .921.	A. 15.
Praeter.			2			
Sing. 3 m.	התקשל	התעפור	มีรู้นับ	ט מושפע ב	הָתאַנכל	ינולפוב.
5 f.	רתקונות		החברכה	7.71		'
2m.	החקשלה		התברכת			
2 f.	התקשלה		התברכת	ย่กโรษีคุ่ม		ł
1 c.			התברכתי	'		ļ.
Plur. 3 m.	התקשלה		התנורכי			Ì
2 m	התקשלאם		הָתְ בָּרַכְמָּם	ì		1
2 f.	בעלהלעו		הת ברכהו			ļ
1 c.			הַתְּבֶּרְכְּנֹוּ			
	14-1- ,1 .		11-41.		,	•
[nfinit.	הַחְבַּוּשׁל	ָה <b>ְ</b> תַּמֵּלֵּד	יַנוּאָרַה	השתמע	הָהַאַנֵּכּל	ว <i>เ</i> ล้วีบ่น์
[ isjeioce.	ن با بخاتور	· 46556 !!!	31 7.45 31 1	n mer oʻii	7-2-21	20,11
Imperat.						
Sing. 2 m.	התקשל	הָתְעַמֵּוּר	มวัชน์น	השחמע	הָאַאַבּל	העלקב
'2 f.	החבשלי	' '	החגרכי		'	
Plùr. 2 m.	התקשלו		התגרכו	·		
2 f.	החפשלנה		นวัวไร้นน	יי <b>ְשׁאַפּוּיְעְרָה</b>		
Futurum				****	<b>L</b>	
Sing. 3 m.	געלמק	יָוְעַמַּר	יוֹעבָּנֹג	רְשׁׁחַמֵּע	וּוֹדאַבּּק	نلاتهت
3 f.	חתקפל		มาฮินษ	חשחמע		
2 m.	התקשל		שׁלַבַּבַּ	שׁשׁשַּׁמּע		
2 f.	מתקפלי		שׁוֹעלּוֹלָכֹּי			
1 c.	אָרוקשל		אוֹיבּנוּ	ภมับคู่หุ่		
Plur. 3 m.	ירובן נולף		יחצרכו			
	ויטלפלנע		שֹׁעבּבֹלְכֹנָת	שלמצוקה		
2 m.	וַתְּתְּקַנְּמֵלֵנִּ		מֹתַבָּרְכֹנּ		4	
	חתקשלנה		นร์ว่าส์น่ย	חשחמענה		
1 c.	ָנ <sup>ו</sup> ְנִבְּוֹמֵל		ָנ <b>ְיוֹבְּ</b> נַנְ	्रक्षेष्ट्रस्		•
Fut. apoc.						
Particip.	בׄלובׂמק י	ִ מְרְעַמֵּר	مَلْكُتِكِ	ភ្លាធិរក្សភ	ׄמל <i>ו</i> אּפּֿק	نظر <i>ال</i> قج

# Verbi in Hit hpael (Hithpoël ช่ง; Hithpalel ช่ง, ชี). 81

B. 45.	15.§.23.	ານ. §. 2	4. نور عند . 4.	שׁנִי <b>ק. 2</b> 6.	א"ל.§.27.	ก็ว. §.28.
הָוֹיָשֵׁב	הָתַבָּנִשׁ	יקומ <b>ים</b>	התבונן הו	ָהָתְהוּלֵל הָתְהוּלֵל	אַאַבּאַ	ָּבְּיִּלְּהַבְּ
		ממומה	ת wie אים	החוללת		התנייתהי
		ולוממני	il had so.	wie ib.	บัหรือับบ	ענומלינע ניומיי
		חקוממה		ł	התמצאת	
		תקומיםור		21/	:-	
		חכוממי		٠	งบ่หลัฐมีน่น	ררוביים 4
1		בשמבּוטרו ביוי		; ,		בעוניקינום ניניייי
		الألقاقية المنافعة		, , , , ,	DÚNÄĎŮÚ	בּנוֹאַצְּבְּנוֹעוּ מוֹיִאַצְּינוֹעוּ
				,	ניעמֿאּמנוּ	Ist Amili
		הלומנה	''	<u>-</u>	มหัสฉีนับ	ָהְתְבַּבַּלְּיב <i>ַ</i> נּ
עלענמכ	พ่อวกก	azisan	התבונו	מנוצווקל יי	NECONO	กระส์ทรา
-4.			1			-4 -22-11
	<u></u>			·	***	
•	, 100			הרוהולל הרוהולל		
ניטנמכ	יניניניה	ווקומם			ийбич	הקבלה
1			wie עלר.	wie ib.		4าจัฐกุก
1		חלוממו			2	จจลูกก
l		הכן בּלִים בּני		7	ָהְ <b>וְתַבֶּ</b> בֶּאְנָה	יהְיוּבֵּלֶינְהי <sup>ב</sup>
		•111, , ,	1 1		1	
ייתישב	וְתְנַבֵּשׁ	זקומם		יָר <i>ו</i> הוֹלֵל	יותמצא	יַהְתַצֵּילֶת ב
		יי שלומם יי		wie iv.		חתגלה
	1.10	חקומם		- · ` ·		สกรศ
ı	' 1	הקומיבי	P.			44
ı	1	ותקומם				אתגלה
· •		וקוממי הקוממי	•	100	1.J.C.	4 4 2779
	· · •	וותוממנה			שׁמִעבָּאנָה	חתמלינה <sup>3</sup>
Į.	1 1	יתקוממי				הזיובלים
1	1	יוכוממנה			החמצאנה	
	. 1	וקומם				נתגלה
	ilo irs	, ;	12.3		11 11	
	٠ . ب					יִתְבֶּל²
מלוומכ	מתנגש	בין קרבים בין קרבים	מְתְבּוֹבֵן מְ	מָּוְזִהוּלָל	אַנגטַקאַ	מְתַּנְיה י

## Viertes Kapitel.

## Fom Nomen.

## 1. Ableitung der Nomina.

Die Nomina sied entweder primitive, eder abgeleitete; letztere kommen theils von Verbis (Verbalia), welche bei weitem die Mehrzahl bilden, theils von Nominibus (Denominativa) her.

## §; 30.

## A. Nomina primiliva.

1. Hierzu gehören einfache Beguiffe, Namen der Thiere, Pflanzen, Metalle, Zahlen und Glieder des Körpers.

Anm. Dock finden sich such Verbaka unter den Thiernamen, z. B. אייני Bock (v. אייני); unter den Pflansen, wie המפטן Spek (v. מפטן); unter den Gliedern, z. B. אייני שני שני אייני (v. אייני).

2. In der Form stimmen sie mit den einfachen Verbalien überein (§. 31. Tab.).

ŀ

¥

ċ

Ņ

Ç,

1

## IV. Derivate der Infinit. der übrigen Conjugationen.

```
Piel.
 Niphal.
            a) Gewöhnliche. b) mit vorges. In
  nur
ַבְּבַרוּרְלִים
              Masc.
                       Fem.
                                    Masc.
                                  , הַוּנמוּל
               נפעה, נפע;
   ינולבמו.
              חושב , בשות למור
   יתול בת
                              חברנה, ע"ר יחירוש פיי
                              י הוצלול עלע
              , צפור
                              הוינדו, פוי, u, יהקנדו, ל<sup>יי</sup>ה
```

Hithpael. Polel. Pil. Hiphil. ירוממרת , ער ; הַמְשֶׁל ; התיחש שפריר. ;הַצְּלַה, פּוֹ ٧٧, נְתוֹלְלֶה Aram. ָסוְגַלַּת. יְהַנְחַוּת ,ע"ר אַחוה. לצי, ; פושור Aram, ז היבל נאופרה. כנווות. יסרגר.

V. A. Infinitivformen mit Bildungszusätzen. — B. Gemischte Formen.

_		A.	٠.		B.
	a) ji,	b) }—	-	c) דת	a) von Futur.
۲٤,	ָלַצוֹן; שִׁלְטוֹן;	ילגו יקא אבנו		וַּבְּלוּת. יְרָפִאוּת.	(יִצְחָק) יַסור ער
ַעע	, בולרן	נְצִנְרַן , ל"ה	, עער	יולרת פלרת.	ינריב, ע"י. יַען, ל"ה
. 117	בוניין,	•	11 7,	• 14 s\u00e46	b) von Quadrilit.
					יַסַלְגַּעַם.

Die einzelnen Derivaten beigezeichneten Zahlen verweisen auf die §. 41 und 43. angeführten Declinationen der Masculina und Feminina.

Anm. (zu I. A. b. und c.) Zuweilen ist — imp., z. B. win, Pl. c. win. — Das 1 ist meist plene und

Gebräuchliche Participial	Mit Dag. f. im 2. Stamm- buchstaben.
formen.	buchstaben.
The said of the said of the	Gewohnheit_intensiv_iterativ
Antive in the second	
רי אובר די אובר די אינגר די די אינגר די די אינגר די די אינגר די די די אינגר די די די די די די די די די די די די די	The state of the s
ַ אַנְבָרת , ³ אַרָב, הַיּ	Maso. 1 Fem. 11
לור ב הל ביונל ביו	ME COSC . LE CONTROL TOUR CONTR
עולה בי	ุ้ ซ) สรุ้ที่เกม้เมื่นใ: เมดีฮักฐนกัวสั∵
עוֹלָה יֹי יֹי יֹי יִי יִּיִּרָה יִי יִּיִּרָה יִי יִּיִּרָה יִי יִּיִּרְה יִייִּיִּה יִייִּיִּה יִייִּיִּה יִי	֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓
guillatit o'aprie la	Section Section 1 Transaction in
b) Passive	יל הריות ילהל : שׁבּוּל צַבּוּיק (b) בַּרַבּיוֹת ילהן.
•	c)יוֹבּאַ; זֹע, רוֹיבּיַיּי. *
יַ עָשִיר , בַּחוּר . *	
קיא , ברו ,עף	(Könperhohe Gebrechen.)
ייני אי במני לוני	ner - Michiga derivities (Page
•	
أنه والأدهاب	i milisely u I

II. Derivate der Participialformen der übrigen Conjugationen.

Α.

В.

Selinere Conjugationen. (!

Poel Pilel. Pylal. Pealpel. Peopel. בְּשִּׁי ְצְרָח ; יְרַקְרַק ; הְעָבֶּלְ ; רְצָבֶּן ; חוֹתָם ; יְרַקְרַק ; יְרַקְרַק ; אַמְילֵל ; רַצְּבָּן ; הוֹתְם קלוֹקַל , עני ; שׁוּלָל ; בְעָרָה , עני ; שׁוּלָל , עני ; בּאַרָה , להוֹ , שׁוּלָל .

III. Derivate der Infinitivformen des Kal.

A.

Einfachste Formen ___, __,

Masc. Fem.

שְּׁמֵּת , שַׁשֵּת , מֶי , מֶי , מֶי , מְי , בְּרַ , בַּרַ , בַּרָ , בַרְ , בַרְ , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרְ , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרְ בַּר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרָ בַר , בַּרְ בַּר , בַּרָ בַר , בַּרְ בַּר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַרְ בַר , בַרְ בַר , בַרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בַּרְ בַר , בְּבָר , בְּבָר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבָּר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבָּר , בְּבָר , בְּבָּר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבָר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבָּר , בְּבַר , בְּבַר , בְּבַר בְּרָ , בְּבַר בְּרָ , בְּבַר בְּרָ בְּבְּרָ , בְּבַר בְּרָ בְּרָ בְּבָר , בְּבַר בְּרָ בְּרָ בְּרָ בְּרָ בְרָבְיר , בְּבָּרְיבְּרָ בְּבְרָ בְּבְרָ בְּבְרָּבְּרָ , בְּבַר בְ

B.

Abstracta der Formen - , +-;

Masc.

Fem.

פָּלָה,ל"ה ; וְרָצָה, ע"ר ; צְרָבָּה ; רָלָר ,פּי ; בַּבָר ,עָמָל

C

Segolatformen

Masc.

Fem.

יָנְלָה , אִבְלָה , אַבְלָה , בַּלְּנֶשׁ , בַּפֶּל , בָּצֵּר , בָּלֶּהְ , אַבְלָה , אַבְלָה , אַבְלָה , בַּבֶּר , בַּנֶּרָת , עוֹר , בַּבֶּר , בַּבֶּר , בַּבְּר בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַּבְּר , בַבְּר , בּבְּר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְּר ,

Mit unreinem Vocale zwischen dem 2. und 3, und - mob. unter dem 1. Stammbuchst.

D.

, u. s. W.

Masc.

Fem.

ישׁבּוּת שָׁבִּית שָׁבִּית שָּׁבִּית שָׁבִּית שָׁבִּית שָּׁבִּית שָּבִּית שָּׁבִּית שָּׁבִּית שָּׁבִּית שָּׁבִּית שָּׁבִּית שָּׁבִּית שָּׁבִּית שָּׁבִּית שָּׁבִּית שָּׁבִית שָּׁבִּית שָּׁבִית שָּׁבִית שִּׁבִּית שִּבִּית שִּׁבִּית שִּבִּית שִּׁבִּית שִּׁבִּית שִּׁבִּית שִּׁבִּית שִּׁבִּית שִּׁבִּית שִּׁבִּית שִּׁבִּית שִּׁבִּית שִּבִּית שִּבּית שִּבּית שִּבִּית שִּבִּית שִּבִּית שִּבִּית שִּבִּית שִּבִּית שִּבִּית שִּבִּית שִּבִּית שִּבּית שִּבִּית שִּבּית שִּיבּית שִּבּית שִּבּית שִּּית שִּבּית שִּבּית שִּיבּית שִּי

·E:

Mit vorgesetztem p. — Ort Handlung Inatrument u. s. w. --- chald.

Masc.

Fem.

برن نافرن ، نافر ،

IV. Derivate der Infinit. der übrigen Conjugationen.

Niphal.			Pie	el.	
	) Gewä	Gewöhnliche. b) mit vorges			rges. In
		Fem.		Masc.	
• 1-	, נפּץ	;בקשה	1	, הַוּנִמוּל	הַרְדַיַמָה.
	למור ד.	ישתלת;	า้อ,	בשיוח,	יטול נית
ູ າໂນ,	, כירו	*	10,	ר וּהַנירוֹשׁ	הַבונה, ע.
, د ګټ	, צפרי	*	ฆ์ม,	, הַוֹּצְלוּוֹל	יחרקה.
			۳۶,	יילנע, u,	יבונעו יפן

Hiphil. Hithpael. Polel. Pil. ירוממרת, ער ; המשל ; התיחש שפריר. **, הוֹלֵלַה** ;הַצְּלֵה, פּוֹ Aram. עע. א יבר יבר Mit אבי העליותר ואו נְהַנְחַה עלי Aram. ; פרשור ז היבל אופרה: יסרגר.

V. A. Infinitivformen mit Bildungszusätzen. - B. Gemischte Formen.

	A.	B.		
	a) אי, b) אין, c) אין ברלית אָבְרָן; שִׁלְטוֹן.	a) von Futur.		
	יְּבְּשִׁתְּתְ ,לא , בְּבָּן , עלע , בְּצַרּן ,עלר	(יִצְחָק) יָסור, עלי יַרִיב, עלי.		
	הַּלְּהָת , ל"ה "הַּלְּהָת , ל"ה מְיִילון , ל"ה	יַצַן, ל"ה. b) von Quadrilit.		
•		.סַלְעַם		

Die einzelnen Derivaten beigezeichneten Zahlen verweisen auf die §. 41 und 43. angeführten Declinationen der Masculina und Feminina.

Anm. (su I. A. b. und c.) Zuweilen ist — imp., z. B. w., Pl. c. w. — Das 1 ist meist plene und

88 Hauptth. 2. Formenlehre. Kap. 4. Vom Nomen.

imp.; einigemal findet sich daneben die Form —, z. B. 2172 und 272. — (Zu III. C.) — pur. findet sich nur als Ausnahme plene, z. B. 2172 Dan. 11, 30; selten kommen, wie im Arab., verschiedene Segolatformen neben einander vor, z. B. 2222 und 2223; in verschiedener Bedeutung 1722 u. 1722. — (Zu III. D.) Die Formen auf — und 1 imp. sind nicht mit dem gleichlautenden III. A. zu verwechseln, deren Vocale rein sind. Die eben daselbst angeführten Fem. mit — und 1 imp. können nur von den Participialformen I. A. b. und B. b. durch die Bedeutung, oder die volle Schreibart unterschieden werden. — (Zu V. B. a. und b.) Beide Endungen finden sich auch als Participialformen an Nomm. und Adject. (vgl. §. 32.), z. B. 1924, 1224.

§. 32.

C. Nomina denominativa:

Diesen Nominibus, welche grösstentheils den Verbalibus des Kal analog gebildet sind, liegt ein anderes Primitivum oder Verbale zum Grunde. Form - aus Segolatis bezeichnet denjenigen, welcher sich mit einer Sache abgiebt, z. B. בֹרָם Winzer v. בּרָם; בּרָם Schiffer v. הַבֶּל; zuweilen Abstracta, z. B. לער Jugend v. נַער; bei Zahlen den Theil, רבע der vierte Theil v.אַרְבַּע; - - Adjective der Materie, z. B. שורס ehern v. השוח; der Plural Alter und Zustand, z. B. נעורים Kindheit, וְקְנִים Alter; -- Beschäftigung und Handthierung, z. B. กษา Bogenechütze v. מענן; מ zu Anfange, den Ort, z. B. מַענָן Quellort v. מין; מין oder או am Ende Abstracta (thum, schaft, heit), z. B. בְּהָנָה Priesterthum v. ימלכות ; מֶלְכוּת א Königthum v. מְלְכוּת יָ die Abkunst von etwas, z. B. קרמון östlich v. קרם v. auch noch ausserdem mit eingeschaltetem :- in penult., היצון der äussere v. היצון (zweifelhaft als Bezeichnung der Diminutiva, vgl. אָישׁוּן mit ָדָג = דָנוֹן; eben so י , z. B. יגלי Fussgänger v. קנלי; כוואָבו ; כוואָבו ;

יהורי. Bei zusammengesetzten Eigennamen tritt dieses בן - an das getrennte zweite Nomen, z. B. בַּן - וְמִינִר (auch ימיני allein) v. בנימין; auch bildet es Adjectiva, קרמני , שלישיר Das Fem. יח - endlich (ohne Masc.) bezeichnet sächliche Gegenstande, z. B. אַחַרית das Hinderste (אַחַר); ראש) באשית (לאש).

Anm. Selten ist die aram. Endang --, z. B. יְּחְבֵּר (לְּפְּנֵי); eben so ה und ה, z. B. השָּׁא (שִׁשִּׁ) Opfer, בּנִים בּנִים (einigemal collektiv) בּנִים בּיבּים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּנִים בּיבִים בּיבּים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבּים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבים בּיבִים בּיבים בּנִים בּיבים ב Zweiselhast sind Diminutiva mit eingeschaltetem -, z. B. עש v. עיש.

6. 33.

Composita und Nomina propria.

- 1. Erstere zeigen sich im Hebraischen selten, und meist nur bei Nomm. pr. und Partikeln. Aus 2 Nomm. zusammengesetzt sind, z. B. צלמות, אריאל; aus Nomen und Partikel, בליעל; ungewiss sind אלקום, יָקיקּלון; falsch בָּרְמֵּל (בֶּרֶם אֵל בַּ), עַבְטִיט (בֶּרֶם אַל בַּיִּ
- Letztere sind zusammengesetzt aus 2 Nomm. z. B. אָרְאַב; aus einem Nomen und Verbo, z. B. אליקים, getrennt ישב בשבת. Oft tritt - an das erstere, בַּבְרוּאֵל , מֵלְכִּירָם; bei Nomm., die von לה herkommen, oder ihrer Analogie folgen, :- und ,, z. B. ישמיאל, אבישי. Häufig sind Zusammensetzungen mit Gottesnamen zu Anfange und am Ende, z. B. יִשְׁעִיַרוֹר , יְהוֹיוַרֵע.

Anm. Zuweilen fällt ein Theil der Zusammensetzung weg, z. B. יְרוּשָׁלֵם; oder Nomm. pr. der Männer haben Femininalendung, z. B. מַפָּרָה, סֹפֶּרָה.

90 Hauptth.2. Formeniehre. Kap. 4. Vom Nomen.

II. Vom Geschlechte des Nomen.

§. 54.

Geschlecht nach Form und Bedeutung.

Das Geschlecht des Nomen giebt sich entweder durch die Form (Fsm.), oder durch die Bedeutung zu erkennen.

1. Charakteristische Endungen der Feminina sind היי, היי, bei Gutturalen היי, z. B. הייסיס, הייים, איי, עברית, עברית, עברית, עברית, שומא aus איים, u. s. w.

Anm. Aram, Endung ist אַרָּ, z. B. אַנָּשׁ = הַּישׁנָא poet. הַ, z. B. הַנְינָי, sehr selten ה (Milra), הַבְּיבָּ In הַ und ה gehört der vorletzte Vocal nicht zur

eigentlichen Femininalbildung.

2. In Ansehung der Bedeutung sind;

a) Masc., Namen der Männer, männlicher Aemter, Völker, Berge und Flüsse, selbst mit Femininalendungen, z. B. מְהָלֵח, הַלָּהְלָּה.

b) Femin., die Namen weiblicher Personen und Thiere, der Länder, Städte, doppelten Glieder des

thierischen Körpers.

Anm. Ländernamen als Maso. bezeichnen Völker, s. B. אַהְיִּה m. Juden; Völkernamen dagegen (selbst Plurale) als Fem. Länder, z. B. בַּשְּׁבִים als Sing. f. Chaldāa; ausser bei Dichtern. Vgl. Job. 1, 15, 1 Sam. 17, 21. Von doppelten Gliedern sind Masc. אַרָּה, und mit veränderter Bedeutung בַּשְּׁ Nacken, יְיַבַּ Antlitz u. s. w. (יְיִבַּיְּ o. die Rechte), — Feminina sind ohne Rücksicht auf Endung und Bedeutung: האָ (Topf), אַבָּיִּ הַאָּבָּי, הַבְּיִּ הַבְּיִּ הַבְּיִּ הַ בַּיִּ הַ הַּבְּיִ הַ הַבְּיִ הַ בַּיִּ הַ הַּבְּי, וּבִיּ הַ בְּיִבְּ הַ בַּיִּ הַ הַבְּי, וּבִיּ הַ בַּיִּ הַ בְּיִבְּ הַ בַּיִּ הַ בְּיִבְּ הַ בַּיִּ הַ בְּיִבְּ הַ בַּיִּ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְּ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיִבְ הַ בְּיבְ בְּיבְ הַ בְּיבְ הַ בְּיבְ הַ בְּיבְ הַ בְּיבְ בְּיבְ הַ בְּיבְ בְּיבְ הַ בְּיבְ הַ בְּיבְ הַ בְּיבְ הַ בְּיבְ בְּיבְ הַ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ הַ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְּ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְּי בְּיבְּיבְ בְּיבְ יבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּיבְ בְּבְיבְ בְּבְ בְּבְּבְּבְ בְּבְּבְ בְּבְּבְ בְּבְּבְ בְּבְּבְ בְּבְּבְּבְ בְּב

5. Bei Thiernamen wird das Genus entweder durch die Form, z. B. סוס m. הסוס f.; oder durch verschiedene Worte, z. B. סוס m. אַרוֹן f. (Esel_ Eselin); oder endlich durch die Construction bestimmt, z. B. סַבָּי, שִׁישָּׁ m. und f. (בּעָר) c. im Pentateuch). Die Epicoena (für beide Geschlechter), z. B. אַלוּף m. (Rind) behalten ihr Genus. Einige sind vorherrschend Masc., wie בַּעֶּב, בַּאַוֹי, andere Fem., wie

Anm. Bei Nomm. in doppelter Form hat das Fen. meist tropische Bedeutung, wie ny hohle Hand, naz, Palmzweig; oder collective, wie ny Bauhols v. yy; nyy

Gewölk v. 129.

III. Flexion des Nomen.

§. 35.

A. Des Pluralis.

1. Den Plural der Masc. bildet die angehängte Sylbe בי, ב. B. סוסום, דְבָרִים (דְּבָרִים). Nomina auf ברוחרים, z. B. יהודים v. יהודים.

Anm. Letztere, meist Gentilitio, auch מים (mit dazwischen gesetztem אין מיף neben מַרְבָּיִּאִים und מַרְבִּיִּאִים neben מַרְבִּיִּאִים und מַרְבִּיִּאִים neben מַרְבִּיִּאִים und חַבְּיִּיִּים neben מַרְבִּיִּאִים und חַבְּיִּים neben מַרְבִּיִּים und חַבְּיּ und חַבְּיּ (chald.), z. B. יְמִיּוּן, מִיִּין, selten י— (nicht syr. Stat. c.); selten יבָּי (von Gott mit —, mit (von Gott mit —, mit Punkten aus מְּבִּיּ , בְּעִייִּ , zum Unterschiede von מִּבִּיּ , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִי , בּעַרִּי , בּעַרָּי , בּעַרִּי , בּעַרְּי , בּעַרָּי , בּעַרָּי , בּעַרָּי , בּעַרְי , בּעַרִּי , בּעַרָּי , בּעַּי , בּעַרָּי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעִּי , בּעַרִּי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעַרִּי , בּעַרְי , בּעַרְיי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעִּיי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרְיי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּערִי , בּעַרְי , בּעַרְי , בּערַי , בּעַרִי , בּעַרִי , בּעַרִּי , בּעַרִּי , בּערִיי , בּערִיי , בּערִיי , בּערִי , בּערִיי , בּערִיי , בּערִיי , בּערִיי , בּערִיי , בּערִיי , בּערִיי , בּערִיי , בּערִיי , בּעריי , בַּעריי , בּעריי , בּ

An m. Selten findet sich mi defectiv, z. B. האוף; oder הא., z. B. היתארה Ez. 31, 8. — In einigen Fällen wird n in n— beibehalten, z. B. הושף ע. השף, הוחף ע. האים. — Der Plur. von ביל ist הויסים (wie von יים), von האים aber היים; andere auf m und n— hängen m— an, z. B. האוף, Pl. בייוים und הויים; zuweilen tritt

92 Hauptih 2. Formenlehre. Kap. 4, Vom Nomen.

nin noch an die Pluralendung ni, s. B. Dining v. nin. — Zweifelhaft bleibt nin (chald.), wo das dema Suff. vorhergehende i auch als Mater lectionis angesehem werden kann.

3. Viele Masculina bilden ohne Veränderung des Genus den Plural. auf ni, so wie Femin. auf ni. Andere haben beide Formen nach derselben Bestimmung des Genus.

אחות. Zu erstern gehören: באַ, באַ, איָאָר, איָאָר, אָבָּוֹה (f. רֹאוֹם), דְּבָּוֹה (הוֹר), בְּבָּוֹר (הוֹר), בְּבָּוֹר (הוֹר), בְּבָּוֹר (הוֹר), בְּבָּוֹר (הוֹר), בְּבָּוֹר (הוֹר), בְּבָּוֹר (בְּאַר בִּיְר (בְּאַר בִּיְר (בְּאַר בִּיְר (בְּאַר בִּיְר (בְּאַר בִּיְר (בְּאַר בִּיְר (בְּאַר בִּיְר בְּאַר בְּאַר בְּאַר בְּאַר בְּאַר (בְּאַר בְּאַר בְּאַר בְּאַר בּא

4. Pluralia mit Singularbedeutung sind, z. B. בית Angesicht; און Jahr; Namen mehrerer Tugenden und Laster, z. B. און Mitleid; און Liebe; Bezeichnungen des Alters, z. B. און Greisenalter; oder der Lebensverhältnisse, בית Jung frauschaft.
— Singularia endlich haben Pluralbedeutung (Collectiva), z. B. און Schafe; און Rinder u. s. w.

§. 56.

Vom Dual.

ז: Die Endung des Dual für beide Geschlechter ist בי (gen. comm.), vor welcher הי der Fem. in הי übergeht, z. B. קנלי v. קנלי v. קנלי v. קנלי v. היים עים תים עים היים נוגעים.

Anm. Veraliete und seltene Formen sind: 19-, ביים aus ירושולים aus ירושולים ביין וושולים. Oft tritt diese Endung an den Plur. der Fem. m, z. B. mm, Pl. חומות, Dual. ביחומה.

Er bezeichnet durch Natur oder Kunst zu einem Paare, zerbundene Gegenstände, z. 'B. אונים Ohren; מאונים Waage; wo er dann auch zur Pluralbezeichnung dient, z. B. שבעה עינים sieben Augen; zuweilen zur Verstärkung, z. B. צוררים Doppellicht, d. h. Mittag. Auch findet er sich neben dem Plural ห้น das Doppelte eines Gegenstandes, z. B. ביימיו בשפו Tage; שיחים zwei Jahre.

Anm. -Naturlich ist er bei und zwei, ana doppele so viel. Bei doppelten Gliedern des Körpers bezeichnet der Pher. stif in ähnliche kunstliche Gegenstäude; a. B. Achsen; pins: Handhahen; selten, desselbe, zr B. der Bual zuweilen tropisch, z. B. by Seiten. - Zwei felhaft sind מצרים Hürden, und מצרים Aegypten. Die Adjectiva, welche keinen Dual haben, werden im Plur. zu dem Nomen im Dual gesetzt. to 1 service in a

for and more and confidence \$.37. A. To

ban www. Worn Status constructusi we (

mask salimin to pegin the eric as he to what -iev. Das Nomen im Statu constructo (im Geniti-verhaltnisse das Nomen regens) erleidet; da es mit dem folgenden Nomen (dem eigentlichen Genitive) als ein Wort angesehen wird, eine Veränderung der Vocale (vgl. §. 10. und §/39,40.) und der Form. In letz-ב. B. עיבו עיבי ; מוסים v. עיבי (ת von Verbie). verlängert sich in רוה, z. B. לעה verlängert sich in ייר או יירעה יירעה י, z. B. יוֹחָי v. יוֹחָי. Anm. Zuweilen ist n- f. und D- oder D- ge-

94 Hauptth, 2. Farmenlehre. Kap. 4. Vom Nomen.

blieben, z. B. tan non, tan trym; die Endung — ist nicht als syr. Stat. c. Pl. zu betrachten, denn nicht als syr. Stat. c. Pl. zu betrachten, denn nicht als syr. Stat. c. Pl. zu betrachten, denn nicht als syr. Jes. 20, 4. kann auch Stat. abs. sein (vgl. §. 35. 1, Anm.), und bei rate Gen. 49, 26. ist der Accent dagegen; der arabische auf 1, wird gemeiniglich durch das Keri — exklärt, z. B. 1 Chron. 2, 55.

§. 38.

Paragogische Buchstaben am Nomen.

Ohne Einfluss auf die Bedeutung treten paragogisch an das Nomen: a) אוריים, an den Stat. abs. des Masc. Sing., z. B. אוריים (בירים); des Fem. אוריים בירים (בירים); auch mit dem Artikel, z. B. אוריים בירים בירים בירים (בירים); der Adject. f., בין יו אוריים (בירים); an das Nomen f., z. B. אוריים (בירים (בירים)); an das Nomen maso. und Infin.); und an Partikeln, z. B. אוריים בירים (בירים) אוריים בירים בירים (בירים) אוריים בירים בי

Ann, n., welches ursprünglich wohl nach aram. Sprachgebrauche die Stelle des Artikels gertreien splite (Status emphaticus), ist zuweilen blosse Feminialendung, vgl. Deut 14, 17.; — ist eben so wenig aus entstanden, als es Part. zu Adject. macht; i endlich für das pleonast. Suff zu halten, verbietet Numerus und Genus. Dass es nicht von nin abgeleitet werden kann, und als Artikel zu dem folgenden Nomes gehört zu beweiset pp. 10.7 Jes. 56, 9.

Vocalveriinderung der Nomina (0. 12. 13.)

Bei Fortrückung des Tops treten folgende Fälle ein. Rückt derselbe a) um eine Sylbe, wie im Dung und Piural, so wie beim Hinzutreten der leichten Singular - und Pluralsuffixa, so fällt von 2 veränder lichen Vocalen der erste weg, z, B. בַּבְּלָּה וּבְּלָּה עוֹם עִבְּלָּה עִּבְּלָּה עִּבְּלָּה עִּבְּלָּה עִּבְּלָּה עִּבְּלָּה עִבְּלָּה ִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלֵּה עִבְּלֵּה עִבְּלָּה ִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָה עִבְּלָּה עִבְּלְּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלְּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלָּה עִבְּלְּה עִבְּלְּה עִבְּלְּה עִבְּלְּה עִבְּלְּה עִבְּלְּה עִבְּלְּה עִבְּלְּה עִבְּלָּה עִבְּיּה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיּיה עִבְּיה עִבְּיּיה עִבְּיה עִבְּיה עִבְּיה עִבְּיה עִבְּיה עִבְּיה עִבְיה עִבְּיה עִבְּייה עִבּייה עִבְּייה עִבְּיה עִבְייה עבִּייה עִבְייה עִבְיבְייה עבּייה ב

z. B. אִרֶב v. אִרְבּׁים, oder es tritt die Grundform ein, z. B. מִלְבִּים v. בְּלְבִּים s. §. 41. Decl. V.); der zweite aber wird verkürzt im Stat. c. und vor den Suff. בְּבִּרְבָּם, missing., z. B. הְבְּרְבָם, Rückt er aber, b) um zwei Sylben, wie im Stat. c. Plur., und bei den schweren Suff. Plurall., so fallen beide weg, z. B. הַבְרָרִבּם, הְבַבְּרִר. (§. 10. B. 3.)

Anm. Nach denselben Regeln verfährt man bei der Bildung der Fem. auf n. (oder n.; nur in der vorletzten Sylbe abweichend,) aus Masc., vgl. §. 42.

Declination des Nomen.

§. 40.

Allgemeine Uebersicht.

Anm. In den Segoletformen (vgl. S. 41. Declin. V. A. u. B.) schliesst sich der Dual an die kürzere Stammform, z. B. בְּנֵלִים Dual v. בְנֵלִים. — Uebrigens trifft diese Vocalveränderung nur die beiden letzten Sylhen.

S. 41.

Declinationen der Masculina.

Die Charaktere der einzelnen Declinationen der Masc. sind folgende: Unveränderliche Vocale in einund zweisylbigen Wortern (Decl. I.), in der letzten Sylbe (Decl. II.); veränderliche in einsylbigen, oder in der letzten mehrsylbiger Wörter (Decl. III.), in der letzten und vorletzten (Decl. IV.); furtive in der letzten bei Segolatformen (Decl. V.); Dag. f. in dem letzten Stammbuchstaben bei hinzutretenden Bildungssylben und Suff. (Decl. VI.); und endlich Derivata der no auf in (Decl. VII.)

NB. Bei den folgenden kleinern Tabellen vor den einzelnen Declinationen merke man, dass da, wo die Vocale unter den Paradigmen fehlen, die Vocale des zunächst vorhergehenden gelten, da aber, wo die Punkte fehlen oder nur unter einzelne Consonanten gezogen sind, treten die Vocale der darüberstehenden Stammform ein.

נבור סום

In allen Flexionen unveränderlich.

Declinat. I. Umfasst alle ein – und zweisylbigen Nomina mit unveränderlichen Vocalen (ל. 10. A.), ב. B. מִלְבוֹת מִלְבוֹת מִלְבוֹת מִלְבוֹת Das — oder — imp. erkennt man theils aus der Abstammung von אָל, ב. B. בְּבְּי, אָל, (ע. בְּיִלְּבוֹע , לַבְּי, עָלָּה , בְּי, בְּיִל , בְּיִל בְּיִל , בְּיִל בְּיִל , בְּיִל בְּיִל , בְּיִל בִּיל , בַּיִּל בְּיִל בַּיִּל , בַּיִּל בַּיִּל בַּיִּל בַּיִּל , עַרְּיָּבְּיַל , עַרְּבְּיַל עָּרְיִּב , בַּיִל בַּיִּל בְּיִל בְּיִּל בְּיִּל בַּיִּל בְּיִּל בְּיִּל בְּיִּל בְּיִּל בַּיִּל בְּיִיל בְּיִּל בְּיִּל בְּיִּל בְּיִּל בְּיִּל בַּיּל בְּיִּל בַּיִּל בְּיִּל בַּיִּל בְּיִל בְּיִּל בְּיל בְּיִּל בַּיּל בְּילִים בּיִּל בַּיּל בַּיל בַּיל בְּילִים בַּיל בְּיל בְּיל בְּילִים בּיל בְּילִים בּילִים בְּילִים בְּילִים בּילִים בְּילִים בּילִים בּילִים בּילִים בּילִּים בּילִים בּילִים בּילִים בּילִים בּילִים בְּיל בְּילִים בְּילִים בּילִים בְּילִים בְּילִים בְּילִים בְּילִים בְּילִים בְּילִים בְּיבְייבְיבְּיל בְּילִים בּילִים בּילִּים בּילים בּילִים בּילִים בּילִים בּילִים בּילִים בּילִים בּילִּים בּיל בְּיבְּיל בְּיל בְּילִים בְּילִים בְּילִים בְּילִים בּילִים בּיל בְּיבּיבְּיל בְּיבְּיל בְּיבְּיל בְּיבְיבְּיל בְּיבְּיל בְּיל בְּיבְּיל בְּיבְיבְיבְּיל בְּיבְּיבְּיל בְּבְּיבְיבְּיל בְּיבְיבְיבְּיל בְּיבְיבְיבְּיבְיבְיבְיבְיבְּיבְּיבְיבְּיבְיבְיבְיבְּבְ

Anm. Das — imp. der Form * * findet sich zuweilen in — verkürzt; eben so bei Formen, wie thing
und him. — Der Plur, von Max ist ning (wie von him), und in einigen geht 1 vor Suff. und im Plur.
in tüber, z. B. ningeng v. ning; ningen v. ning.

Stat. abs. S. זַבְרוֹן מָלִיץ פָּקִיד

Declinat. II. Hieher gehören Nomina mit einem unveränderlichen Vocale in der letzten und - oder - puro in der vorletzten Sylbe, z. B. אַרֹרָ, יָבָילִיט Dieses - oder - fallt durchgehends weg, und in Formen wie אָבָרוֹן auch Dag. f., z. B. Stat. c. וֹבְרוֹן.

Anm. Impurum ist — in Formen med. gutt. dagestandas (Decl. L), z. B. מְרִים לַּ. מִרִים (In zweiselhaften Fällen, z. B. מְרַיִּם hat man auch nach beiden Formen flectirt); in der Form מֹלִים der Verb. מֹלִים und einigen andern, wie שִּישׁים, מִיבְּיִם der in den Nomm. pr.
gentil. מַרְנִים מִּיבְּיַם Einige Nomm. der Form מְרַנִים מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם (מִיבְּיִם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּיַם מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּם מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִּיבְּים מִּיבְים מִיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִּים מִּים מִּים מִּים מִיבְּים מִיבְּים מִּים מִּים מִּים מִיבְּים מִיבְּים מִּים מִים מִּים
•	בּיבָּי	מֿס	אוֶב	מוֹבֹּנו
St. c. Sing, Pl. abs. (Du.)		: 11		*****
Sff. lev. S. u. Pl.		. 441444		
$Sff. gr. S. (B. \exists)$ $Pl. (Du.) c. Sff. gr. Pl.$	· • • • • • • • • • • • • • • • • • • •			

Dectinat. III. Diese vereinigt in sich einsylbige Nomina mit — oder — puro, z. B. דָי, בּיִי, בּיִי, סder zweisylbiga mit denselben Vocalen in der letz-ten, und einem unveränderlichen in der vorletzten Sylbe, z. B. מְוַבֵּר, מִוְבֵּר, אֵיֵב, אִיֵב, Hierzu merke man:

A. Das - verkürzt sich in - im Sing. in dem Stat. c., und vor den schweren Suff. z. B. - 72

Fred William Co.

מוֹכְבְבֶּבֶּם; fallt aber ganz weg im Stat. c. Plur. und den schweren Suff. Plurall., z. B. יְנֵיבֶם, בַּיִבֶּבָּם.

Anm. Einige Derivata der Verba irreg. (vgl. יש, יש, Decl. I.) haben — imp., namentlich der יש, z. B. שֹלָם, בשׁנָּא, der יְשׁ, z. B. וְשְׁבָּי, besonders der אָל, z. B. אַרְטָּר, וֹיִי behält selbst vor Makkeph —, ausser אִינְלָם, בּיִי, בְּיִבֶּים, בֹיִים, בּיִים, בּיים, בּיִים, בּיים, בּיִים, בּיִים, בּיִים, בּיִים, בּיים, בּיִים, בּיִים, בּיִים, בּיים, בּיִים, בּיִים, בּיִים, בּיים, עסר אִיבוּ, בּשָׁ, בְּשָׁ, בְּשָׁרָ (aus בְּשִׁ, צִיבּ, אַיבּרָר, בּשָׁרָּ (aus בְּשִּׁר, בּשִׁרָּ (aus בְּשִּׁר, בּשִׁרָּ (aus בְּשִּׁר, בּשִׁרְ (aus בְּשִּׁר, בּשִׁרְ (aus בְּשִּׁר, בּשִּרְ (aus בְּשִּׁר, בּשִׁרְ aus בְּשִּׁר, בּשִׁר (aus בְּשִּׁר, בּשִׁר (aus בְּשִּׁר, בּשִׁר (aus בְּשִּׁר, בּשִׁר (aus בְּשִּׁר, בּשִׁר (aus בְּשִּׁר, בּשִׁר (aus בְּשִׁר, בּשִׁר (aus בְּשִׁר, בּשִׁר (aus בְּשִׁר, בּשְׁרָ בְּשִׁר, בּשְׁרְ בְּשִׁר (aus בְּשִׁר, בּשְׁרְ בְּשִׁר (aus בְּשִּר, בּשְׁר (aus בְּשִׁר, בּשְׁרְ (בְּשִׁר (aus בְּשִּׁר, בְּשִׁר (aus בְּשִׁר, בְּשִׁרְ (aus בְשִׁר, בְּשִׁרְ (aus בְשִׁר, בְּשִּרְ (aus בְשִׁר, בְשִׁרְ (מִּבְּי (מִּבְּי (מִּבְּי (מִבְּי (מִּבְי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מְבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מְבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מִבְּי (מְבְי (מִבְּי (מְבְי (מִבְּי (מִבְּי (מְבְי (מְבְי (מְבְי (מְבְי (מִבְי (מְבְי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְי (מְבְי (מְבְּי (מְבְיי (מְבְי (מְבְי (מְבְי (מְבְי (מְבְיי (מְבְי (מְבְּי (מְבְיי (מְבְי (מְבְי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְי (מְבְי (מְבְי (מְבְי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְיי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְּיי (מְבְּי (מְבְּי (מְבְּיי (מְבְּי (מְבְּיי (מְבְּיי (מְבְיי (מְבְּיי (מְבְּיי (מְבְּיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְּיי (מְבְּיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְּיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְּיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְּיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְּיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְיי (מְבְי

אר פחף זקן חכם לבב דבר Stat. abs. S. אר פחף זקן חכם לבב דבר St. c. Sff. gr. S. Pl. abs.(Du.) Sff. l. S. u. Pl. Pl. (Du.) c. Sff. gr. Pl.

Declinat. IV. Hieher sind zu rechnen zweisylbige Nomina:

A. mit zwei reinen —, oder reinem — in der vorletzten Sylbe, z. B. בָּבָר, בָּבֶר.

B. mit reinem — in der letzten und reinem — in der vorletzten Sylbe, z. B. 121.

Das — oder — der vorletzten Sylbe geht überall verloren (unter Gutturalen steht dann —, z. B.
מבות St. c. v. מבות), der Vocal der letzten dagegen
verkürzt sich im Stat. c. Sing. und vor מבות, וב, in
— (— zuweilen im Stat. c. in —, wobei auch das
vorhergehende — in — übergeht, z. B. מבות לובות nm. Die Derivata der אל behalten im Stat. c. Sing. in der letzten Sylbe ihr — oder —, z. B. אַבָּג, אַנְּיָטָּ, אַנְיָטָּ, אַנְיָטָּ, אַנְיָטָּ, אַנְיָטָּ, בּוֹשְׁיִטָּ, וּנִינְיָטָּ, בּוֹשְׁיִטָּ, וּנִינְיָטָּ, בּוֹשְׁיִטָּ, וּנִינְיָטָּ, בּוֹשְׁיִטְּ, וּנִינְיָטְּ, אַנְיַטָּ, בּוֹשְׁיִיטְּ, אַנְיַטָּ, בּוֹשְׁיִיטְּ, בּיִשְׁיִיעְּ, בּיִּשְׁיִּ, בְּשִׁיִּיעְּ, בּיִּשְׁיִּ, בּיִּשְׁיִּ, בּיִּשְׁיִי, בּיִשְׁיִי, בּיִשְׁיִי, בּיִשְׁיִי, בּיִשְּיִי, בּיִשְׁיִי, בּיִּשְׁי, בּיִשְּיִי, בּיִשְּיִי, בּיִשְּיִי, בּיִשְּיי, בּישִּיי, בּישִּיי, בּיבּיי, בּישִּיי, בּישִּיי, בּיבּיי, בּישִּיי, בּיבּיי, בּייִיי, בּייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּיייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּייי, בּיייי, בּיייי, בּייי, בּייי, בּיייי, בּיייי, בּיייי, בּיייי, בּיייי, בּיייי, בּייייי, בּייייי, בּייייי, בּיייייי, בּייייי, בּייייי, בּייייי, בּייייי, בּייייי, בּייייי,

א. B. אל כ. לה בין פעל נצח נער קרש ספר מלך א. בין פעל נצח נער קרש ספר מלך א. בין פעל נצח נער קרש ספר מלך א. בין פעל נצח נער קרש ספר מלך א. בין פעל נצח נער קרש ספר מלך א. בין א.

Declinat. V. Diese umfasst die Segolatformen G 2

100 Hauptth. 2. Formenlehre. Kap. 4, Vom Nomen.

(ursprünglich einsylbige auf zwei vocallose Consonanten ausgehende Nomina mit —, — und — — ö unter dem ersten Stammbuchstaben) d. h. zweisylbige Nomina (Milel) mit furtiven Vocalen in der letzten und den, in dem einsylbigen Stamme befindlichen kurzen, entsprechenden langen Vocalen in der vorletzten Sylbe, — ae (bei folg. Guttur. —), — und —. Man kann sie eintheilen:

- A. În Derivata des regelm. Verbi mit furt.,
- B. der Verba gutt. mit furt., אבל, הצב, של und C. der Verba לה und של mit und furt., אברי, חול, חול, חול, חול.

Die beiden erstern und die Deriv. אוֹם bleiben im Stats c. Sing. unverändert, nehmen aber vor den Suff. Sing., dem Dual und Plur. constr. (mit schweren Suff.) die einsylbige Stammform wieder an, z. B. אַרָּאָרָם, בְּיִלְיִם, בְּיִלְיִם, אַרָּאָרָם, עוֹבְּילִים, אַרָּאָרָם, עוֹבְּילִים, שׁנִילִים, שׁנִיבּים, שׁנִילִים, שׁנִילִים, שׁנִילִים, שׁנִיבּים, שׁנִיבּים, שׁנִים, שׁנִים, שׁנִיבְּים, שׁנִיבּים, שׁנִיבּים, שׁנִיבּים, שׁנִיבּים, שׁנִיבּים, שׁנִיבּים, שׁנִיבּים, שׁנִיבְּים, שׁנְיבִים, שׁנְיבְּים, שְׁנִיבְּים, שׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְּיבְּים, שְּיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְּיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְׁנִיבְּים, שְּיבְּים, שִּיבְּים, שִּיבְּים, שְּיבְּים, שְּיבְּים, שְּיבְּים, שְּיבְים, שְּיבְים, שְּיבְים, שְּיבְים, שְּיבְים, שְּיבְים, שְּיבְּים, ים, שְּיבְּים, שְּיבְּים, שִּיבְּים, שְּיבְּיבְּים, שְּיבְּים, שְּיבְּים, שִּיבְּים, שְּ

Li Anmerkungen zu A. und B. nach den Vocalen der drei Stammformen.

a) Zu den Formen aus —, אָלֶהָ (אַלָּהָ), אָלָבָ (אַלָּהַ).

Erhalten hat sich die ursprüngliche Form in איש und man. (מְלַרְיּה, מִיּהְיִּה, und — zeigt sich ausser den schon angeführten Fällen, und in den Nomm. med. gutt., z. B. אַבָּר (ohne Einfluss des Guttur. מַהָּלָּ, מְהָיָּתְ neben מַהְיִּחְ, auch noch vor paragog. אַבְּר, ב. B. אַבָּר, עות in den Derivv. der שׁבְּר, שִׁיֹּבְּי, שִׁבְּי, ווֹתְ (vgl. LXX. אַלְרָּגָּוּ בּיִּבְּי, ווֹתְ (vgl. LXX. אַלְרָּגָּוּ בִּיְּבָּי, ווֹתְ (vgl. LXX. אַלְרָּגָּ בַּיְּבָּי, ווֹתְ (עִּבְּרָ בַּיְּבָּי, אַבָּי, ווֹתְ מַבְּיָּ, אַבָּי, ווֹתָּבָּ, אַבָּי, ווֹתָּבָּ, אַבָּי, ווֹתָּבָּ, אַבָּי, ווֹתָּבָּ, אַבָּי, ווֹתְ מִבְּי, אַבָּי, ווֹתְּבָּ, אַבָּי, ווֹתְ מָבְּי, ווֹתְּבָּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיַ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, אַבָּי, ווֹתְיִּ, בְּיָבָּ, ווֹתְיִּ, בּיְבָּי, ווֹתְיִּ, בּיְבָי, ווֹתְיִּ, בּיְבָּי, ווֹתְיִּ, בּיְבָּי, ווֹתְיִּ, בּיְבָּי, ווֹתְיִּ, בּיְבָּי, ווֹתְיַבּי, ווֹתְיִּ, בּיְבָי, ווֹתְיַבּי, ווֹתְיִּ, בּיְבָּי, ווֹתְיַבּי, ווֹתְיַבּי, ווֹתְיַבּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיִּ בּיִבּי, וּיִבְי, ווֹתְיַבּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיַבְּי, ווֹתְיַבּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיִבּי, וּיִבְּי, ווֹתְיבּי, וּיִבְּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיִי, ווֹתְיּי, בּיִי, ווֹתְיּי, בּיּי, ווֹתְיִי, וּיִבְּי, ווֹתְיִבּי, ווֹתְיִי בּיּי, וּיִבְּי, וּיִבְּי, וּיִבְּי, וּיִבְּי, וּיִבְּי, ווֹתְיִי, ווֹתְיִי, ווֹתְיִי, ווֹתְיּי, ווֹתְיּי, ווֹתְיִי, ווֹתְייִי, ווֹתְיּי, בּיבְּי, וּתְיּי, בּיבּי, ווֹתְיִי, בּיבּי, בּיבּי, בּיבּי, בּיבּי, בּיבְּי, בּיבּי, בּיבְּי, בּיבְיּי, בּיבְּי, בּיבּי, בּיבּי, בּיבְּי, בּיִי, בּיבְּי, בּיבְיּי, בּיבּי, בּיבּי, בּיבְּי, בּיבְּי, בּיבְי, בּיבְיּי, בּיבְי, בּיבְיּי, בּיבְּי, בּיבְּי, בּיבְּי, בּיבְּי,

e. Sing. finden sich Formen wie יְּבְרֵי, יְרַרִיּן, יְרַרִיּן, עִיבְּיִר, אָרָרִים, שְׁבֵּעים, שְׁבְּעִים, שְׁבְּעִים, שְׁבְּעִים, שְׁבְּעִים, שְׁבְּעִים, שְׁבְּעִים, שְׁבְּעִים, לְּבְרַיִם, קּלְרָיִם, der Plur. constr. mit Dag. f. enph., z. B. חַלְּבִים, (Ueber Dag. lene in der Adspirata als dritten Stammbuchstaben s. § 3. B. 2. Anm.).

b) Zu den Formen aus --, הַפֶּר (נִצָּח, סִפָּר).

Ursprüngliche Formen sind nur noch אָבָה, אַפָּהְ. (Plur. constr. אַבָּהְ), Die Nomm. I. gutt. flectiren in —, z. B. אַבָּה, אָבָה, אָבָה, doch behalten einige —, z. B. אַבָּה, אָבָה, בענלים. Auch hier findet sich der Stat. o. mit —, z. B. אַבָּה, der verkürzte Plural, בּישִיהּ ; Dag. f. euph. im Plur. c., z. B. אַבָּלי, Vor parag. ה_ bleibt —, z. B. אַבָּה ע. בּיבָה.

c) Zu den Formen aus - בעל , לַרָשׁ (פַעל , בַּרָשׁ) פֿעל , בַרָשׁ).

Einige verkürzen in —, z. B. אָבֶּלָּה, γצָּיְּׁף mit Suff.
אַבְּעָרָה u. s. w.; die med. gutt. haben selten —, z. B. אַבְּרָּה, z. weilen jedoch — f. אַבָּרָה, z. B. אַבְּיִּבָּה, vor אַ auch ohne Guttur. —, wie in אָבְיּבָּה. Im Plur. abs. haben —, הַיִּבְיּיִבּה, הַיִּבְיִּיִּבְּה, איני in אָבְיּבָּה, Im Plur. abs. haben בּיִּבְּה, הַיִּבְּיִּבְּה, הַוֹּחְצָּה, sonst gewöhnlich —, z. B. בּיִבְּיִבְּה (בְּבָּבְּה); ein — — ซ f. — hat בּיִבְּיִים und בּיִבְּיִבְּיִּם mit dem Artikel, Von אַבָּרָה ist der Plur. abs. בּיִבְּיִּבְּה (mit ה parag. הַבְּיִבְּיִבְּה (mit ה parag. בּיִבְּיבָּה (mit ה parag. בּיבְּיבָּה (מוֹלָה בּיבָּה (mit ה parag. בּיבְּיבָּה (mit ה parag. בּיבְּה (mit ה parag. בּיבְּיבָּה (mit ה parag. בּיבְּה (mit ה parag

II. Anmerkungen zu C.

a) Zu den Derlvatis von Verb. הוא.

In den Formen wie אַם und אַחָּ werden erst in der Pausa die ursprünglichen Vocale erkannt, אָבָּה, אַחָּה. Vor Suff., die mit Vocalen anfangen, erhält der erste Stammbuchstabe —, z. B. אָבָה, vor אָרָ, z, B. אָבָה, vor אָרָ, z, B. אָרָה, vor אָרָה, z, B. אָרָה, vor אָרָה, erhalten in diesen Fallen —, z. B. אַרָּה, אַרָּה, עוֹנָה, med, gutt. בּיִּה, z. B. אַרָּה, עַנְּה, עַנְּה, שִׁרָּה, עַנְּהְיִּה, geht י radio, ofter in n über, z. B. בּיִּה, עַנְּהָּיִּה, עַנְּהָּיִּה, geht י radio, ofter in n über, z. B. בּיִּה, עַנְּהָיִּה, עַנְּהָיִה, עַנְּהָיִה, בּיִּה, פּרָה יִּהְלָּהְיִה, בּיִּה, בּיִּה, בּיִּה, שִׁרְה בִּיִּה, פּרָה יִיה, פּרָה יִּה, פּרָה יִּהְלָּה, בּיִּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְיִּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִיה, בִּיּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִּי, בְּיּיּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בּיִּי, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִיה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִּה, בְּיִיה, בְּיִיה, בִּיּי, בְּיִיה, בְּיִּיה, בְּיִּיה, בְּיִּיה, בְּיִּה, בִּיּיי, בְּיִּיה, בִּי

b). Zu den Derivatie von Verb, iv.

Von der Form nyn finden sich noch nyn, nyn, myn; als Phir, nur proup und prain, -- Nach ny werden

102 Hauptth. 2. Formenlehre. Kap. 4. Vom Nomen:

לול , איל , איל u. s. w.; mit , (f. איר , פיר , איל u. s. w.; mit , (f. איר) עיר . Suff. איר , שיח (שיתו). Plurale mit שיה הילים mob. sind איר אין שירות עירים mob. gehören hieher Derive. der שוק , wie שור שור איר ואיר ואירים.

Stat. abs. S. ביר מר חק אם ים St. c. S. .....

Sff. gr. S. u. 7

Anm. Hieher gehören zunächst Derivata der עש und Contracta wie רב ל. חבש, mit Suff. אבן; von den Deriv. des regelm. Verbi (vgl. Tab. der Nomm. derivat. p. 83.)
Formen nach I. A. a. בוא, בעש, ועס, nach B. b. אבן, nach II. A. ועס, ועס, חבר ווו B. (Po. und Pil.) ועש, ועס, ועס, ווועס, וועס,
Gutturalen erfolgt die Verlängerung des vorhergehenden Vocals, z. B. שִׁיִּשְׁ v. שִׁיָּי implicite steht es in הַּאָּ, הֹיַ מִּתְּח הַשְׁבָּבָּ. In einigen Deriv. von מִיבָּה. B. מִיבָּה, אָסָבָּ, pleibt — unter p unverändert.

Declinat. VII. Zu dieser gehören alle Derivata der ה"ה auf ה", welche im Stat. c. Sing. — in — verlängern, und bei Bildungszusätzen dasselbe zugleich mit ה wegwerfen, z. B. הווה עה ער הווים, הווי על ה. Mit den Vocalen der vorhergehenden Sylben wird nach §. 10. verfahren.

Anm. in einigen Fällen ist n- im Stat. c. Sing. unverändert geblieben.

104 Hauptth 2. Formenlehre. Kap, 4, Vom Nomen.

Paradigmen der Nomina
(zn §, 40, 41, Vgl, Tab, der
Masculina im

•	, y .		,	
,	Masculina im			
	Decl. 1.	Decl. III.	Decl. IV.	
Stat, abs.	סוס	אָב	דַּבָר	
Suff.	(Ross)	(Vater)	(Wort)	
Sing. 1. c.	סופר	אָבִי	ندتراء	
2.m.	مرنما د	אָבִיף	गःस	
2. f.	סוסה	אָביה	וּבָּרוּ	
. 5.m.	סרסוי	אָבִיר, וווּ	יָּבָרוּ יִי	
5. f.	סוּסָת	אַבית	أدخرك	
. Plur. 1. c.	סומנו	אָבינוּ	וֹ בְבָינוּ	
2. m. u. f.	סוּסְכֵם ,ן	אָביכֶם , ן	וְבַרְכָם ,ן	
3. m. u. f.	סוקם, ן	אָביהֶם, ן	וְבָנָם ,ן	
		Masculina im		
Stat. abs.	סויסים	. הַנִינים	ַּרָבָרִים יַבְרָים	
Suff.	(Rosse)	(Blut)	(Worte)	
Sing. 1. c.	סוסי	דַמַנּ	ئۆڭد	
2. m.	סוּמֶין	ָרָמֶי ו ָה	أدثراله	
2. f.	סוסיון	tailt .	וַבָּרוִוּ	
3. m.	סוּסָיוֹ	וְבָנִיוּ וֹ	ئْدَكُرُدر	
3. f,	میشش	ָדָּמֶי רָ גָּ	֓֞֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓	
Plur. 1. c,	פוסינו	בָּבֵיוכוּ	فتتردوه	
2. m. u. f.	סייםינֶם	רְמֵיכֶם,ן	ן, פּבְרֵיכֶם	
5, m, u. f.	סוסיהם ו	דמוהם . ז	ז. בררים	

Paradigmen der Nom. mascul, mit Suffixis. 105
masc. mit Suffixis.

Pronomm. p. 25. und §. 14. B. b. Singular.

ming acci.				1
Decl.	Decl.	VI.	Deel. VII.	
מֶלֶהְ	פֿעל	1	חק	ָשָׁרָת <u>י</u>
(König)	(Werk)	(G	eset z)	(Acker.)
בולפי	ב <u>ויד</u> לי		أيافاد	שָׂרִר
تمئإنجك	فَامُرَا لِهُ		أمأذاك	خازاد
व्यद्वेद	פועלה		וצונ	هُتلا
בּלְכּ וֹ	ץ בל וי	·	نُلطِر	שָׂוֵדוּנּ
सर्देध	פַע <u>ל</u> ה		أسظلا	אָדֶיָשָׁ
מּלְפֵנוּ	<u>פַּעל</u> נוּ		كاظره	שָׁבֵּנִרּ
מַלְבַּבֶּם ,ן	פֿלגילכם יו	1,	ביללכם	אָרָכָם ,ן
בֿעֹלְבַּם ﴿ !	פֿהלם ,ן	1	, ppn	هُدُه ﴿ ا
Plural.	•			
מלכים	פ ּ ענינים		חַקים	שָׁרִים
(Könige)	(Werke)	(Ge	setze)	(Aecker)
מֿלָבֿי	<u>ה</u> ֿתַרָּנ		كدقاء	ָטְדַי.
לענָבּיף	פַּעָלֶיוּה		्भाधार्	הַּוֹּגִּינוֹבָּ
בֿלָבּיִּתְ	פֿגֿקֿיָן		كالأذلا	י שָׁרַיִּוּ
בְּנִלְבָיוּ	פֿהֹבְוּנ		וַמָּור	שָׁבִירּ
ڡٞڒڔٛڎٮ۬۬ٮ	ڡؙڎۮ۫ؠٮڷ		أناثلث	שָׁרֶיתָ
מֶלֶבִינוּ	פֿהֿנורנ		בופורנ	שָׁרֵינוּ
לילְבֹּיבֶם,	פּוֹגְנִיבֶם, ן	4	טֿפֿיבֿם	שְׁדֵיכֶם ,ן
בולבינום ,ן	פֿללינום יו	1,	أنقاش	אַרינום ,ן

106 Hauptth. 2. Formenlehre. Kap. 4. Vom Nomen.

S. 42.

Bildung der Feminina aus Masculinis.

(vgl. §. 34. 1.)

Feminina werden aus Masculinis auf folgende Weise gebildet:

a) Die Endung 7- tritt an die vor leichten Suff. Sing. verkürzte Masculinarform. Vgl. §. 41.

Anm. Zu den einzelnen Declinat. vergleiche man folgende Beispiele: Decl. I. יש יירה הייר ליירה הייר ליירה היירה ליירה היירה ליירה היירה ליירה ל

latformen der Feminina (§. 43. Decl. V.) Aus Decl. VI. ohne Dag. f. gehört hieher הַבְּקְרָאָת v. בּקְרָאָת. Aramäisch ist-הַאָּיִם f. הַאָּיָנוּ ; arabisch gebildet בּיִלְיִוּ f. הַיָּנְיִּ זּ Mos. 16, 11.

S. 43.

Declinationen der Feminina.

Die Vocalverinderung ist hier weit einfacher; im Plural treten sowohl leichte als schwere Suff. an den Stat. constr. Den Charakter derselben bestimmen die der Endung — vorhergehenden Vocale; unveränderliche (Decl. I.); — oder — pur. (Decl. II.); kurze in zusammengesetzter Sylbe (Decl. III.); oder die Endung n— (n—) der Segolatformen (Decl. IV.).

בְּתוּלֶת סוּטָה Unveränderlich.

(Stat. c. u. Suff. gr. S. n-; Suff. lev. n-; Plur. abs. u. constr. mit Suff. ni-).

Declinat. I. Hieher gehören alle Nomina mit unveränderlichen Vocalen in der vorletzten Sylbe, z. B. הַנָּה, הַגוֹרָה, מִיּקְרָה, נוֹרָה, נוֹרָה, u. s. w.

Anm. Man vergleiche hierzu die aus Masc. Decl. I. II. (III.) VI. gebildeten Femin. S. 42. a. Anm.

. Stat. abs. S. (u. Pl.) צרקה שנה שנה שנה ואנה In allen übrigen Flex.

Declin. II. Begreift alle Nomina mit — oder — puro in der vorletzten Sylbe, z. B. שָׁנָה, שָׁנָה, Diese Vocale fallen in allen Bildungen (ausser Plur. abs. מִצְּרָה u. s. w.) weg, und ein denselben vorhergehendes — geht dann in — (— in , oder —) über, z. B. מְצִרְקָת Stat. c. v. מִצְרָקָה.

Anm. Viele hieher gehörige Nomina nehmen im Stat. c. und vor Suff. die Formen nim und nim an, z. B. njug, nium v, njug; nja, naja, v. njug.

108 Hauptth. 2. Formenl, Kap, 4. Vom Nomen.

Unveränderlich sind diese charakt. Vocale (— und —), wenn sie in א oder י ruhen.sollten (vgl. §. 41. Decl. I.), ב. B. השָבָּי, הַשְּׁיבָה (f. הְשִׁיבָה); in Derivv. der יש und יש, z. B. היָד (יור) עַיָּה (יור) יִיָּה der in Derivv. der יש und יש, z. B. היָד (יור), ב. B. היָד (f. היְבַּי v. אַבָּי (v. יור), ב. B. היָבָי (v. יור), ב. א. w. Eben so ist — imp. in einigen Derivv. der הי, ב. B. הַּלָּאָה, ישׁרָה, ישׁר, ישׁר, und — in Derivv. der איל med. E., z. B. הַלָּאָה, — Letzteres giebt sich zuweilen durch — zu erkennen, z. B. הַבָּה, בּמַבּה, הַבָּה, בּמַבּה, במבּר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה וווויבר במבונה וווויבר במבונה וווויבר במבונה ווויבר במבונה ווויבר במבונה וווויבר במבונה וווויבר במבונה וווויבר במבונה ווויבר במבונה וווויבר במבונה ווויבר במבונה ווו

In allen Flex. מערה חרפה שמלה מלפה משפר Pl. abs.

Declinat. III. Umfasst aus Segolatformen der Masc. gebildete Feminina mit kurzen unveränderlichen Vocalen in zusammengesetzter penult.; deren Plur. abs. den Masc. Segol. analog gebildet wird (§. 41. Decl. V.), z. B. מַלְכַּה v. יַלְרָה v. יַלְרָה.

Anm. Ausserdem gehören hieher einige Derive, der ה", s. B. המימה, מינה, s. B. המימה, s. B. הששה (v. החשה) ohne Vocalveränderung im Plur., הואש n. s. w. Einige mit med. אולנו mob. lassen dasselbe im Plur. quiesciren, z. B. האוץ, Pl. הואש.

Stat. abs. u. c. S. ກາຊ້ວກ ກາຊ້າ ກັບກີ ກາຕ້ອ Sff. Sing. .... Pl. abs. mit Sff. .....

Declinat. IV. Hieher gehören die Segolatformen der Feminina auf ה_ (ח_), welche im Stat. c. und vor Suff. wie die Masc. Segolat. behandelt werden, z. B. אַרְאָשָׁה ע. הַאָשָׁה; יהְשָׁה ע. הַשְּׁאָת. Im Plur. abs. fällt der vorletzte Vocal weg, nur – bildet ____. z. B. הוֹאָקָת ע. הַאָהָה; הוֹאַהְסָיִ ע. הַאָּמְסָיִ.

An m. Das erstere — der Endung n geht, je nachdem es aus — und —, oder —, und — entstanden ist, in — oder — über. In — flectiren demnach z. R. מבר חלים, חלים, ווה חלים, ווה חלים, חלים, ווה חלים ווה חל

110 Hauptth. 2. Formenlehre. Kap. 4. Vom Nomen.

Paradigmen der Nomina femin. mit Suffixie.

(zu §. 40. 43.)

Feminina im Singular.

	Decl. I.	Decl. Il.	Decl. III.	Decl.	IV.		
Stat.abs.	בֿעונלָת	אָנְקָ ה	בצַנָה	ນລໍ້ງວ່ວ	אָנֶת יֹי		
Suff. (	Jungirau)	(Gerech- tigkeit)	(Mädchen)	(Verschloss)	(Rod		
Sing.s.c.	בֿענקֿעני	نجأخاند	ַבְּנִרָ י וֹי	כנספרות	ּאָנְהַנּי		
2. <i>m</i> .	<u>स्</u> तर्गतिति	मानुगर	בַּצַרְיָתוּ	מספוריור	नगृज्		
2 f.	בתולתה	גללווף	<u>לְגַרָת</u> וּ	فأوةألتاك	הינהור		
3. <i>m</i> .	בְּתֹרּלָתוּ	יָצְרָקָתוֹ	בְעַרָתוּ	מִסְגַּרְהוֹר	וְּיִלְנִתּוֹ		
3. f.	בֿעולָטש	אָרְכָּנְתִּה	לֹּהֹלָרָ וּש ּ	ت فوتركيو	فأنأنا		
Plur.1.c.	בַּתוּלָתִנוּ	نتأتاده	ָנְצַרָ ר ָתַנּיּ	ָמִסְנַּרְ רַנִּ וֹנרּ	וּוְמַוֹנוּ		
3.m.u.f.	בתול הבם,	אָרְקּוְתֶכֶם,ן	ן, בצֵעַרָתָּ	نف قرابادها!	אָרְיָבֶם ,ן		
5.m.u.f.	בתולנים יו	אַרָקּנָים יין	לֹגֹננתם יל	מֹסִּנְּלַנָּים לּוֹ	कृत्व र		
Feminina im Plural.							
Stat.abs.	בְּתוּלוּת	, גַּדָּקוּ ת	נְעָרוֹת	מָסְנְרוֹת	בָּיוֹת		
Sing.1.c.	<u>ב</u> תולותי	אָרְקוֹנִתִי	ָנָעַרוֹרָזי <u>י</u>	ָמָסְנְּרוֹ תֵּי	מותי		
•	u. s. w.	•		,			

S. 44.

Unregelmässige Nomina.

Unregelmässigen Flexionen bei sehr gebräuchlichen Nominibus im Stat. c., in der Form vor Suff., und dem Plur. abs., liegen andere verwandte Formen zum Grunde. Hieher gehören:

אָב Vater (f. אָבָה), Stat. c. אָבר (nur Gen. 17, 4. 5. und in Nomm. pr.), mit Suff. אָביּכָם ,אָבִיכָם ,אָביּכָם ,אַביּר, אָביּר, אַביּר, אַבּיּר, אַבּיּר, אַבּיּר.

חוף Bruder, im Sing. wie אַנ, Plur. מַחָּחַת (mit Deg. f. implic.), mit Suff. אַחַרי, aber אַחָרי (f. אַחָרי).

חוחא Schwester (aus הוְחַאָּן), Plur. mit Suff. יחְיוֹתְיּ, auch

שיש Mann, Plur בישוא (selten מישיא), Stat. c. שווא (v. שוא), המא Magd, Pl. הוהאה, Stat. c. הוהא (mit ה epenth.).

אַנְשִׁה (einigemal als Stat. abs.), mit Suff. אַנְשָּׁה, אָשִׁה Plur. בָּשִׁים (חַשָּׁא nur Exod. 23, 44., einigemal אַשׁיִאר).

אָרָבָּ Haus, Stat. c. רְּיִבּ, Plur. בּיִּהּבָּ, mit Suff. יוּהָבָּ, בְּיִּרְבָּ (S. 2. a. Anm. III.).

אם Tochter (f. הגם), mit Suff. אם, Plur. הגם, c. הוא. Dn Schwiegervater, mit Suff. אבים (wie אב).

bis Tag. Dual brow. Plur. Brow 6 are (noct.

ביי Tag, Dual בּיְבִיּי, Plur. בּיבּיָן כּ, יבִייִ (poet רּוֹבִין, chald. יבין).

בּלִים Gefäss, Pl. בָּלִים (wie von בָּלִים).

מָבָּרָ Mitknecht (f. הַנְאָח, Pl. mit Suff. יהָיוּ בָּבָּרָ, Mitknecht (f. הַנְאָח, בְּנָהָאָה),

ביים Wasser (v. ים oder הבי), St. c. ים, ים הים, mit Suff.

תְּבֶּח Theil (f. מְבָּאַח), Pl. מְנְאוֹים und מִּיְבֶּים, mit Suff. מְנָהוֹים, Wohnung, St. c. מָנָהוֹ Stadt, Pl. c. מְנִרִים, einmal יַעֵּירָם.

עם Volk, Pl. עמים, aram. ביממים c. יממים (wie v. עמם).

חש Mund (f. מְיָם), St. c. יש, mit Suff. יש, קים, Pl. בים auch חים.

ลกุล Statthalter (f. กกุล mit Dag. f. impl.), Pl. กากล, c. กากล, mit Suff. กากกล.

ראשׁי Haupt (f. לֹאָשׁי, Pl. בְּאשׁים, mit Suff. einmal רְאשׁיר, אַייִּיר Freundin (Fem. v. בְּאַרָּ), Pl. הַעָּיר.

אים ein Stück kleines Vieh (f. רְיִשׁיִ, St. c. השׁיָ, mit Suff. שִּׁיִם,

112 Hauptth. 2. Formenishre. Kap. 4. Vom Nomen.

S. 45.

Zahlwörten

A. Cardinalzahlem

Die Cardinalzahlen (Substantiva primitiva, ausser Adject.) hahen von 3 — 10 in den Masculinia Femininelendung, in den Femininis dagegen Masculinarendung, und werden im Stat. abs. (adverbialisch) und constr. vor das Nomen, seltener im erstern nach demselben gesetzt. Die einfachen Zahlen von 1 — 10 sind folgende:

	Masc. abs.	Constr.	Fem. abs.	Constr.
2.	אַכַוד	אַרַזר	क्रामा	שחת
2.	שׁלֵבְיבוּבוֹ י	שׁנֵר	שׁוּחַשִּׁים 🗀	ઝગુષ્ટ
3.	ש לשַ רו	יעל שָרו	שַׁלשׁ	שׁל ש
4.	אַרבַּצַיּת	אַרְבַּלֹעִת	אַרבע	
- 5.	רומשית	רומשת	רוכוש	הומוש
6.	ישישה	ที่ผู้น	พู๊ม	
7.	ָשׁיבַעַ ר ה	שבעת	กรีผู้เ	שבע
8.	שומנה	שׁמֵנֵת	שמנה	
9	וישעה ה	השעת	רושע	ָרושַע
10.	ێؖڒڛ۬ڕ۩	ָּצְשָּׁרֶת	. ጎ ፞፠ ፟፠፟ -	

2. Die Zahlen von 11—19 werden mit Zehn (מְשֵׁרָה m. מְשֵׁרָה f.) asyndetisch so verbunden, dass die kleinere der Masc. im Stat. abs. (bei 11 und 12 jedoch im Stat. c.), der Femin. dagegen in den vorkommenden construirten Formen vorhergeht. Uebri-

gens werden sie wie Adverbia unverändert mit dem Nomen verbunden. Die Zusammensetzung ist folgende;

Masc.		j	Fem.
עשרן	אַרור	צָשָׂרָהֹ	שלוע
עַשַׂר ﴿	עשהוי	צשרה (	עשהוי
עשר	שינים	צשירה (	שהוים
עשר (	ກູ່ພ	עשרה (	שָׁרָני
ำยู่งู	שׁל שַׁרו		שלש
צשר	אַרְבַּעַת		אַרְבַּע
יעציר י	חמשה		חמש
אָ <i>ש</i> ֶּיר	ששה	ָּגִשׁר <u>ֵח</u>	שָׁשׁ
างั้น	שבעה	ָ עִשְׁרָ רו	שָׁבַע
עשר	שׁמֹנֵרוּ		שמנה
עָשָׁר עָ	חשְעָה	עשרח	ָרִו ּשַ ע
	ۺؙۿۺ ڎۿۿۺ ڎۿۿۺ ڎۿۿۺ ڎۿۿۺ ڎۿۿۺ ڎۿۿۺ ڎۿۿۺ	אָבּלִּבָּנִי אָמָּר הַבְּּבָּנִי אָמָּר הַמִּאָּרִוּ אָמָּר הַלְּאָרִוּ אָמָּר הַלְּבָּנִי אָמָּר הַלְּבָּרִוּ אָמָּר הַלְּבָּרִוּ אָמָּר הַלְּבָּרִוּ אָמָּר הַלְּבָּרִי אָמָּר הַלְּבָּרִי אָמָּר הַלְּבָּרִי אָמָּר	האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלבם האלב האלבם האלבם האלב

Anm. עשׁמְּי findet sich nur im Hebräischen, und die contrahirten Formen שׁנֵים und שׁמֵּים sind als Annäherung an den Stat. c. zu betrachten. ה in ישׁנֵים ist nicht parag. sondern Femininalform.

3. Die Zehner von 30-90 werden durch den Plural der Einer ausgedrückt. Sie sind gen. c. und haben keinen Stat. c.

20. בישְׁרִים 60. מָשְׁרִים 90. מְשְׁרִים 90. הָשְׁרִים 90. הָשְׁרִים

40. אַרְבָּעִים 70. אַרְבָּעִים

Anm. In Verbindung mit Einern gehen diese voraus, und die Zehner folgen mit אָ, ב. B. בישנים וְעָשִּׁרִים nur in der spätern Sprache findet sich die umgekehrte Ordnung.

4. Die übrigen Zahlen sind: מְאָתְ בּל. כּ. תַּאַמְ (f. בַּיִּתְּמִים) 200; מְּאָתִּים 500; ע. בּסָּרָתְּיִ (f. מַאָּתִים) 200; מְאָלְפִּרָם 5000; ע. בּסָרָת אָלָפִּרָם 2000; אַלְפִּרָם 3000; ע. בּסָר אַלְפִּרָם 2000; אַלְפִּרְם אַלְפִּרָם (Die Einer im Stat. c. fem.) אָלֶרְ אַלָפִים פּוֹחּפ Million. בְּבָבְה eine Myriade; als bestimmte Zahl in spätern Schriften בון und בּבָר וְבּנִא לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְּיִם לַסְיִם לַסְּיִם לַסְיִם לְּסִים לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לַסְיִם לְּכִּים בּיִּם לַסְיִם לַסְיִם לִּים בּיִּבְּים בּיִּם לִּים בּיבְּים בּיִּם לְּיִם לִּים בְּיבְּים לִּים לִּים לִבְּים לַסְיִּם לִּים לִבְּים לִּים לִּים לִּים לִּים לִּים לִּים לִּים לִּים לִים לִּים לְּיִם לִּים לִּים לִּים לְּים לִבְּים לִים לְּיִם לְּים לִּים לְּים לְּים לְּיִם לְּיִם לְיבִּים לְּים לְיבִּים לְּים לְים לְּים לְים לְּים לִּים לִּים לְּים לִּים לְּים לְּים בְּים לִים לְּים לְּיִּים לְּיִים לְּים לְים לְּים לְיבְּים בְּים לְים לְּים לְים בְּיִים לְּים בְּים בְּיִּים בְּיִּים לְּים לְים בְּיִים בְּים לְּים לְּים לְּים לְּים לְּים לְּים לְּים לְים לְּים לְּים לְים לְּים לְּים לְּים לְּים לְּים לְּים לְּים לְים לְּים לְּים לְי

114 Haupith. 2. Formenlehre. Kap. 4. Vom Nomen.

Anm. Bei mit Hunderten zusammengesetzten Zahlen macht in ältern Schriften die kleinere, z. B. Gen. 5. in spätern gewöhnlicher die grössere den Anfang, z. B. Neh. 7.; überall aber stehen die Tausende voran, von welchen man stufenweise zu den kleinern übergeht, z. B. Num. 26, 51.

B. Ordinalzahlen.

Diese werden (רְאשׁלוּן) der erste ausgenommen) aus den vorhergehenden Cardinalzahlen von 2—10 durch ein angehängtes und ausserdem noch meistentheils durch ein zwischen die beiden letzten Stammbuchstaben eingeschaltetes — gebildet (§. 52).

der zweite, יוַרְשִׁי u. der fünfte, der achte, שְׁמִינִּר der achte, שְׁמִינִר der der sechste, שְׁמִינִר der neunte, שְׁמִירָר der vierte, שְׁמִירָר der siebente, מַבִּינִיר der zehnte.

בעת Grunde. Die Ordinalzahlen über 10 werden mit Cardinalzahlen ausgedrückt; שׁנוֹ bezeichnet oft den zehnten des Monats.

Die Feminina auf חייה (selten יייה) bezeichnen zugleich den Theil von etwas, z. B. רְבִיעִית die vierte und ein Viertheil.

Anm. Letzteres bezeichneten auch Formen, wie אבע, רֶבַע, לבַע, שְׁבֵּח,

Fünftes Kapitel.

Von den Partikeln.

Allgemeine Uebersicht.

Hieher gehören Adverbien, Präpositionen, Conjunctionen und Interjectionen, von denen, wie bei dem Verbo und Nomen; die abgeleiteten und ausserdem noch die aus andern Redetheilen entlehnten und zusammengesetzten bei weiten die Mehrzahl bilden.

§. 46.

Adverbia.

Anm. Diescs הַ (He interrogativum), welches vor alle Redetheile treten kann (Praefixum), z. B. האַהַּ, אָהַה, אָהַה, אָהַה, אָהַה, אַהַּה, אַהַּה, אַהַּה, אַהַּה, אַהַּה, אַהַּה, אַהַּה, אַהַה, אַהַּה, עווע in mehreren Fällen in Ansehung der Punktation ganz wie der Artikel (§. 13) vor Gutturalen und — mit —, z. B. הַּבְּהָּה, vor letzterem (—) öfters mit folgendem Dag. f. euph., z. B. בְּבָּהָה, (בַּיִּהָה, ב. B. בְּבָּהָה, vor Gutturalen mit — aber mit —, z. B. בְּבָּהָה, vor dem Nomen, in schwierigen Fällen wie בּבָּה, Job. בּבָּה, בּבּ ausser dem Zusammenhange, auch noch dadurch von demselben, dass es vor die dem Nomen schon vorgesetzten Praefixa tritt, z. B. בְּבָּבָה. Nur einmal steht es mach בּבָּהָר, הַאָּבָּה, בַּבָּ, בַּבָּה, בַּבָּ, בַּבְּ, בַּבְּיּ, בַּבְּ, בַּבָּ, בַּבְּ, בַּבָּ, בַּבְּ, בַּבָּ, בַּבְּיּ, בַּבְּיּ, בַּבְּי, בַּבְּיּי, בַּבְּיּה בָּבְּיּ, בַּבְּיּי, בַּבְּיּ, בַּבְּיּ, בַּבְּיּ, בַּבְּיּי, בַּבְּיּ, בַּבְּיּ, בַּבְּיּ, בַּבְּיּ, בַבְּיּ, בַּבְּיּי, בּבּיּרָ, בַּבְּיּי, בַּבְּיּבְּיּי, בַּבְּיּי, יּי, בַּבְּיּי, בַּבְּיּי, בַּבְּיּיּי, בַּבְּיּי, בַּבְּיּי, בַּבְּיּבְּיּיּי, בַּבְּיּיּי, בַּבְּיּבְיּבְיּיּי, בַּבְּיּב

116 Hauptth. 2. Formenlehre. K. 5. Vond. Partikeln.

2. Die von Substantiven und Adjectiven abgeleiteten endigen sich auf אַ, שִׁי, שַּי, z. B. שִׁיִי täglich, יוֹכְשׁי vergebens, שַּאוֹרְפָּ plötzlich; oder אַי, z. B. אַרוֹנְמָּת יִשְׁרֹנְמָּת rückwärts.

Anm. Die Endung - ist in אולי, in אולי Suff.,

in אַהְלֵי alter Plural (§. 35. 1. Anm.)

§. 47.

Praepositionen.

1. Primitive sind אָ in, אָ zufolge, לְ (Zeichen des Dat.); auch wohl אַ (־אַא, mit Suff. אַרוּ) Zeichen des Accus. und אַא (mit Suff. אַרוּ) mit (vgl. §. 14. B. c. 3).

B, בַּוָּה (לְבָּצַח נְצָחִים); b) vor mehrern Pronomm., z. B. בַּוָה, י בַּאֵלָה , לַכָּם (לָבֶם, vor Suff., z. B. לָבֶם, לָכֶם, בָּהָם; בּי, בֹּי, ט vor einem mit dem vorhergehenden eng verbundenen Worte am Ende eines Satzes (bei Accent. distinct.), z. B. בין מים למים. Als poetische Formen kommen dieselben mit den paragogischen Sylben של und ידי vor, z. B. ממו, ער , במו u. s. w.

Die von andern Redetheilen entlehnten zerfallen wiederum in einfache und zusammengesetzte. A. Zu erstern gehören a) Substantiva im Accus. und Stat. c., z. B. אַחָר nach, אַצֶל neben, שווי mit, בית innerhalb, דרה gegen, מקוֹם anstatt u. s. w. b) ursprungliche Nomina Plural. in der Singularform, אל zu, על auf, über, אל bis (ביע zwischen, תחת unter), welche bei Dichtern noch in ihrer eigentlichen Form עלה, אולי und ערי vorkommen, und sich vor Suff. (vgl. §. 14. B. c. 2.) als solche zu erkennen geben. B. Letztere werden gebildet a) aus Nomm. im Stat. c. mit Praefixis, z. B. בְּיֵר durch, ילכבר vor, לנבח לנבח vor, gegenüber; vorzüglich aus adverbialisch gebrauchten Nomm., z. B. בַּאָרן, בַּבְלֵּי, ohne, u. s. w.; b) aus Infinit. mit Prapositionen, z. B. לקראת entgegen, עד־באך, ער־לבא, ער־לבא bis an; c) aus Adverbiis mit folgendem ל oder מעל ל statt des Stat. c., z. B. סבוב ל ringsum, oberhalb des, לְבַר מן, unterhalb des, מְהַהַת לִּ רוֹהור מן ausser, u. s. w. Endlich finden sich d) Zusammensetzungen mehrerer Praepositionen in prägnanter Bedeutung, namentlich a) mit מן (Entfernung von), ב. B. מְצִרן , von Seiten, מָבֶּרן zwischenher; מאחרי hinter-weg, מאחרי an, bei (etwas) weg; β) mit אָל (Richtung nach), z. B. אַל hinter; אל מחוץ ל zwischen; אל בין hinaus vor,

Anm. Auch gehört hieher בּלְעֵרֵי ohne; בּשׁל (aus בּ, על בי שישר ש und אישר בי ש und אישר בי ש und אישר בי ש endlich auch das parag. n. nach etwas hin, betrachtet werden, welches als tonlose Sylbe nur vorhergehende furtive Vocale wegwirft, z. B, ארצה zur Erde, beim

118 Hauptth. 2. Formenlehre. K.5. Von d. Partikeln.

Genitivverhältnisse an das Nomen regens tritt, z. B. שֹׁנְיֶּיה קְּיִהְה gen Sonnenaufgang; und selten auf die Frage wo? steht, z. B. הַּיְּהָה im Hause; oder הַ und ה_ lautet.

§. 48.

Conjunctionen und Interjectionen.

Zu erstern merke man:

1. Primitive, hier die Mehrzahl, sind: אַבֶּל aber, או oder, אַרְ חער, אַל dass nicht, אָרְ auch, שו wenn, אין wenn doch (utinam), אָן dass nicht, u. a. m. Am häufigsten findet sich ין copulativum.

Von letztern sind:

ו. Die primitiven meist Onomatopoetica: אָרָה ach! אַלְלֵי אָבוֹי , אוֹי, אוֹיָה, אוֹי, אַבוֹי , אַבוֹי , אַבוֹי , אַבוֹי , אַבוֹי , אַבוֹי , אַבוֹי , אַבוֹי , אַבוּי , אַבוּי , אַבּוֹי , אַבּייי , אַבּייי , אַבּייי , אַבּיי , אַבּיי , אַבּיי , אַבּייי

Anm. Ueber nin mit Suff. s. S. 14. B. c. 1. u. p. 120.

2. Von andern Redetheilen entlehnte sind a)
Imperative בָּה (v. בָּהַי, Pl. לְכַה Pl. לְכַה (ohne Rücksicht auf das genue) wohlan; בּה (Pi. v. בָּהָה) Pl. בָּה stille, בּאָר siehe! בּאָר Namina im Accus. בְּאַר בַּאָר בַּאַר בַּאָר בַּאָר בַּאָר בַּאָר בַּאַר בַאַר בַּאַר בּאַר בַּאַר בּאַר
Partikeln mit Suffixis.

(zu §. 46-48. Vgl. Tab. der Pronom. p. 25. und §. 14. B. b.)

A. Praepositionen B. Adverb. u. Interject. (mit Suff. des Nom.) (mit Suff. Verbi) עוד אל (בַמוֹ) בּ ;מן אַת (Dat.)(Acc.)(von) (wie) (zu) i (noch) (siehe) הַבָּפָּר הַבָּנָר עוֹרֵבָּר אַלֵר בַמוֹנֵר מִמֵּבִּר אחר ing: 1 c. לנ 2 m. (ממה אחה לממור אתה ausa לַרּ לַר ממר אטר 15 ממנר אתו דופנו דובנו עורנו אליו בכיוחו עוֹרֶנָה אַלֵיהָ בַּמוֹדָה מְמֵינָה אֹתָה לַה 'lur. 1 c. הַבָּפר הַבָּכר עוֹדֵינר אַלֵינר בַּמוֹנר מְמַבּר אֹתַנר לַנר מַבָּם אַרְבָם לַבָם מּ מַּ אַלַיבָם כַּבָּם 2 f. (לֵכֵנָה) מכוֹנ אַליכֶן מהם אתם להם, מהם מה עורם: אליהם כהם להו מבון אתן

120 Hptth. 2. Formenl. K. 5. V. d. Partikelamit Suffix.

endung, wie אוני nach, יְבְּבְי vor, אונים swischen, werden wie Nomm. Plurall. behandelt. — Ueber Adverbien und Interfectionen mit Suff. vgl. p. 28. c. 1. und auf Tab. p. 25. des Pron. Suff. Verbi 3 und mit 3 epenth. — Zu תור שבי שבי של הוא הוא הוא (v. און).

Dritter Haupttheil.

S y n t a x.

Erstes Kapitel.

Vom Artikel und Pronomen.

9. 49.

Bedeutung und Gebrauch des Artikels.

1. Der Artikel (§. 13.) bedeutet: a) vor durch denselben bestimmten Subjecten, der, die, das (o, ń, zo), z. B. בְּשָׁרֶם, בְּשָׁרֶם; b) öfters (באר) dieser (הוא בי מוֹם, בַּיבֶּר, בְּיבֶר, בֹי מוֹם, בּיבֶר, בֹי מוֹם, בּיבָר, בֹי שׁׁרָבָּר, בֹר מוֹם, שׁיַבֶּר בֹר. B. I Chron. 29, 17. בַּיבְצַאר בוֹה.

Anm. אָבָּל־ mit folg. Artikel = ganz, alles, z. B. בְּלַ-הַאָּרַץ; ohne denselben = jeder, irgend einer, z. B. בַּלּ-עַם

2. Er steht A) vor Substantivis, a) welche durch das Vorhergehende, durch das Pronomen demonstr., oder das folgende אַשֶּׁר näher bestimmt oder hervorgehoben werden; b) vor Collectiv oder Gattungsbegriffen, z. B. דְּבַּוֹרֶל, vor Völkernamen, z. B. דְּבַּנַעֵנִר, vor den Hebräern besonders wichtigen geographischen Namen, z. B. דִּבְּרַנֵּוֹל, הִּלְּבָּנוֹן, דִּיִּרָהָן u.

122 Hptth. 3. Syntax. Kap. 1. Vom Artikelu, Pronom.

s. w.; oder solchen Nomm., welche geographische Namen, oder Personen bezeichnen, z. B. בְּבָּרָת (Euphrat), בְּבִּרְבָּר (arabische Wüste); בְּלְּהָלָת; c) vor dem Genitiv (nach Stat. c.), z. B. בּלְרָבָּר (dem Vocativ, z. B. Deut. 32, 1. שְׁיַבִּירוּם.

Anm, Auch steht er vor auf vorhergehende Subjecte sich beziehenden Zahlen, z.B. Coh. 4, 9. 12. הַּשְּׁבֵּים und fehlt vor geogr. Namen wie הַבָּר, הְּבָרָה, הַבּרָה, nicht selten vor Gattungswörtern, z.B. Ps. 22, 7.

ארם.

B. Vor Adjectivis, Participiis und den Pron. אָה, הוּ, a) nach einem Nomen mit dem Artikel, z. B. הְנִילְה, הָעִיר הַגְּּרְלָה, mit Suff., Deut. 5, 24, הְוָיִן הָּחְיִּןה; b) zur Bezeichnung ganzer Klassen, z. B. Ps. 1, 4. הַנְּיִעִים; c) des Superlativ, z. B. 1 Sam. 17, 28.

Anm. Doch sehlt er zuweilen nach einem Nomen mit dem Artikel, z. B. Gen. 29, 2. הַּאָבֶן בְּרֹלֶה; oder bei all-gemeinen Gedanken, z. B. Gen. 18, 23. צַרִּים אַם רְשָׁעַ

5. Er fehlt A. Vor Substant., a) welche unbestimmt stehen, z. B. איט ein Mann; b) vor dem Stat. constr. z. B. דְבר וְהוֹהוֹ, oder Nomm. mit Suff.; c) vor Nomm. pr. z. B. דְרָך. עברים; Ländernamen, z. B. מצרים; vor Abstractis, welche als Nomm. pr. betrachtet werden, z. B. דָרֶק.

B. Vor Adject., a) nach unbestimmten Subst., z. B. II. Sam. 18, 17. אַבְנִים בְּּדִּוֹל , b) als Prädicat des Satzes, z. B. Gen. 29, 7. יעור דַּרִּוֹם בָּרוֹל , nach dem Artikel vor dem Nomen = siehe, —

jener, z. B. Gen. 29, 2. אָדֶרֶן נְּדֹּלֶח.

§. 50. Gebrauch der Pronomina separata u. Suffina. 123

Anm. Vor אזה und m als Subject, oder ohne Subst. fehlt der Artikel, z. B, Gen. 21, 14. הוא בי וַרְעַדְ הוא .

§. 50.

Gebrauch der Pronomina separata und Suffixa.

A. Pronomina separata (Vgl. §. 14. A.).

1. Ueber die Bedeutung ist zu merken:

a) Als Subject schliessen sie zugleich das Verbum Substant. (הַרָה) im Praes. und Imperf. ein, z. B. Gen. 3, 19. הוֹי יִבּי יִּבְּי יִבְּי ִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְי יִבְּי יִבְי יִבְּי יִבְיי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִּבְי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִּבְי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְיי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְיי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְּי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְּי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְּי יִבְיי יִבְּי יִבְּי בְּי יִבְּי יִבְיי יִבְּיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְּיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְּיי יִבְּיי יִבְּיי יִבְּיי יִבְּיי יִבְיי יִבְּיי יִבְיי יִבְיי יִבְייי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יִבְיי יבְּיי יִבְיי Anm, Ich und Du bei der Anrede an Höhere vermeiden die Hebräer dadurch, dass sie für ersteres न्यूप्र,

קמָלְבי) gebranchen.

2. Die Verwechselung des Genus der 2 und 3 Sing. und Plur. könnte, will man nicht vielmehr den gegenseitigen Gebrauch für Incorrectheit des Styls halten, auf die Vermuthung führen, dass dieselben anfangs gen. comm. gewesen wären (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אַרָּה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּה (vgl. הַלֹּא הַלָּה הַלָּה (vgl. הַלֹּא הַלָּא הַלָּא הַלָּה (vgl. אָרָה הַלָּא (vgl. אָרָה הַלָּא הַלָּא (vgl. אָרָה הַלָּא הַלָּא (vgl. אַרָּה הַלָּא (vgl. אַרָה הַלָּא (vgl. אַרָה הַלָּא (vgl. אַרָה הַלָּא (vgl. אַרָה)) in der 3 Sing. und Plur. vertritt die Stelle des Neutr. es (id, ea), a) das Masc., z. B. Exod. 34, 10. הַלֹּא הַרָּא בַחוּבָה (pgl. 13. הַלֹּא הַרָּא בַחוּבָה (vgl. 13. הַלֹא הַרָּא בַחוּבָה (vgl. 13. מַרְבָּה הַלָּא הַרָּא בַחוּבָה (vgl. 13. מַרְבָּה הַלָּא הַרָּא בַחוּבָה (vgl. 13. מַרְבָּה הַלָּא הַרָּא בַחוּבָה (vgl. 13. מַרְבָּה הַלָּא הַרָּא בַחוּבָה (vgl. 13. מַרְבָּה הַלָּא הַרָּא בַחוּבָה (vgl. 13. מַרְבָּה הַלָּא הַרָּא בַחוּבָה (vgl. 13. מַרְבָּה הַלָּא הַרָּה הַלָּא הַלָּא הַרָּה הַלָּא הַרְבָּה הַלָּא הַרָּב (vgl. 13. מַרְבָּה הַלָּא הַרְבָּה הַלָּא הַרְבָּה הַבְּיּה הַלָּא הַרְבָּה הַבְּה הַבְּה הַבְּיּה הַבְּה הַבְּיּה הַבְּה הַבְּיּה הַרְבָּה הַבְּה הַבְּיּה הַבְּיּה הַבְּיּה הַבְּיּה הַבְּיּה הַבְּה הַבְּיּה הַבְי

Anm. Steht es als Nominat. abs. (§. 68.), so wird entweder das Suff. derselben Person am Nomen, z. B. Gen. 17, 4. אַנָּי חַנָּה בְרִיתִי אַתָּה oder mit der erforderlichen Präposition, z. B. Ps. 73, 28., bei mehrern Subjecten das Pron. in der Person, welche das Verbum ausdrückt, wiederholt, z. B. Gen. 13, 1. אַנְיֵל אַבְרָם הוּאַ

124 Hptth. 3. Syntax. Kap. 1. Vom Artikel u. Pronom.

וויי, nach Zwischensätzen in Besug auf das vorhergehende getrennte Nomen, z. B. Gen. 3, 12. אַרָּאָר, מְּמָרָי הִיאָּ הְאָשָׁר. Zuweilen bezieht sich das Pron. auf ein entferntes Subjekt, z. B. Deut. 1, 24. אַרָּאָר (אַרָּץ,); oder es ist aus dem Zusammenhange zu ergänzen, z. B. Jon. 1, 3. שַּׁיָּגָי (die Schiffer); oder es wird statt desselben das Nomen wiederholt, z. B. Gen. 5, 1.

B. Pronomina Suffixa. (Vgl. §. 14. B.)

Die Suffixa beziehen sich entweder auf das Subject oder auf das Object. Im letztern Falle werden
sie namentlich am Nomen im Deutschen durch Praepositionen übersetzt, z. B. יוֹרָשְׁרוֹן (vor ihm).

Das Suffixum des Verbi (Acc. §. 14. B. a.)
 bezeichnet a) zuweilen den Dativ, z. B. בְּחָהָוֹ לִּי בְּּוֹ הַחְנֵי,
 b) andere Verhältnisse α) durch Praepositionen, z. B.
 Job. 6, 4. יַבְיְרַבּוֹּנִי f. יַבְּיָבָי f. שׁבָּי β) den Comparativ, z. B.
 Jes. 65, 5. בּרְשְׁחַרִּן.

2. Das Suffixum des Nomen tritt in dem Genitivverhältnisse an den eigentlichen Genitiv', z. B. בַּלִי מִלְחַמִּהוּ, הָר קְּרְשׁוּ.

Anm. Umschrieben werden die Suffixa durch לְּבְּשִׁרְּבְּ, z. B. 1 Sam. 17, 40.; durch Wiederholung des Nomen, z. B. Gen. 4, 23. מְבָּשִׁר לָבְּיֵּר לָבְּיִּר לָבְּיִר לָבְּיִר לָבְּיִר לָבְּיִר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר לְבִּיר בְּבִּיר בְּבִיר בְּבִיר בְּבִּיר בְּבִיר בְבִיר בְּבִיר בְּבִיר בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִּי בְּבִיי בְּבִּיי בְּבִיי בְּבִי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִּי בְּבִיי בְּיבִיי בְּיי בְּבִיי בְּבִיי בְּיבִי בְּיי בְּיבִיי בְּיי בְּיי בְּבִיי בְּיבִיי בְּיי בְּיי בְּיי בְּיי בְּיי בְּיי בְּיי בְּיי בְּייי בְּיי בְּיי בְּיי בְּייי בְּייי בְּיי בְּיי בְּיי בְּיי בְּייי בְּייי בְּיי בְּייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּיי בְּיי בְּייי בְּייי בְּייי בְּייי ב

3. An Partikeln schliessen sie das Verbum

subst. (הָיָה) ein; namentlich אַיִּה, אַיִּן wo? das Praes.; הַּבָּה siehe (mit Part.) die nahe Zukunft, Entschluss. S. §. 60. 2.

§. 51.

Pronomen demonstrativum.

(Vgl. §. 15.)

2. זו und זו (ursprünglich vielleicht comm.) beziehen sich a) auf ein Nomen fem., z. B. Jos. 2, 17. דעבעתן ; b) auf einen Plur., z. B. Job. 19, 19. בל־מתי סודי ווה ; c) bezeichnen zuweilen das Neutrum, z. B. Leu. 11, 4. 9. אתר וה ל. את

§. 52.

Pronomen relativum (Vgl. §. 15. 2.).

ז. Die Bedeutungen von אָשֶׁר sind ausser der gewöhnlichen folgende:

a) mit vorgesetzten Präpositionen, derjenige, welcher, z. B. שְׁשֵׁר, שְּשֵׁהְ u. s. w.; b) ohne dieselben, wenn, nachdem, weil, dass, damit, als, u. s. w.

Anm. Mit Präpositionen bildet es auch Adverb. der Zeit und des Ortes, z. B. אַלְּיִישְׁרִי da wo; oder Conjunctionen, wie אַלִּייִ שְּׁיִּישׁר אַשְׁרִי אַשְׁר nachdem. Weggo-lassen ist im erstern Falle שְּׁאַה wenn es für desjenigen, welcher steht, wo dann das vorhergehende Subst. im Stat. o. gesetzt wird, z. B. Ps. 81, 6. אַרְיִיבָּיִר bei getrennter Präposition, z. B. Jos. 2, 22, בּיִיבְּיִר אַנִיר בּיִיבָּיר.

125 Hptth. 5. Syntax. Kap. 1. Vom Artifelu. Pronom.

2. Bei der Bezeichnung der Casus obliqui (§. 15. 2. Anm.) stehen ein oder mehrere Wörter, auf welche sich das Relat. bezieht, zwischen demselben und der folgenden Praposition mit Suff., z. B. Jos. 1, 5. בְּלְכֶם בּוֹ בִּרְרַךְ, בַּרְרַךְ, בַרְרַךְ, בַרְרַרְ, בַרְרַרְ, בַרְרַרְ, בַרְרַרְ, בֹר בּוֹלְכֶם בּוֹ Auch kann man damit der ich, der du ausdrücken, z. B. Gen. 45, 4. זְּעָרָרְ מְבַרְרָּחֵם אִוְעָר.

Anm. Der Accus. steht auch ohne אַנְהָי, z. B. Gen. 6, 7. und שְׁשִּׁרְ fehlt nach unbestimmten Nomm. im Nominat. und Acc., z. B. Gen. 15, 13.; vor שְׁיָּ, Coh. 1, 5. und zugleich mit der Präpos., z. B. Jer. 36, 2. בּרָחַיּרִ אָּרָחַיִּ

§. 53.

Pronomen interrogativum (Vgl. §. 15. 3).

Das Pronomen מי wer? מים was? bezeichnet Sing. und Plur., z. B. Jos. 9, 8. מי שְּהַם, und wird bei der directen und indirecten Frage gebraucht, z. B. Gen. 3, 11. מִי הְנִיך לְּךָּ ; 1 Sam. 14, 17, זְמִי הְנִיך לְּךָּ. Mit vorhergehendem Stat. c. steht es im Genit., z. B. 1 Sam. 17, 58.

§. 54.

Pronomina, für welche den Hebräern eine eigene Form fehlt.

A. Pronomen reflexivum.

Das Pronomen reflex. wird ausgedrückt a) durch Ní. und Hithp. (§. 16. C. a.); b) durch die Nomina פָּנִים, רַיּהַ, לֵב, בָּפָש, Ps. 3, 3. 14, 1. 139, 7.; c) zuweilen durch das Pron. der 3 Person, z. B. Gen. 19, 26. מַאַחָרָיר ; 22, 3. אַרּאָר.

B. Uebrige Pronomina.

Der Hebräer giebt:

a) Derjenige durch אָשֶׁר (ל. 52. 1.); מִּיר־אֲשֶּׁר;

b) Jeder (Person) durch אָאיש; (Person und Sache) בּל ohne folgenden Artikel (S. §. 49. 1. Anm.); durch das doppelte Nomen, z. B. יוֹם יוֹם יוֹם, oder den Plur., z. B.

c) Irgend einer, jemand, durch מָרָטּ, אָדְם, אָנְטּע ,אָדָם (s. §. 53. Anm.); durch אָבָר, ב. B. Dan. 11, 5. בְּלְ־דָּבָר, דְּבָר Irgend etwas durch בְּלְּדְיָּב, בְּלִּדְּיָב, bei negativen Sätzen מָן אַרָּנוּר, בּרָר בּרָר. B. Num. 19, 4. בּרַבְּהָה.

d) Keiner, niemand, durch לא־פָּל־אִישׁ, שׁיִרּשׁ, לא־פָּל mit Part., z. B. אַרָם mit Part., z. B. Jos. 6, ז. אַין יוֹצֵא Nichts durch לא דָבָר, לא־בל
 לא דָבָר, לא־בל

e) *Einige*, durch יָשׁ אַשֶּׁר, אַחָרִים; den *Plur.*, oder אָם, Gen. 30, 14.

f) Selbst, derselbe; a) von Personen durch אָה, mit und ohne Artikel, seltener durch בָּבָּי, jes. 46, 2.; b) von Sachen durch אָדָה, z. B. בּינֹם הָדוּא, und עָצֵם (Gebein), z. B. Exod. 24, 10. בַּנִּבּם הַשְּׁמֵם הַ

g) der Eine — der Andere, durch doppeltes הַּה, עמרה und אַרְּר; oder durch אִיש mit folgendem הַּאָ, ישׁרָר, רָצַע seltener durch בע allein; zuweilen durch Wiederholung desselben Nomen, Jes. 16, 7. Eben so die Femin. durch הַשְּׁת mit אַרוּר מות מות בער העיר.

h) Sölcher, durch בָּוֹלְי, 1 Reg. 10, 12.; הוֹטָ m. אָנוֹי f. und Pl. בְּנִאֵּלֵּה; so — wie; wie — so durch wiederholtes בְּ, Jes. 24, 2. oder בַּ בְּי בַּ, Ps. 127, 4.

Zweites Kapitel.

Vom Verbo.

S. 55.

Allgemeine Uebersicht.

Der Gebrauch des Praeteriti und Futuri ist im Hebräischen so umfassend, dass damit nach bestimmten Regeln, alle Zeitverhaltnisse bezeichnet werden jedoch so, dass ersteres mehr die mit der Vergangenheit in Verbindung stehenden Zeiten bildet, letteres denselben Einfluss auf die Zukunft hat.

§. 56.

Gebrauch des Praeteriti.

- A. In der Vergangenheit bezeichnet es: a) die absolut vergangene Zeit, z. B. Gen. 4, 1. אַיִּלְיוֹי אִינִע בּיִבּיוֹי b) die erzählende Zeit (Aorist) nach dem Subjects Job. 1, 1. איש בְּיָרוֹי vor demselben wechselnd midem Fut. durch ב. B. Gen. 1, 1 ff.; c) Plusquamp, z. B. Jos. 13, 33.
- B. Die Gegenwart a) bei Verbis der Eigerschaft, wie בְּלֵל, וְלֵלֵל, וֹלֶל, b) bei allgemeinen Zeitbestimmungen (= pflegen), z. B. Ps. 1, 1.; c) weißes einen Zustand bezeichnet, z. B. Gen. 4, 6. מַבְלֹּלְּלְּבָּעִרָּךְ.

b) mit יְ cono. nach Fut., z. B. Gen. 2, 24. אַרָּבְּרָי יִבְּיִר יִבְּיִר יִבְּיי יִבְּיר יִיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְייר יִּיבְּיר יִּיבְּיר יִיבְייר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיב יִּבְיר יִּיבְייר יִבְּיר יִּיבְיייר יִּיבְּיר יִייר יִּיבְּייר

Anm. Zwei durch i verbundene Praet. können Vorder – und Nachsatz bilden, z. B. Gen. 19, 23. (als — so). Die beiden letzten Fälle β. und γ. dienen auch zur Bezeichnung des Optativ vgl. §. 57. B. d.

§. 57. Gebrauch des Futuri.

Die Bedeutung des Futuri ist schon sehr erweitert durch die paragogische und apocopirte Form (§. 16. C. b. p. 38.). Ausser seiner eigentlichen Bedeutung, welche es nach einem Fut. Imper. und Part. = Fut. behält, bezeichnet es

A. folgende Zeitverhältnisse:

A Company of the party of

a) das Praesens bei einer Fortdauer, z. B. 1 Sam. 1, 8. בר הבפר (בד הובפר (בד הובפר), z. B. Gen. 32, 33.; nach Part. I. Sam. 2, 6. לבו הוביר הו

posit. = Praet., z. B. Gen. 12, 14. יוֹרָאוּ אַ בְּבֹוֹא וַיֹּרָאוּ יוֹירָאוּ c) das Futurum exact., z. B. Gen. 29, 8. ער אשר יואספר.

Anm. Seltener steht das Fut. mit 's für das gewöhnliche Fut., z. B. Jes. 9, 5., oder für das Praes. nach Part., z. B. II. Sam. 19, 2. Eben so, wie das Praet. S. 56. Anm., bildet es mit 'n nach einem Praet. oder Inf. mit Praepos. = Praet. den Nachsatze

folgende Modi: B

a) den Imperativ, namentlich a) der 3 Person und der Pass., z. B. Gen. 1, 5. יְרָהְוּ אוֹר β) nach vorhergehendem Imperat., Ps. 140, 5. - שמרני אל, דרנר; אין bei Verboten, nach אל, z. B. Ps. 69, ק. אל־ יבשר ; b) den Conjunctiv α) des Praes. (Fut. parag. und apoc. p. 38.); 6) des Imperf. in Bedingungssätzen (יב, הא, היי parag.), z. B. Ps. 23, 4. מבי בין (auch Plusquamp. (auch ohne אם), z. B. Gen. 31, 27. אמן; c) das Deutsche dürfen, konnen, mögen, sollen; nach יָב, יבּי, דְשָּׁעָר, בּי, auf dass; אַל auf dass; אַל auf dass; אַל לב, וְם dass nicht; z. B. Gen. 3, 2. 16, 10. Exod. 20, 9.; d) für den Optativ (Fut. apoc. und parag., mit אנ), z. B. Ps. 118, 2-4. יאמר בא ; יבק זָהְנָה זֹלְי Jos. 1, 17 ישנה יביק

Anm. Auch wird der Optativ ausgedrückt a) durch nit folgendem Fut. = wer wird d. h. wenn man doch, z. B. II. Sam. בל, 4. מיר ישובר ; b) durch ל, z. B. Gen. 17, 18. לו יְחְיָה (utinam) mit folgendem Acc., z. B. Deut. 28, 67. 402 12 - 40; oder Inf., z. B. Job. 11, 5, 421 181 - 19; oder dem Verbo finito mit und ohne י = dass, z. B. Deut. 5, 26. חַרָּהָן וְהָרָיִה Job.

23, 3. ימי-יַחוֹן יָרַעִּחִי (vgl. S. 56. D. Anm.)

§. 58.

Gebrauch des Imperativ.

Der Imperativ bezeichnet einen Befehl, Rath, Bitte, Wunsch, Aufmunterung (mit No und 11- parag.). Von zwei durch i verbundenen Imperati bezeichnet der erste oft die Bedingung, der zweite (mit = so) die Folge, und ist dann als Futurum zu übersetzen, z. B. Ps. 57, 27. סור מרע ושלן לעולם. Eben so der Imp., welcher auf ein Fut. folgt, z. B. Gen. 20, 7. הותפלל בעורך וחוד .

Anm. Ueber die fehlende 3. Person, oder das Ver-

bos mit by, s. S. 57. B.

§. 5g.

Gebrauch des Infinitiv.

A. Infinitivus absolutus.

1. Der Infinit. abs. (= Gerund. in do s. p. 39.) wird adverbialisch gebraucht, und bezeichnet neben seinem Verbo finito a) eine Verstärkung der Handlung, z. B. I. Sam. 20, 6. יבְּשִׁאל נְשַׁאַל מִמָּיִבּיּ ; b) eine Gewissheit, z. B. Gen. 2, 17. המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא המכול לא לידו משום לא לידו משום לא המלון

Anm. Der Inf. abs. K. wird auch mit andern Conjugationen verbunden; Infinitive der Activa mit Pass.; die Negation wird zwischen beide eingeschaltet, z. B. I. Reg. 3, 26.; wo mehrere folgen sollten, steht für den zweiten zuweilen das Part., z. B. II. Sam. 16, 5. Auch werden dadurch noch andere Feinheiten der Sprache ausgedrückt, z. B. so eben Gen. 27, 30., vielmehr Jer. 22, 10.; mit by ben drein Gen. 31, 15.; blos adverbialisch stehen, z. B. grat, myn viel, u. s. w. (S. §. 46. 3.)

2. Als Verbum finitum drückt derselbe folgende Zeitverhältnisse aus: a) das Praeteritum bei vorhergehendem Praet., z. B. Hag. 1, 6. בְּיִלְּתְּהָ ; b) das Futurum nach einem Fut., z. B. Jes. יַּבָּהָר, ב. קוֹמָר, c) den Imperativ, z. B. ਜੁਰਜ਼ gehe! שֵׁמִינִ höre!

Anm. Historische Infinit. = Praes., um die Rede lebhafter zu machen, finden sich, z. B. Jes. 21, 5. 22, 13. Auch fehlt in den beiden ersten Fällen zuweilen ein vorhergehendes Praet. oder Fut. (z. B. I. Sam. 2, 28.).

B. Infinitivus constructus.

1. Als Substantivum verbale kann derselbe in allen Casus stehen:

Anm. Im letztern Falle kann auch der Inf. mit

stehen.

Anm. Der Inf. mit א nach היה bezeichnet gemei-

§. 60. ..

Gebrauch des Participii.

t. Die Participia können als Adjectiva, oder Substantiva angesehen werden. Als erstere richten sie sich in Ansehung des Numerus und Genus nach ihrem Subjecte, und nehmen das Object in dem Casus oder mit der Praeposition ihres Verbi zu sich, z. B. I. Sam. 18, 29.

איש סר מרע; als letztere stehen sie vor dem Nomen im Stat. c., z. B. Ps. 70, 3. אָבְּקְשֵׁי סָרִשְׁי, oder mit

Suff. v. 6. אַמַלְטִי אָחַה.

Anm. Zuweilen ist auch nach dem Stat. c. die Präpos. des Verligeblieben, z. B. Ps. 2, 12. יבל-חוף.
Die Part. Pass. nehmen den Casus ihrer Activa zu sich,
z. B. Jud. 18, 11. הַבְּיִם הַלֵּי כְּלֵי כְּלֵי מִלְּחָבָּה, oder den Genit., z. B.
Ez. 9, 11. הַבְּיִם הַבּרָים, auch wo eine Präpos. folgen sollte, z. B. Gen. 24, 31. הַבְּיִם f. הַבְּיִם. Häufig stehen sie für das Part. in ndus, z. B. R. אַנָרָה.

2. Die Participia bezeichnen folgende Zeitverhältnisse: a) das Praes. in allgemeinen Sätzen, besonders von Verbis intrans., z. B. Ps. 1, 6. אַרָּיִּר, mit Personalpronomen, z. B. Gen. 32, 12. אַרָּכִּיּ, mit אַרְכָּיּר, mit אַרְכָּיִּר, mit אַרְכָּיִּר, ב. B. Coh. 8, 15. אַרְכִּיּר, אַרְכָּיִּר, ב. B. Jud. 6, 36. אַרְהָיִרָּה הֹלְּהְּ לְּכֵנְהָּיִר בָּנִיּיִר, ב. B. Exod. 15, 21. בְּיִרָּה חֹלֵהְיִּר בְּיִרְּהָּר בְּיִרְּהָּר בְּיִרְּהָּר בְּיִרְּהְּר בְּיִרְּהָר בְּיִרְּהְר בְּיִרְהְר בְּיִרְּהְר בְּיִרְהְר בְּיִרְהְר בְּיִרְּהְר בְּיִרְהְר בְּיִרְרְהְר בְּיִרְר בְּיִרְהְר בְּיִרְהְר בְּיִרְר בְּיִרְהְר בְּיִרְרְר בְּיִרְר בְּיִרְר בְּיִרְר בְּיִרְר בְּיִרְר בְּיִרְר בְּיִרְר בְּיִרְר בְּיִרְר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְיִר בְּיִר בְּיִר בְּיבְּי בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְיִי בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּי בְּיִר בְיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּייִר בְּיבְּיי בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִים בּיּיי בְּייִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּייִר בְּיִי בְּיִר

§. 61.

Ueber Personen und Numerus des Verbi.

Eine ähnliche Vertauschung des Genus wie bei dem Pronomen (vgl. §. 50, A.) findet sich auch bei den Personen des Verbi. Namentlich bezieht sich a) die 2 und 3 m. Sing. und Plur. auf Feminina, z. B. I. Sam. 25, 27. אַשֶּׁר הְּבִיא הַּבְּיִלְּיִּץ , בְּבִּיץ , בַּבְּיִין , בַּבְּיִין , בַּבְּיִין , בַּבְּיִין , בַּבְיִין , בַּבְּיִין , בַּבְּיִין , בַּבְּיִין , בַּבְּיִין , בַּבְיִין , בַּבְּיִין , בַּבְיִין , בַּבְיין , בַּבְיין , בַּבְייִן , בּבְייִין , בּבְייִין , בּבְייִין , בּבְייִין , בּבְייִין , בּבְיין , בּבְיין , בּבְיין , בּבְייִין , בּבְיין ן , בּבְיין , בּבְייִין , des Deutsche man ausgedrückt wird, z. B. I. Sam. 3, 9. בְּבִייְרָא אִיִּיִין , oder das Part. desselben Verbi zu suppliren, welches öfters dabei steht, z. B. II. Sam, 17, עַבְּיִיִּיִיִּיִיִּיִיִּיִייִּיִיִּיִייִין.

Anm. Letzteres wird auch noch beseichnet durch des Pass., z. B. Gen. 4, 26.; durch die 2 Sing., z. B. Jos. 7, 25., oder durch den Inf. mit dem Suff. derselben 2 Person, z. B. Ann und Ann. Auch findet sich ein Plur. majest. des Verbi (1 Plur. wir = ich), z. B. Gen. 11, 7. — Dichter gehen nicht selten von einer Person zu der andern über, z. B. Jes. 1, 29. — Sätze, welche mit dem Inf. oder Part. ansangen, werden durch ein Verb. fin. fortgesetzt.

g. 62.

Construction der Verba mit verschiedenen Casus.

A. Mit einem Accusativ:

Ausser den Verbis transit. gehören als ganze Klassen hieher, die ein An – und Ausziehen (שַבָּל, בְּיִבָּי, אָוַרָה ,אָוַר , פְּשֵׁט , פְּיָדָה , אָוַר , שְׁבַע , יְיָהָה , שְׁבַע , יְיָהָה , יְיַהָה , שְׁבַע , יְיָה , יְיָה , שָבַע); ein Wohnen bei (בְּשֵׁי, הַיִּבָּע); Gehen, Kommen nach (אוֹבָ, אַבָּע); Fliessen, Sprossen von (בְּיַרָה , יְרָה , יְרָה , יְרָה , יְרָה , יְרָה , יַרָה , bedeuten.

Anm. Abweichend vom Deutschen regieren den Acc. אָנָה antworten, איז befehlen. Verba intrans. des Affekts und der Eigenschaft nehmen als Acc. des denselselben Begriff bezeichnende Nomen zu sich, z. B. הַלָּה הְלֵּי הָרָי (צְּסַסְעִי צְּסַבְּעָר), בּוֹלֵים הָשָׁם מָשִׁ מָשׁ מָשׁ מָשׁ מָשׁ מָשׁ מָשׁ מִשְׁ מַשְׁ מִשְׁ מִינְיִי מְשְׁ מִשְׁ מִשְׁ מִינְ מִינְ מִינְים מִינִי מִינְים מִינִים מִינִים מִּים מִּינִים מִינִים מִינִים מִּינִים מִינִים מִּינִים מִינִים מִּינִים מִּינְים מִּינִים מִּינְים מִּינְים מִּינִים מִּינְ מִּינְ מִּינְים מִּינְּים מ

- B. Mit doppeltem Accusativ werden construirt:

  Verba transitiva im Pi. und Hi. Ausser den meisten bei A. angeführten, z. B. אַחַסָּר, רְּמְשַׁרִּי, רְמֵּלֵּר, חַמְּבִּיע, מִלֵּא Bedecken, Ueberziehen mit (הַבָּי, בַּמָּבִי), Lehren, Zeigen (הוֹרָה, הַרְיִע, לְמֵּר), und von Verbis in K., welche ein Bekleiden (חַנֵּר, בָעַל), Beschenken, Berauben (auch mit מוֹר und בֹּן, Erweisen (auch mit לְיִנִיל, בִּינְל), Fragen, Auftragen (auch mit מָלֵר, בַּעַל), Verwandeln in, Machen zu, (נְתַּר, בָּעַר) bedeuten.
- C. Mit Prapositionen werden verbunden: Verba der Sinne und des Genusses (הַאָד, אָבַשְׁ, מַנְעָל, אָבָשְׁ, מִרְעָל, אָבָשְׁ, מתונים, אַבָּעָ, בּפְּעָפָה (קּבָּאָ, הַאָּבָּא), mit בְּיָּ

gereichen, machen zu (תְּיָח, הְּיָשְׁיֵא mit יְ; sich fürchten, fliehen vor (עַּיָה, יָּיָבְא , כּוֹס , בַּרָח , נוֹס , יַּיבָא , יַּיבָא mit יְבִיּ, Freude, Trauer empfinden, sich berathen über mit יַבְיּ ähnlich sein (הָיָה) mit בְּי, trennen, unterscheiden thit יָבִיּן umschliessen (בְּעַר יִּבְיּר, בְּעַר יִּבְיּר, mit יָבִיּר, mit יָבִיּר, mit יָבִיּר, mit יָבִיּר, mit יָבִיּר, mit יָבִיּר,

Anm. In der spätern Sprache bezeichnet bei Verbis wie אָהְאָהָאָם, אָנְיִּבְּאָם u. s. w. בער den Acc. — Scheinen drücken die Hebräer aus durch מָנֵיבָּ — מִינִיבָּ und die näher bestimmenden Adjectiva בְּנִיבָּר , oder durch מִנְיִבָּר

יַרַע, בּעֵיבֵּר; später mit אָל, לְפָּנָי, אָל,

D. Passiva;

Die wirkende Ursache bei Pass, wird durch , seltener durch pausgedrückt. Passiva von Activis mit doppeltem Acc. behalten den Acc. des Objects bei sich, und in der Bedeutung der Activa deren Construction.

Uebor den Gebrauch der Verba als Adverbjas, \$. 74,

Anhang zu der Syntax des Verbi.

Ellipse und Zeugma.

1. Das Verbum Substant. הוָה fehlt zwischen Subject und Prädicat s. §. 72. 2.; zuweilen der Inf. desselben mit ל, z. B. 1. Sam. 3, 2. הוהן (הווח) איביר החלי הויביר ביותר ביו

2. Auch das Zeugma, d. h. die Verbindung eines Verbi mit zwei Nominibus, zu deren einen es nur der Bedeutung nach passt, findet sich im Hebräischen, z. B. Esth.

4, 1. אַנְיָלְבָּשׁ שִׁיּק בְּשִׁי אָן אָנָן

Drittes Kapitel.

Vom Nomen

· S. 63.

Gebrauch des Nomen im Allgemeinen.

1. Da sich im Hebräischen weit mehr Abstracta als Concreta finden, so ist auch ihr Gebrauch weit umfassender. Namentlich ersetzen sie:

A. als Genitive den Mangel der Adjectiva der Materie, z. B. Exod. 3, 22. פָּלִי־כָּטָף וּכְלֵי־ וָחָב Deut.

10, וּ אֲרוֹן צֵץ.

Anm. Eben so gebraucht werden the, wan, noo, n. u. a. m. Man wählte sie selbst da, wo Adjectiva vorhanden waren, z. B. who f. who; pry f. pry Ps. 2, 6. 4, 6.; und trug diese Construction selbst auf Adjectiva über, z. B. Ps. 73, 10. who wo Wasser in Fülle. Seltener steht dieser abstracte Begriff im Stat. c. voran, z. B. Jer. 22, 7., jedoch gehört ausschliesslich hieher in (eig. Gesammtheit) mit folgendem Artikel (s. §. 49. 1. Anm.), welches nur selten mit demselben, oder mit Suff. dem Subjecte nachgesetzt wird, z. B. Jes. 29, 11. Ez. 29, 2. Selten wird auch das Adject. durch ein Subst. mit einer Präpos, umschrieben, z. B. Ps. 39, 4.

B. Das Abstractum steht oft für das Concretum, z. B. Lev. 19, 32: מְלְנִי שִׁיבְרוּ תְּקִוֹם Ps. 35, 6. מְלָנִי שִׁיבְרוּ תְּקִוֹם יִנְיִי, zuweilen für den Gegenstand, Wirkung oder Folge, z. B. I. Reg. 8, 50. בְּחָמִים (Gegenstand des Milleids) Gen. 9, 24. יְיִוּ (Trunkenheit).

2. Eine Fertigkeit, Gewohnheit, Beschaffenheit, Dauer und Besitz drücken die Hehräer durch folgende Concreta (mit dem abstracten Begriffe im Genit.) aus: איש כל חברה, z. B. I. Sam. 16, 18. איש כל חברה; בּגִי חִיל א. Deut. 5, 18, בָּגִי חִיל I. Sam, 1, וליעל פנעל פנים , ב.B. Prov. ו, וז. הבעל פנעל פנים, z. B. Ps. 26, 4. מתי שוא.

Anm. Selten ist weggeblieben; auch dienen sie zur Bezeichnung der Völker und Einwohner, ב. B. אָבְשֵׁי סְרֹם (Mongenländer), מָנָיּ קָּדְים; letzteres oft nur zu poët. Umschreibung, z. B. בני אָרָם. Vom Orte braucht man eben so רוב, z. B. Jes. 3, אוו בפּשׁ בַּפּשׁ (Riech fläschehen). Hieher gehört endlich noch, dass auch der Ortsname für Bewohner, oder für ein vorzügliches Product gebraucht wird, z. B. אופיר (ophirisches Gold).

. **6.** 64. . .

Wiederholung desselben Nomen und Apposition.

1. Die Wiederholung desselben Nomen bezeichnet a) eine Menge, z. B. Gen. 14, 10. בארת בארת בארת; = alle, jeder mit und ohne , z. B. Num. 9, 10. איש איש, Ps. 87, 5. איש איש; mit Prapos., z. B. Exod. 30; 7. בְּבַּקְר בְּבֹּקָר (b) eine Eintheilung = je, z. B. Jes. 6, 2. ששׁ בַּנְבֵּים שֵׁשׁ , eine Verschiedenheit, Prov. 20, 10. אבן ואבן (verschiedenes Gewicht); c) eine Verstärkung, z. B. Coh. 7, 24. איליק עמיק (sehr tief); im Affect, bei Klagen u. s. w, z. B. Ps. 22, 2. אלי אלי.

Anm. Den Begriff alle, jeder drückt auch das Masc. und Fem. desselben oder ähnlich lautender Worte desselben Stammes aus, z. B. Jes. 3, 1. Ez. 6, 14. Hieraus erklären sich auch wohl Zusammensetzungen wie Cant. 1,

6. nanny sehr schwarz.

2. Die Apposition, d. h. das letztere von zwei Subst. in gleichem Casus, welches die nähere Bestimmung des erstern enthält, ist durch nemlich oder welcher aufzulösen, z. B. I. Reg. אַשָּׁה אַלְמָנָה 14. אַשָּׁה אַלְמָנָה II. Sam. את־עַפִּי אַת־יִשְׂרַאַל 7, זיי

Anm. Zuweilen ist sie durch einen ausgesallenen Stat. e, zu erklären; vgl. Jos. 3, 14. mit Exod. 38, 21,

138 Hauptth. 5. Syntam. Kap. 5. Vom Nomen.

oder für dieselbe das Genitivverhältniss gewählt, vgl. §. 66. 1. Anm., ausser da, wo das erste Nomen eine Zahl, Maass, Gewicht, Zeitbestimmung enthält (= zara), z. B. Leu. 6, 13. 13. 13. 13. 13.

§. 65.

Numerus des Nomen.

A. Nur im Singular. sind gebräuchlich Nomina der Materie, wie בְּחָדְ, רְבָשׁ, יִיןּ, כְּכֶּף, Collectiva, wie עַבֶּר, צוּאן נְבָּע עִר, צוּאן und Völkernamen wie בַּבֶּענִר

Anm. Hiervon unterscheide man jedoch ששנה Gerete

(Sagt) und שינירים (Körner), u. a. m.

B, Zuweilen bezeichnet der Plur, ein Individuum der ganzen Gattung, z. B. Gen. 8, 4. צל דָרָני על דָרָני .— Der Pluralis majestaticus (= Singular) findet sich bei Namen der Gottheit, z. B. אַרְנָט , und in derselben Beziehung auch zuweilen bei Part., z. B. Coh. 12, 1. בונארד. dein Schöpfer.

Anm. Plur. majest. ist auch מושקם und מישקה, vielleicht Job. 40, 50. מושה (Nilpferd); aber nicht der poët. Plur. wie מושה השלים, oder nur im Plur. vorkommende Nomina, wie מונים, מונים, מונים, מונים u. s. m.

Ueber den Dual s. S. 36. 2.

§. 66.

Ueber den Genitiu.

1. Die Genitivoonstruction oder die Verbindung zweier Substant. durch den Stat. constr. (§. 37.) drückt entweder das Verhältniss des Besitzes (subjectiv), z. B. בְּיִה יְהִיָּה oder zu einem andern Subjecte und Gegenstande aus (objectiv), z. B. יְרָאַת יְהִיָּה (vor); und wird auch bei Part. (vgl. §. 60, 1.), so wie bei Adject. der Eigenschaft (= Subst.) angewendet, z. B. Ps. 24, 4. בַּיִּיִם וְבַר דְּלֵבַב .

Anm, Zuweilen sind mehrere Genitive von einem Nomen abhängig, z. B. Gen. 47, g. יְמֵי שִׁנִי חַיִּני; oder es steht der Genit., wo man blosse Apposition erwariet, z. B. Leu, 4, 24,, oder wo es

stehen sollte, Ps. 81, 6.; vor Nomm. mit Präpos. Hos. 7, 5., oder vor אָ, z. B. Jes. 33, 6. Weggelassen scheint er in Fällen wie Jos. 3, 14. אַרְאָר הַאָּרְוּן הַשְּרִיּן, oder vor אָ, z. B. Ps. 18, 34. בְּלֵי בָּאִילִים Ueber die Suff. beim Genitivverhältnisse s. §. 50. 2.

2. In spätern Schriften wird der Genitiv (voruglich bei mehrern auf einander folgenden der letzte) urch בַּן־בֵּר צָּבָא אַשֶּׁר לְשָׁאוּ בַּן־בֵר אַשֶּׁר לְשָׁאוּ שׁר בְּבָא אַשֶּׁר לְשָׁאוּ durch לְ allein bei Zahl und 'eitangahen, z. B. I. Reg. 3, 18. בּיוֹם הַשּׁלִישׁי לְלְרָהוּ ei Angabe des Verfassers (לְ auctoris), z. B. בּיּוֹם הַשְּׁלְּרָהוּ selten durch מַן (Abkunft).

§. 67.

Bezeichnung der übrigen Casus.

A. Den Dativ bezeichnet 5.

Anm. Vgl. über \$ \$. 62. C. Anm. und \$. 66. 2.

B. Der Accusativ (² ηκ) bezeichnet das Object, und die Verhältnisse, welche im Griechischen meist durch den Genitiv ausgedrückt, oder durch κατα erklärt werden.

Anm. Dieses - ng steht vor Nomm. mit dem Artikel, z. B. Gen. 1, 1.; vor dem Stat. c., z. B. I. Reg. 10, 12.; vor Nomm. mit Suff., Gen. 4, 2. und vor Nomm. pr., z. B. Gen. 4, 1.; sellt aber vor unbestimmten Nomm., z. B. Gen. 16, 15. 12 1371. (Auch findet sich - ng vor dem Subjects bei Pass. und ng, vielleicht — non oder ng.)

1. Das Object steht ausser den §. 62. A. B. angeführten Verbis, auch im Accus. bei Nomm. verball. (Part. §. 60. 1. und Infin. §. 59. B. 2.), selbst wenn dieselben im Stat. c. vorhergehen, z. B. Hos. 5, ו. בַּאַרֶבֶת וְרוֹרָה אַת־בֵּנֵי וִשֹׁרָאֵי.

2. Auch steht der Accus. a) bei allgemeinen, Bestimmungen a) des Ortes, wo? z. B. Gen. 18, 1. אָרָה הָאָרָה מָּרָה מָרָה מִינְיּיִים מִינְיִים מִינְיים מִינְיִים מִינְיים ִינְים מִינְיים מִינְים מְיּים מִינְים מִּים מִינְים מִּים מְינִים מִינְים מִינְים מְינִים מִינְים מִּים מִּים מִינְים מְינִים מִינְים מ

und Masses, wie hoch? u. s. w., z. B. Exod. 25, 10.; b) ist aufzulösen durch in Betreff, Bezug, מו (ממדמ), z. B. Ps. 3, 8. יור לרי ליובי לחי

Anm. Auch gehören hieher adverb. Acc., wie

קול אחר, אחר einstimmig, u. a. m.

C. Der Vocativ wird durch das blose Noma mit und ohne Artikel gegeben. Vgl. §. 49. 2.

D. Der Ablativ durch die Praposit. E und p.

§. 68.

Nominativus absolutus,

Rnm. Auch fehlt zuweilen das folgende Suff., 2!
Ps. 9, 7.; oder es wird statt desselben das absolute Nimen wiederholt, z. B. Lev. 7, 19., zugleich mit de Pronom., z. B. Jer. 27, 8. Eben so findet sich die absolute Construction mit dem Accus., z. B. Gen. 47, 111. האר האם השברה אות השברה אות השברה האם השברה אות השברה בשם השברה אות השברה בשם השברה אות השברה בשם השברה בשם השברה אות בשברה וּמֵעץ־לא תאבל ממונו 17. 2.

§. 69.

Adjectiva,

Ueber die Adjectiva, deren Mangel im Hebrischen durch Nomina ersetzt wird, s. §. 63. Ausseidem aber merke man, dass das Masc. Sing. so at

das Femin. Sing. und Plur. derselben, als Neutra betrachtet, für Substantiva gelten, z. B. Gen. 2, 17. פּיִלָּהָר, Ps. 5, 10. אין — נְכוֹנָה Gen. 42, ז. Gen. 42, ז. פּיִלָּה feben so sind sie als Substant. zu betrachten, wenn sie als Epitheta perpetua einen Gegenstand ohne Nomen bezeichnen, z. B. אַרָּה die heisse = Sonne, יְבָנָה der weisse = Mond u. s. w. Ueber ihre Verbindung mit Nomm. s. §. 72.

§. 70. Steigerung der Adjectiva-

A. Comparativ.

Der Comparativ wird durch po = prae vor dem verglichenen Gegenstande ausgedrückt, z. B. Jud. 14,

ימתוק מדבש 18.

Anm. Diese Construction findet sich auch bei Verbis der Bigenschaft, z. B. Gen. 41, 40. אַבָּהְיל בַּשְׁתְּבָּר. Zuweilen bezeichnet שְּבָּר מְבְּבָּר (zu gross für dich); vor einem Inf. als dass, z. B. I. Reg. 8, 64. שְּבְּרָל (בּע gross für dich); line einigen Fällen muss das vergleichende Adject. aus dem Zusammenhange supplirt werden, z. B. Jes. 41, 24. בְּעֵלְכָּם (schlimmer). Auch wird der Comparativ durch שְּבֵּיל בַּח (hinzufügen = mehr), z. B. Gen. 37, 5., oder durch אַבּי (noch mehr), z. B. Prov. 9, 9. gegeben.

B. Superlativ.

Den Superlativ bezeichnet der Positiv mit dem Artikel, z. B. Gen. 9. 24. בְּלִי הַקְּמִן לְבָּלְּ , das im Genitiv-verhaltnisse wiederholte Nomen, z. B. בְּלִים לְבֶיִּם der niedrigste Sclave; die Vergleichung mit der ganzen Gattung durch ב. B. Gen. 3, ז. הַּלְּרִי הַיִּרָה הַשְּׁרָה.

Anm. Umschrieben wird er ferner durch אל ייסר Adject. und Verb., z. B. Gen. 1, 31.; durch אַל ער אַר, אַל וּרָּטּ, ז. B. Ps. 36, 7.; durch שאר ווחל אָשָּה, אַ. B. Jos. 11, 10. Jes. 14, 30.; durch Negation, z. B. Ps. 36, 5. ביה אל שות מון und negative Vergleichung (בְּיִשְׁ und אַרְ), s. B. I. Reg. 3, 12.

S. 71.

Von den Zahlwörtern.

- Die Cardinalzahlen (Ueber Form und Genus vgl. §. 45.), eigentlich Substantiva, werden auch. wie sich aus ihrer Verbindung mit Nomm. ergiebt, adverbialisch gebraucht.
  - Die Zahlen von 2-10 stehen a) vor dem Nomen Pluralis im Stat. constr., z. B. Gen. 4, 19. ישהר בשים; oder b) im Stat. abs. (Nomen im Acc.), z. B. Gen. 6, 10. בַנים; c) sellen, meist in spätern Büchern, nach demselben (adverb.), z. B. Jos. 21, 32. עלים שׁלשׁ.

Anm. Abweichung des Genus, wie Gen. 7, 13. ישרשח בְשִׁים ist selten; eben so das Nomen im Sing., z. B. II. Reg. 22, 1. (123 Num. 7, 17. ist collectiv). Die nachgesetzte Zahl wird auch durch eine Partikel (אוד, אוד) von ihrem Nomen getrennt, z. B. Gen. 7, 4. Ueber 77% s. S. 49. 3. Anm.; über Zahlen mit dem Artikel S. 49. 2. Anm.; mit Suff. S. 45. 1. Anm.

2. Bei den Zahlen von 11 - 19 stehen wie bei den Einern alle Nomina im Plur., ausser אָלֶף, שְׁנֵה , יוֹם , אַמֵּה, grösstentheils auch שִׁיה und שָׁלָה, ב. B. II. Sam. 9, 10. בַּנִים; II. Reg. 14, 21. בַּן־ שֵׁשׁ עִּשְׂרֵה שַׁנָה In spatern Büchern steht auch die Zahl nach, z. B. I. Chron. 25, 5. בַּנִים אַרָבַּעַה עַשַּׁר.

Anm. Die kleinere Zahl geht ohne י vor ששיר im

Stat. abs., vor שַּׁבְּרָה im Stat. c. voran.

3. Die Zehner (20 - 90) stehen vor dem Nomen Sing., z. B. Gen. 7, 4. אַרְבָּעִים לַוְלָה; Plur., z. B. Lev. 27, 5. עשְלִים שְׁקַלִים und nach demselben, z. B. Gen. 32, 16. שַּרְבַּעִים.

Bei zusammengesetzten Zehnern, bei welchen das Nomen im Sing. folgt, im Plur. vorhergeht. richtet sich die kleinere Zahl nach dem Genus des Nomen, z. B. Gen. 5, 26., oder es steht das Nomen doppelt bei den Einern im Plur., bei den Zehnern im Sing., z. B. Gen. ובּן־קָּנִים וְשִׁבְעִים שָּׁנָה בּשָּׁבְיִים וְשִׁבְעִים שָּׁנָה בּ.

4. Die Zahlen מַאָר f. und אַלֶּף m. werden wie

72. Verbindung des Nomen mit dem Adjectivo. 143

die Einer (mit dem Nomen im Plur.) construirt; auch, wenn die Zahl vorangeht, mit dem Nomen Sing. verbunden, ב. B. מַּאַה שָׁנָה ; מְאַה שָׁנָה ;

אלף גפן.

Die Duale ביתורם und שלפים lassen keinen Anm. Stat. c. zu; bei zusammengesetzten Zahlen wird auch, wie 3. Anm. das gezählte Nomen zwischen den einzelnen Zahltheilen wiederholt, z. B. Gen. 5, 23. 25, 17. — Bekannte Masse und Gewichte wie אֶיָהָה הִיּשֶׁהָל werden oft weggelassen; vor אמה steht oft ב (= an der Elle), z. B. המלף אלף.

B. Die Ordinalzahlen über zehn werden durch die Cardinalzahlen so ausgedrückt, dass dieselben dem Nomen entweder im Stat. abs. vorangehen; z. B. Gen. 8, 14. יום יום, oder als Genit. folgen, wobei auch am Ende שֵׁלֵה noch einmal wiederholt werden kaun, z. B. II. Reg. ובשׁנָת עָשֶׁרִים רַשֶּׁבֶע ה. • שַׁנַה

Bei Jahren und Monatstagen stehen sogar defür die Cardinalzahlen von 2-10, z.B. II. Reg. 14, 1. auch לַחַיֵּשׁ 18, 1.; bei letstern wird איי vor מַחָרָם auch

weggelassen

C. Distributivzahlen werden durch verdoppelte Cardinalia ausgedrückt, z. B. Gen. 7, 9. שַׁנָיִם שׁנַיִם; Zahladverbien auf die Frage wie oft? durch בַּעַם, z. B. Gen. 27, 36. פַּעַמִים, Exod. 23, 17. פַּעַמִים; oder durch das Fem. der Cardinalzahlen, z. B. Job. 35, 14. בַּשְׁחַרָם — הַאָּחָת Gebrochene Zahlen werden durch יַר umschrieben, z. B. Gen. 47, 24. אַרְבֵּע הַיַרוֹר 🕏.

Anm. Selten steht היבלים, רְבָלִים, für מְנְים, oder

das Fem. der Ordinalzahlen.

S. 72.

Verbindung des Nomen mit dem Adjectivo.

 Als Epitheton steht das Adjectiv nach dem Nomen im gleichen Genus und Numerus, z. B. Joh. i, ז. רְיָשֶׁר selbet mit dem Artikel nach §. 49. 2. B.; beim Plural. majestat. dagegen (§. 65. B.) im Sing., z. B. Ps. י, וסל הוס צדים אלהים אלהים אדים (B. 10. האלהים אדים (S. 15. ביים אלהים (Vol. §. 36. 2.) und bei Nomm. gen. com. kann von zwei Adjectivis, das eine im Masc., das andere im Fem. stehen, z. B. Ps. 65, 2. אריך אַיָּר וְעָיֵן.

Anm. Nur emphatisch steht das Adject. in diesen Fällen voran. Zuweilen findet sich with mit dem Plur.; bei Collectivis richtet sich auch das Genus des Adject. nach den darunter begriffenen Individuen, z. B. Jer. 28, 4., bei mehrern Nomm. entweder nach dem Masc., z. B. I. Reg. 7, 5., oder nach dem letzten, z. B.

Ez. 1, 11.

2. Als Pradicat steht es vor dem Nomen und zwar unbestimmt ohne Verbum substant. und Artikel, z. B. Ps. 69, 17. קורה הוא bestimmt dagegen mit beiden, oder הוא nach demselben, z.B. I. Sam. 17, 14. בוור הוא הפטו.

Anm. Zuweilen nur steht es im erstern Falle nach, z. B. I. Sam. 12, 17. Als Neutrum ist zu betrachten der Sing. m. vor einem Nomen im Plur., z. B. Ps. 119, 137., nach demselben Gen. 27, 29.; vor einem Nomen Fem., z. B. Ps. 119, 155., oder als Prädicat im folgenden abhängigen Satze, z. B. Gen. 49, 15.

§. 73.

Abweichende Verbindung des Subjects mit dem Prädicate (Verbo).

Das Pradicat, welches sich in Numerus und Genus nach seinem Subjecte richtet, erleidet einige Abweichungen.

A. In Hinsicht des Numerus verfahrt man:

a) beim Pluralis majest. und bei Collectivis wie §. 72. 1. vgl. mit §. 65. B., z. B. Gen. 1, ו. אילוים נורעה בל דיקורל . 1. Sam. 17, 47. בירים בל דיקורל.

Anm. Selten findet sieh bei dem Plur. excell. das

Verbum im Plur., z. B. Gen. 20, 13., so wie bei den übrigen Pluralen mit Singularbedeutung wie n. s. w. der Sing., z. B. Gen. 9, 15. (przi stets mit dem Plur.). Collectiva werden selten mit dem Sing. verbunden, z. B. Gen. 35, 11.; zuweilen jedoch fängt in diesem Falle der Satz mit dem Sing. an, und wird im Plur. fortgesetzt, z. B. Gen. 6, 1.

b) das Pradicat steht im Sing., wenn das Subject im Plur. distributiv (= ein jeder von), z. B. Exod. 31, 14. רְמָלֵלְיְתְּ יוֹמֶאַר, oder das Verbum demselben impersonell vorangeht, z. B. Gen. 10, 25. יְלֵדְרֹ שְׁלֵי בָנִים; oder endlich der Plur. Fem. von Sachen oder Thieren vorangeht oder folgt, z. B. Jer. 48, 41. בלברה הקריות.

Anm. Der impersonell angesangene Satz wird oft im Plur. sortgesetzt, z. B. Gen. 1, 14.; auch bezieht sich das Pron. Sing. auf einen Plur., der dann als Collectivum oder Neutrum zu betrachten ist, z. B. Ps. 5, 10.

Anm. Andere Abweichungen sind als Incorrectheiten angusehen, oder daraus zu erklären, dass das Nomen ursprünglich wohl gen. comm. war, z. B. בולה, לשון, לשון, לשון (vgl. רובה) mit dem Verbo fem. — Thiernamen können, stehen sie ohne Rücksicht auf das Geschlecht; mit dem entgegengesetzten Genus des Verbi verbunden

werden, z. B. Exod. 8, 2. Jes. 14, 11.

C. In Hinsicht auf Numerus und Genus zugleich ist zu merken:

Collectiva fem. nehmen (ad sensum construirt) das Verbum Plur. m. zu sich, z. B. Gen. 41, 57. אָרֶע בָּארָן; Nomina Plur. m. dagegen das

146 Hauptth. 5: Syntax. Kap. 5. Vom Nomen.

- ילא מְצְעֶר אֲשְׁרֵיר . 1. B. Ps. 37, 31. ילא מְצְעֶר אֲשְׁרֵיר , und umgekehrt, wenn das Verbum impersonell vorhergeht, z. B. I. Reg. בירהי לו נשים .5. בירהי לו נשים.
- Bei mehrern, oder durch verschiedene Constructionen verbundenen Subjecten wird also verfahren:
  - a) Nach mehrern durch \ verbundenen Subjecten im Sing. folgt das Verbum im Plur., z. B. Gen. 8, 22. וָרֵע וְקַצִיר וְּלֶר וַחֹם — לֹא יִשׁבֹּחוּ ; im Sing. geht es voran, und richtet sich nach dem Genus des zunächst stehenden Subjects, z. B. Gen. 7, 7. ריבא נח ובניר ואשהור, oder es wird das Masc. vorgezogen, z.B. Ps. 55, 6. יראה לרער יבא בי. Auch wird die mit dem Sing. angefangene Construction mit dem Plural. fortgesetzt, z. B. Exod. 4, 29. ינילה משה ואחלו ויאספי.
- . b) Beim Genitivverhältnisse richtet sich zuweilen das Verbum nach dem Genitiv, wenn dieser Hauptbe-'griff ist, z. B. Gen. 4, 10. קול דומר אַרויך צעקים; fast durchgehends bei לל, z. B. Gen. 5, 5. וידות ה בל-ומי (vgl. jedoch Gen. 9, 29. בל-ומי בּל-ומי).
- c) Zuweilen richtet sich das Verbum nach dem Prädicate des Satzes, wenn dieses ein Subst. ist, z. B. Ies. 18, 5. בַּמַר גַּמַל יָהְיָה נָצָה.

Anhang zu der Syntax des Nomen.

A. Ellipse des Nomen. Häusig fehlt des Nomen im Accus., wenn es aus der Handlung des Verbi leicht ergänzt werden kann, z. B. חָבֵר aus בְּרִיח , מָבָר aus בְּרָיח , בְּרָה aus מָבָרִים , בְּרָה לוּ seltener im Nominativ, z. B. אָב zu יְּלָה Sollte das Subjectsnomen noch einmal als Prädicat im Genitivverhältnisse wiederholt werden, so steht oft der Genitiv allein. z. B. Ps. 18, 34. בְּלֵב בְּאַלוֹת. Bei Zählung der Monatstage fehlt oft bir; der Monate win.

B. Ein Zeugma findet sich bei einem Nomen mit מוצאי בקר נערב . B. Ps. 65, g. מוצאי בקר נערב; oder man hat zwei durch ין verbundene Nomina durch den Genitiv aufzulösen, z. B. Gen. 3, 16. אָנְבְּוּבָהְ וְיָחֵלֹבָּאְ Schmerzen deiner Schwangerschaft.

9. 74. Ausdruck und Verbindung der Adverbia. 147

Viertes Kapitel.

Von den Partikeln

S. 74.

Ausdruck und Verbindung der Adverbia.

'148 Hauptth. 3. Syntax. Kap. 4. Von den Partikela.

z. B. Deut. 5. 25. Jer. 1, 12.; אַתְר schlecht, z. B. I. Reg. 14, 9. שְׁתְּח und מְּבֶּק gänzlich, vollenda, z. B. Jos. 5, 17. Gen. 18, 53.; אַרָּק allmählig (vgl. \$. 59.). Eben so הְּשְׁכֵּוֹל thöricht, z. B. Gen. 51, 28.; אַרְּשִׁכִּוֹל gross, z. B. Ps. 126, 2. 3.; אַרְּשִׁכִּוֹל drig, z. B. Jer. 13, 18.; אַבָּחָיָג heimlich, z. B. Gen. 51, 27.

2. Adverbia stehen wie Adjectiva nach Nominibus als Apposition, z. B. II. Sam. 8, 8. בְּקְבָּח חַיִּהְי, selbst neben andern Adject., z. B. Neh. בּ בִּהְרַבְּה וְרְתָבָּח זָ. selten voran, z. B. Gen. 43, 2. בְּיִנְּטִ אֹבֶל oder im Genitiv, z. B. Prov. 26, 2

יַקְלְלֵת - חַנָּם.

5. Die Wiederholung der Adverbia (vgl. § 65) bezeichnet eine Verstärkung, z. B. מאר מאר gar starkung, z. B. מאר מאר gar starkung oder Zu nahme מעלה מעלה מעלה immer höher und höher, ייי מעט immer höher und höher, מון allmählig; eine Verschiedenheit des Ortes, z. I

אָנֶה וַאַנַה, כה וַכֹּה hierhin und dorthin.

§. 75.

Gebrauch der Partikeln der Frage und Verneinung.

1. Die Fragpartikeln 7 (s. §. 46.) und De ob?

junctiven Fragen utrum-an; in indirecten, ob — oder. Bei zweifelnden oder missbilligenden Fragen ist ersteres = אלא, z. B. II. Sam. אַרָּהָה הְבָּהָה (du sollst nicht); mit אלא, (אַרֹא) = הָבָּה, z. B. II. Reg. 15, 21.; beide für sich allein zuweilen = הַלֹא, z. B. Gen. 30, 2. Hos. 12, 12.

Anm. Zuweilen fehlen die Fragpartikeln ganz, und man erkennt die Frage an der Stellung der Worte, z. B. Gen. 3, 1. oder אל und אין stehen für אים, z. B. Thren. 1, 12. Auch findet sieh בין לא בין, z. B. Cant, 8, 4.

2. Die gewöhnlichste Negation אל ist nicht zu verwechseln mit אַ (= μη) hei Verboten und Warnungen vor Fut., z. B. Gen. 43, 23. אַלְּי רְּוֹרְאוֹ, Stat. c. אַין als Negation von אַין (§. 74. Anm.) zu betrachten, welches wie jenes mit dem Part. verbunden alle Tempora des Verbi fin. bezeichnet, z. B. Gen. 43, 5. mit Suff. das Verbum Subst. einschliesst, z. B. אַינְבֵּי אַ nud als Prädicat für sich allein nicht da, vorhanden sein bedeutet, z. B. I. Sam. 9, 4.

150 Hauptth. 5. Syntax. Kap. 4. Von den Partikela.

ver Adject. drücken oft die Sylbe up, tos aus, z. B. Prov. 30, 25. אין אין, vor Subst. zuweilen, z. B. Joh. 30, 8. בלי שׁם, J. Chron. 2, 30. לא בנים אל, auch nichts weniger als, z. B. לא יעם, לא יעם, לא יעם לא בור הולא. In einem doppelten verneinenden Satze fehlt die Negation zuweilen im zweiten Theile, z. B. Ps. 44, 19. und zwei Negationen neben einander heben weder die Verneinung auf, noch verstärken sie, z. B. II. Reg, 1, 16.

S. 76.

Gebrauch der Präpositionen.

Anm. Vor Inf. sind Präposit. durch Conjunctioner aufzulösen (Vgl. §. 59. B. 2.). Als Präposition gehött auch hieher das a Essentiae, welches (als Umschreibusg wor dem Prädicate beim Plur. und Sing.) durch unta zu erklären ist, z. B. Ps. 118, 7. יְּחָרָה לִּיּ בְּיִּיְרָי (f. יִיִּיִי) und zuweilen ganz pleonastisch steht. Verwechselt werden a mit a, a und - אָל (vom Orte, wie en und sig); ייִ mit einer Negation ist nicht einmal, z. B. Jud. 4, 16. und by bezeichnet zuweilen die Obliegenheit einer Pflicht, z. B. I. Reg. 4, 7. Als besondere Verbindungen sind zu merken בַּיִּי בִּיִּי (בִּיִּי בִּיִּי (בִּיִּי (בִּיִּי (בִּיִּי (בִּיִּי (בִּיִּי (בִּיִּי (בִּיִּי (בִּיִּי (בִּיִּי (בִּיִּי (בַּיִּי (בִּיִּי (בַּיִי (בַּיִּי (בַּיִּי (בַּיִּי (בַּיִּי (בַּיִי (בַּיִּי (בַּיִי (בַיִּי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַיִּי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַיִּי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַיִּי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַיִּי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַיִּיי) (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִי (בַּיִיי) (בַּיִי (בַּיִיי) (בַּיִיי))) בַּייִי בַּיִי (בַּיִי (בַּיִיי (בַּיִיי))) בּייִי (בַּיִי (בַּיִיי))) בּייִי בַּיִי בַּייִי (בַּייִי (בַּיִיי)) בַּייִי בַּיי (בַּיִיי) בַּייִי (בַּיי) בַּייִי (בַּיי))

2. Zuweilen sind ב und ל weggelassen, z. B. Exod. 20, 11., ersteres vorzüglich nach ב, z. B. Mich. 7, 14. בְּיבֵעִי עוֹלְם; oder es fällt die Praposition des ersten Versgliedes im zweiten weg, z. B. Je. 48, 9.

S. 77.

Gebrauch der Conjunctioneni

Die Einfachheit der hebräischen Sprache ist der Grund, dass sich sehr wenig Conjunctionen in derselben finden und die vorhandenen eine vielfache Bedeutung haben. Vgl. §. 48.

Einige besondere Bedeutungen und Constructionen, welche hieher gehören, sind folgende: 12 bedeutet auch etwa (= av), mit folg. wenn etwa (= ἐαν); Þin nichts desto weniger (= οὐ μην άλλα); הא bei Schwuren = אלא, dagegen אם לא bejahend, was aus der ausgelassenen Eidformel קים ולה אל הום וכה יושה לי אל הום וכה יושה לי אל הום וכה יושה הום ו 24, 58. אם לא מלף; ין copul. = dass, auf dass, mit Fut. apoc. und parag.; im Nachsatze = so, er-klärend = nemlich, zwar, und zwar, z. B. I. Sam: 17, 40., oder vergleichend = 2, z. B. I. Sam. 12, 15.; noch nicht, ehe mit Fut., zuweilen mit Part., selten mit Inf.; ישן הי , ישן אשר weil, mit Praet. oder Fut.; > (veritatis) ohne Vergleichung, z. B. Neh. 7, 2. אוא כאיש קאר ; יהוא ל pleonastisch vor directer Rede eines andern, z. B. I. Sam. 10, 19; שניא wenn und לולא wenn nicht unterscheiden sich von שם לא und אם so. dass erstere in ungewissen Fällen (beim Conjunctiv), letztere in gewissen (beim Indicativ) stehen. - 15 damit nicht nach den Verbis Fürchten = es möchte mit dem Fut.; mit dem Praet., wenn man sich das zu Fürchtende schon als geschehen denkt. - Doppelt stehen 1 - 1, ba - ba sowohl - als auch; > - 3 so wie; DN - DN entweder - oder.

2. Conjunctionen (als, wenn) fallen weg vor sich auf einander beziehenden Sätzen, welche dann durch verbunden werden, z. B. Gen. 19, 23.; öfters אָ (Asyndeton), z. B. 31, 2., besonders im Affect der Rede, z. B. Jud. 5, 27.; ferner אָרָט, אָרָט, ב. B. Ps. 40, 8. selbst wenn אָרָט, ב. B. Ps. 40, 8. selbst wenn בו folgt, z. B. Jer. 5, 20.; בו שפח, z. B. Ps. 139, 11., בו שיי שפח, z.

152 Hauptth. 3. Syntax. Kap. 4. Von den Partikeln.

§. 78.

Gebrauch der Interjectionen.

Register.

NB. Die Zahlen bezeichnen die Seitenzahl.

Abbreviaturen 3.

Ablativ 95. 140.

Abstracta, Bildung aus Infin. 85. für Concreta 136.

Accente 11. Bedeutung und Gebrauch ders. 12. 13.

Accusativ, durch The 95. 139. ohne dasselbe 139. In spätern Büchern durch 135. Casus adverb. 139. Verba mit einem, mit doppeltem Acc., bei Pass. 135.

Adjectiva, Bildung 83. 88. der Materie 136. Neutra 141. Verbindung mit Subst. 143. als Adverbia 116. mit dem Artikel 122.

Adverbia, Bildung 115. Construction der fragenden, verneinenden 148, mit Suff. 120. durch Verba ausgedrückt 147. Afformanten des Praet. 34. Alphabet 2.

Aorist 128.

Aphäresis 17.

Apocope 17. des Fut. und Imp. 38. 39. der 55 62. 63.

Apposition 137.

Artikel, Bedeutung 121. Form 24. Gebrauch 121. 122. unbestimmter 122.

Aspiririe Buchstaben 4. verhärtet durch Dag. lene 10.

Assimilation 16.

Assonanz 147.

Aussprache der Consonanten 3. der Vocale 5.

Assyrische Schrift 1:

Asyndeton 151.

Cardinalzahlen 112. Construction 142. für Ordinalzahlen 143.

Casus, Ausdruck 95. beim Pronomen person. 26. beim Relativo 29. Syntax ders. 138. Chateph 5. 8.
Chetib und Keri 14.
Collectiva 91. 92. Construction
ders. 138. 144.

Communia 90. Construction ders.

Composita der Nomm. 89.
Conjugationen 30. Anordnung
36. seltnere 41.

Conjunctionen 118. Construction ders. 151.

Conjunctiv des Praes. 129. 130. des Imperf. und Plusquampebendas.

Consonanten 2. Aussprache und Bintheilung 5. Veränderung 16. als Zahlzeichen 3.

Constructus Status 93. 138. Contraction 17. beim Artikel 24. beim Inf. Hi. 40.

Dagesch 9. Eintheilung ehend., fällt weg 10. 11.

Dativ 95. 139. Declinationen überhaupt 95. der

Masc. 96. der Fem. 107.

Defective Schreibart 6. Demonstrativ-Pronomen 29. 125.

für das Relat. 125.

Denominativa Subst. 88. Verba

30.

Diminutiva 88.

Distributiva 143.

Dual, Bildung 92. Gebrauch 158. von Zahlwörtern 112.

Bigenthümlichkeiten, einige im Ausdrucke der Pronomina u. Adjectiva; Alle 121. 137. derjenige 127. derjenige, welcher 123. 125. ein, eine, eins 122. der eine — der andere 125. 127. einige 127. ganz

121. jeder 121. 127. 137. jeder, welcher; wer da nur 126. jemand, irgend einer 121. 127. keiner 127. keiner 149. niemand, nichts 127. selbst, derselbe 123. 127. solcher 127. Sylben un - los 150. je (distribut.) 137. 143. Adverbia: Abermals 147. allmählig 148. bald 147. eben 131. gut 147. gänzlich 148. gar sehr 148. heimlich 148. Mal 143. mehr, noch mehr 141. obendrein 131. viel 147. vielmehr 131. wieder 147. Verba : Es 133. es giebt 148. man 133. 134. dürfen, können, mögen, sollen 130. pflegen 128. 129. scheinen 135. Partikeln: Als dass 141. in Betreff, Bezug auf, an 140. etwa, wenn etwa 151. entweder - oder 151. ja 148. nein 149. nun schon 125. nemlich 137. nichts desto weniger 151. nicht einmal 150. ob - oder 149. so (Nachsatz) 129. 130. 131. so - wie 127. sowohl - als auch 151. wenn anders 151. wohl, doch 125.

Eingeschabene Buchstaben 19.

Ellipsen von wie und 12 133.

137. des Subst. beim Epitheto
poet. 141. des Stat. c. 139.
der Maasse und Gewichte bei
Zahlen 143. des Suff. 124.
des Relat. 126. des Verbi
Subst. 135. 144. der Fragepartikeln 149. der Conjunctionen 151. der Negationen
150. der Präpositionen 150.

Epicoena 91.

Feminins 90. Bildung derselb. 106. mit dem Verbo masc. 133. für das Neutrum 141.

Finalbuchstaben 3.

Formae mixtae 66.

Frage, directe und indirecte 126. verneinende 148. Pronomen 29.

Futurum. Allgemeine Bildung 37. apocop. und parag. 38. Bedeutung 129, 130. wie es weiter ausgedrückt wird 128. 131. 133. mit Suff. 50.

Futurum exactum 129. 130. Genitiv, durch Stat. c. 93. 138. umschrieben 139.

Gentilitia, Bildung 88.
Genus nach Form und Bedeutung 90. der Zahlen 112.

Geographische Namen mit dem Artikel 121.

Gutturalen s. Kehlbuchstaben. He. demonstrat, 121. interrog. 115. paragog. am Nomen 94. 117. am Verbo 38.

Hiphil. Bildung und Bedeutung 36, Derivata 84. 87.

Hithpaël, Bildung und Bedeutung 36. Derivata 87.

Hophal 36. Derivata 84.

Imperativ, allgemeine Bildung 38. apoc. und paragog. 39. 'Gebrauch 130. für das Fut. 131. Die 3. Person dess. 130. Stammform des Fut. 57. mit Suff. 51. durch andere Tempora 129. 130. 131.

Imperfectum 128. 153. Conjunctivi s. Conjunctiv.

Impersonelles Verbum 153.
Indirecte Rede 155.

Infinitiv, allgemeine Bildung abs. und constr. 59. Gebrauch des abs. 131. des constr. 132. Derivata dess. 85. Gebrauch als Adverb. 131, mit Suff. 51.

Interjectionen 118. 119. mit Suff.

Interpunction 13.

Intransitiva, Verba 51. Flexion ders. 35.

Kal, allgemeine Analogie 50. Denominativa dess. 30.

Kamez-chatuph Leson dess. 6. Kehlbuchstaben s. Gutturalen.

Eigenthümlichkeiten 17. Verba mit dens. 44.

Keri s. Chetib.

Lesemütter 4.

Majestätsplural 138. Construction 144. im Verbo 134.

Makkeph 14.

Mappik 11.

Masculina 90. Declinationen ders. 96.

Matres lectionis s. Lesemütter. Metheg 14.

Milel und Milra 22.

Modî, Ausdruck für die fehlenden 129. 130. 131.

Negationen 149.

Neutrum ausgedrückt 141.

Niphal, Bildung und Bedeutung 56. Derivata dess. 84.

Nomina primitiva 82. verbalia 83. Construction 152. 139. composita 89. denominativa 88. propria 89. mit dam. Artikal 24. 121. ohns dens.

Nominations, absolutus: 140001

Numerus Plut. und Dual, 91. 92.

Numeralia 112. Construction 142.

Nun assimilirt 16. epenthetisch 25. 26. paragog. 17.

Object beim Inf. c. und Part, 132.

Onomatopoëtica 118.

Optatie, durch Fut. 130. Praet. 129. umschrieben 130.

Ordinalzahlen 114. Construction 143.

Ortsbestimming im Acous. 159, Paragogische Buchstaben 17, 19, 94.

Paronomasie 147.

Participium, allgemeine Analomie de 40. Construction 132. mit Suff. 51. als Subst. und Adject. 152. für das Verbum fin. 133.

Partikeln 115. mit Suff. 119. Pausa und Vocalveränderung durch dies. 23.

Personen des Verbi, Bildung im Praet. Fut. und Imp. 34. die dritte impersonell 135, Uebergang von einen Person zur andern 134,

Personalpronomen 26. Gebrauch als Verb. Subst. 123. Verwechselung des Genus 123.

Piel, Bildung und Bedeutung 36. Derivata dess. 84. 87.

Pleonasmus des Suff. am Nomen 124. des Pronominaldativs beim Verbo 124.

Plural, Bildung 91. für den Sing. 92. distributiv 157. bei Zahlen 142, 143. majestat. 158. poit. 158: Plurilitera des Nomen 87. der Verba 41.

Plusquamperfectum 128. Conjunctivi 129, 130.

Poel 41. Derivata 84.

Poetische Formen der Nomm, fem. 90. des Plur. m. 91. der Suff. 25.

Prädicat 144,

Praefixa 116.

Präformanten des Fut. 34. des Part. 40.

Präpositionen 116. Nomm. Plural. 117. Zusammensetzung ders. 117. Syntaxis ders. 150.

Praesens ausgedrückt 128. 129.

Präteritum, allgemeine Analogie 36. Flexion 34. Beseichnung der Tempora und Modi 128. mit Suff. 50.

Pronomina Demonstrat. 29. Gebrauch 125. Interrogat. 29. Gebrauch 126. Personal 26. Gebrauch 123, wofür sich im Hebräischen keine eigenen Formen finden 127.

Quadrilitera 41.

Quiescirende Buchstaben 18.

Verba 52.

Raphe 11.

Reflezie pronomen umschrieben

Relativpronomen 29. Gebrauch 125. Casus obliqui 29. mit Präpositionen 125. Auslassung dess. 125. 126, für Conjunctionen 125.

Schwa, Eintheilung 7. 8. einfaches unter Gutturalen, zusammengesetztes unter NichtGutturalen '9. Verwandlung in Vocale 9.

Schwurpartikel 151.

Segolatformen, Bildung 85. Declination ders. 99.

Singulare mit Pluralbedeutung s. Collectiva. Singularia tantum 138.

Stammwörter 30.

Status Constructus s. Constructus.

Subject, Verbindung mit dem Prädicate 143-45,

Substantivum als Adverb. 116. Präposition 117, dient zur Umschreibung der Adject. 136.

Suffixum des Nomen Sing. und Plur. 27. Vocalveränderung durch dasselbe 94. an Zahlen 112. am Genitiv 124. umschrieben 124. 139. ausgelasen — pleonastisch 124. Gebrauch der Suffixa des Nomen und Verbi 124.

Suffixum des Verbi s. Praet.
Fut. etc. Bezeichnung 26. zuweilen Dativ — durch Partikeln aufzulösen — ausgelaslassen — pleonastisch 124.

Suffixa an Partikeln 28.

Superlativ 141.

Sylben 21.

Tempora, Bildung im Allgemeinen 36 ff. Vieldeutigkeit und Gebrauch ders. 128. Ausdruck für die fehlenden 128 — 133.

Thiernamen — Genus — Epicoena 91. primitive 82.

Ton, durch die Accente 12.

Veränderung dess. s. Pausa Zurückziehung 22. Fortrükkung 23.

Transposition der Consonanten

Unreine Vocale s. Vocale.

Vau copulat. → Punctation 118. Ellipse oder Asyndeton 151. .convers. Fut. 38. 129. Praet. 36. 129.

Veränderung der Consonanten 16. der quiescirenden Buchstaben 18. der Vocale 19.

Verbum, regelmässiges 30 ff. mit Guttur. 43 ff. unregelmässiges 52. พิวิ 61. กัว 62. รับ 56. รับ 59. พิธ. รับ 53. รับ 55. Construction mit einem Accus. — mit doppeltem — mit Präpositionen 134. 135.

Verneinungswörter s. Negationen.

Versetzung der Consonanten 17. Verstärkung durch den Inf. abs. 131.

Vertauschung der Consonanten 17. der quiescirenden Buchstaben 19.

Vocale 4 ff. unveränderliche (impurae) 19. veränderliche (purae) 20. Verkürzung — Verlängerung 20. Entstehung neuer 21. Veränderung derebeim Nomen 94.

Vocalbuchstaben s. quiescirende Buchstaben.

Vocativ 140. durch den Artikel 122.

Volle Schreibart (ecriptio plena) 6. Wegwerfung der quiescirenden Buchstaben 19. der Vocale 21. Wiederholung des Nomen 157. Wortstellung, des Artikels 121.

122. der Zahlwörter 142. 143. des Adject. beim Nomen 145. 144. von Title 126. Zahlwörter 112 ff. Syntax ders. 142. 143, Zahlzeichen 2. 3. Zeitbestimmung im Accus. 139.

Zeugma 155, 146.

Berichtigungen.

Im Deutschen: P. 34. Z. 7. l. letztere f. erstere; p. 54. Z. 30. l. Beiden f. Bei den; p. 55. Z. 8. von unten l. sich nähern f. sich nähren.

Im Hebräischen: P. 14. Z. 17. l. הַחָּהָיִה; p. 51. Z. 24.
לְּפֵלְּהָיִ p. 68. Z. 17. שְׁמֵּלִי p. 70. Z. 7. und 9. בַּיָב; p. 74. Z. 14. הַשְּׁמֵּל; p. 76. Z. 17. הַּמְבֵּלוּ; p. 81. Z. 17. הַשְּׁמֵּלוּ;
p. 113. Z. 24. בּיִּמְשִׁים; p. 114. Z. 15. שִׁיִּבּיִ p. 116. Z. 3.
בַּיְרָיִ p. 135. Z. 7. בַּיְבָּיַבְּי.

Tabelle p. 43. Z. 5. (Fut. K.) 1. * * * *

Tab. zu p. 52, bei den Verb. 99 2 (Fut. K.) 1.

• • • . • :

. .

